

Αρχή
Ηλεκτρισμού
Κύπρου

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

'23

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ

'23

ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι ανεξάρτητος Ημικρατικός Οργανισμός, που εγκαθιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952 για την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο.

Ο όρος του ανεξάρτητου Ημικρατικού Οργανισμού χρησιμοποιείται στην Κύπρο σε περιπτώσεις Οργανισμών οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι και εγκαθιδρύονται με βάση σχετικό νόμο, για την παροχή υπηρεσιών ή άσκηση εξουσιών που σχετίζονται με τομείς δημόσιας ωφέλειας. Οι Οργανισμοί αυτοί διοικούνται από συμβούλια τα οποία διορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην περίπτωση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, η Κυβέρνηση, μέσω του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας δίδει κατεύθυνση στην ΑΗΚ για θέματα γενικής πολιτικής της Δημοκρατίας.

ΟΡΑΜΑ

Να είμαστε πρωταγωνιστές
στον Τομέα της Ενέργειας, Υπηρεσιών
και άλλων Δραστηριοτήτων

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

- Η άριστη εξυπηρέτηση των Καταναλωτών, Πελατών και Χρηστών Δικτύου, προσφέροντας με ασφάλεια και αξιοπιστία, σε ανταγωνιστικές τιμές, ποιοτικές υπηρεσίες
- στους Τομείς της Ενέργειας και άλλων Δραστηριοτήτων αξιοποιώντας νέες Τεχνολογίες
- με σεβασμό στην κοινωνία, το περιβάλλον και τους ανθρώπους μας, συνεισφέροντας στην ανάπτυξη της χώρας

ΑΞΙΕΣ

- Ακεραιότητα
- Σεβασμός στους Πελάτες
- Ποιότητα
- Ανθρώπινο Κεφάλαιο
- Κοινωνία και Περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ & ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
10	ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
12	ΜΗΝΥΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
14	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
16	ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ / ΥΠΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
20	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΗΚ
23	ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ 2023
33	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Από 1.1.2023 μέχρι 31.12.2023

ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΠΑΝΑΠΙΩΤΟΥ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

Πρόεδρος Δ.Σ.

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΤΟΣ

Αντιπρόεδρος Δ.Σ.

ΣΑΒΒΑΣ
ΧΑΠΕΡΗΣ

Μέλος Δ.Σ.

ΑΒΡΑΑΜ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μέλος Δ.Σ.

ΠΑΝΟΣ
ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ

Μέλος Δ.Σ.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Μέλος Δ.Σ.
μέχρι 15/02/2023

ΜΑΡΙΑ
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ

Μέλος Δ.Σ.
από 15/03/2023

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΛΟΪΖΙΔΗΣ

Μέλος Δ.Σ.

ΠΟΛΥΒΙΟΣ
ΛΕΜΟΝΑΡΗΣ

Μέλος Δ.Σ.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ

Μέλος Δ.Σ.

ΑΔΩΝΙΣ
ΠΑΣΕΜΙΔΗΣ

Γενικός Διευθυντής

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΔΩΝΙΣ Ι. ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

ΑΛΕΞΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Διευθυντής Βασικής Ρυθμιζόμενης
Δραστηριότητας Παραγωγής

Χαράλαμπος Μενελάου

Διευθυντής Βασικής Ρυθμιζόμενης
Δραστηριότητας Προμήθειας

Μάριος Σκορδέλης

Διευθυντής Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού

Γεώργιος Ζαΐμης

Διευθυντής Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας

Δημήτρης Τοτός

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΑΔΑΜΟΣ ΚΟΝΤΟΣ

Διευθυντής Βασικής Ρυθμιζόμενης
Δραστηριότητας Μεταφοράς

Κώστας Στασόπουλος (εκτελεί χρέη από 1.08.2022)

Διευθυντής Βασικής Ρυθμιζόμενης
Δραστηριότητας Διανομής

Κυριάκος Κουμής

Διευθυντής Δραστηριότητας Διαχειριστή Συστήματος Διανομής

Αναστάσης Γρηγορίου (μέχρι 31.08.2023)

Πέτρος Μηνά (εκτελεί χρέη από 1.09.2023)

Διευθυντής Δραστηριότητας Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής

Ανδρέας Κυπριανού (εκτελεί χρέη από 3.06.2022)

Διευθυντής Διανομής Περιφερειακού Γραφείου
Λευκωσίας - Κερύνειας - Μόρφου

Ιωάννης Πιπερίδης

Διευθυντής Διανομής Περιφερειακού Γραφείου Λεμεσού

Θάσος Θεοδοσίου

Διευθυντής Διανομής Περιφερειακού Γραφείου
Αμμοχώστου - Λάρνακας

Κώστας Μεσημέρης (μέχρι 31.03.2023)

Χρίστος Παρασκευά (εκτελεί χρέη από 1.04.2023)

Διευθυντής Διανομής Περιφερειακού Γραφείου Πάφου

Νίκος Σοφόκλη

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΜΑΡΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ (μέχρι 31.07.2023)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΛΛΑΚΙΔΗΣ (εκτελεί χρέη από 1.08.2023)

Διευθύντρια Λογιστηρίου

Ουρανία Βαλανίδου (μέχρι 31.06.2023)

Ζήνα Αδάμαντος (εκτελεί χρέη από 1.07.2023)

Διευθυντής Λογιστικής Διοίκησης & Προϋπολογισμού

Κώστας Κολλακίδης

Μαρίτα Οικονομίδου (εκτελεί χρέη από 1.08.2023)

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Διευθυντής Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης

Ανδρέας Ιωαννίδης

Διευθύντρια Πληροφορικής

Βεατρίκη Ασιήκαλη

Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού

Γιώργος Πλατειδής

Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου

Μιχάλης Ιωάννου

Διευθυντής Μν Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων

Μιχαήλ Μιχαήλ

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΑΗΚ: Εγγυητής της ενεργειακής ασφάλειας της Κύπρου

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του μεγαλύτερου ενεργειακού Οργανισμού στην Κύπρο, ανέλαβε καθήκοντα την 2η Φεβρουαρίου 2024. Από την πρώτη στιγμή, θέσαμε ως πρωταρχικό στόχο να θωρακίσουμε την ηγετική θέση της ΑΗΚ: Ένα Οργανισμό πρωταγωνιστή στον ενεργειακό τομέα της χώρας. Αξίζει να σημειωθεί, πως αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο, για πρώτη φορά, διορίζεται κατόπιν εισηγήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου, με βάση τα προσόντα, την εμπειρία και την τεχνογνωσία των Μελών του. Οφείλουμε να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες της Πολιτείας και να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε η ΑΗΚ να παραμείνει ο στέρεος, δυνατός, ενεργειακός πυλώνας της Κύπρου. Δεσμευθήκαμε, λοιπόν, πως θα αγωνιστούμε για την μετεξέλιξη και την περαιτέρω ενδυνάμωση του Οργανισμού, πάντα με σεβασμό στην κοινωνία και ευαισθησία προς το περιβάλλον.

Στο σημερινό, ευρύτερα ασταθές, οικονομικό περιβάλλον, μόλις αναλάβαμε καθήκοντα, με αίσθημα ευθύνης και με βάση τις οικονομικές δυνατότητες της ΑΗΚ, αποφασίσαμε να μην αιτηθούμε οποιαδήποτε αύξηση στις διατιμήσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Υπενθυμίζεται ότι τα έσοδα της ΑΗΚ είναι πλήρως ρυθμιζόμενα και στη βάση εγκεκριμένης μεθοδολογίας, η ΡΑΕΚ, επιτρέπει στην ΑΗΚ να έχει ελάχιστη ανάκτηση εξόδων από τις διατιμήσεις, ώστε να μπορεί να υλοποιήσει το αναπτυξιακό της πρόγραμμα.

Είναι μια πραγματικότητα, πως ο τομέας της ενέργειας αλλάζει συνεχώς και με ταχύτητα. Τα νέα δεδομένα έχουν διαμορφώσει ένα απαιτητικό περιβάλλον, πολυάριθμων προκλήσεων, στο οποίο η ΑΗΚ καλείται να ανταποκριθεί. Στις κύριες προκλήσεις για τον Οργανισμό περιλαμβάνονται: το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και ο ανταγωνισμός, η διασυστορική ηλεκτρική διασύνδεση, η έλευση και χρήση Φυσικού Αερίου, η αναβάθμιση του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας, η εγκατάσταση της νέας Μονάδας παραγωγής στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, η αναβάθμιση των υποδομών του ηλεκτρικού συστήματος και η συνέχιση της παροχής αξιόπιστων υπηρεσιών.

Προτεραιότητά μας είναι η υλοποίηση μιας αποτελεσματικής στρατηγικής που διασφαλίζει την αναπτυξιακή βιωσιμότητα του Οργανισμού, σε συνάρτηση με την προσφορά καινοτόμων, ποιοτικών υπηρεσιών στους καταναλωτές, παρέχοντας το ηλεκτρικό ρεύμα σε όσο το δυνατό πιο χαμηλές τιμές.

Η μετάβαση στην πράσινη ενέργεια και η μείωση των θερμοκηπιακών εκπομπών αποτελεί για την ΑΗΚ κορυφαίο στόχο. Η επέκταση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, η προσθήκη πράσινης ενέργειας στο μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ και η αποθήκευση ενέργειας, αποτελούν μονόδρομο. Μόνο έτσι θα καταστεί δυνατή η σταθεροποίηση και ακολούθως η σταδιακή μείωση της τιμής του ηλεκτρισμού σε όλους τους καταναλωτές, οικιακούς και επιχειρηματικούς. Το ηλεκτρικό ρεύμα, είναι αγαθό ζωτικής σημασίας και γι' αυτό πρέπει να παρέχεται στην καλύτερη δυνατή τιμή.

Η ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, υπογραμμίζει και την ανάγκη για δημιουργία υποδομών αποθήκευσης της παραγόμενης πράσινης ενέργειας. Η Αποθήκευση πράσινης ενέργειας, αποτελεί μία από τις βασικές παραμέτρους της ευελιξίας που είναι απαραίτητη στα σύγχρονα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, ειδικά σ' αυτά με αξιόλογη διείσδυση ΑΠΕ.

Στην Κύπρο, όπου δεν υπάρχει καμιά ηλεκτρική διασύνδεση με άλλα συστήματα, η αποθήκευση ενέργειας καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική, για την ασφάλεια και την ευελιξία του ενεργειακού συστήματος.

Υποβάλλοντας σχετική αίτηση στη ΡΑΕΚ, προχωρούμε με την αδειοδότηση για μεγάλο σύστημα αποθήκευσης στη Δεκέλεια (160 MWh). Υποβάλαμε αίτηση για πολεοδομική άδεια και ελπίζουμε να έχουμε σύντομα ανταπόκριση. Παράλληλα ετοιμάζουμε έγγραφο προεπιλογής για εργολάβο/προμηθευτή μπαταριών. Στόχος η προκήρυξη του διαγωνισμού, μόλις έχουμε την σχετική ένδειξη για την έκδοση των αδειών, ώστε να τρέξει η διαδικασία της σύμβασης με εργολάβο, παράλληλα με την ολοκλήρωση της αδειοδότησης. Ταυτόχρονα, μελετούμε τις δυνατότητες των μπαταριών για υποστήριξη του ηλεκτρικού συστήματος, ώστε να μεγιστοποιήσουμε το όφελος από την εγκατάστασή τους.

Επιπρόσθετα, η Βασική Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Μεταφοράς, σε συνεργασία με τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, έχουν προχωρήσει σε προκαταρκτική μελέτη για εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας, μέσω μπαταριών, συνολικής χωρητικότητας 240 MWh. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 60 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από Ευρωπαϊκά Ταμεία Δίκαιης Μετάβασης.

Η ΑΗΚ είναι ένας Οργανισμός ζωτικής σημασίας για τον τόπο. Οφείλει να αλλάζει και να συμπορεύεται με τα νέα δεδομένα, τις νέες τάσεις, τις νέες απαιτήσεις του τομέα ενέργειας. Τίποτα δεν είναι σήμερα ίδιο με αυτό που ήταν χτες. Και τίποτα δεν θα είναι αύριο ίδιο με αυτό που είναι σήμερα. Γι' αυτό χρειάζεται να προχωρήσουμε με τόλμη και αποφασιστικότητα και να κάνουμε τα βήματα εκείνα που έχει ανάγκη η ΑΗΚ για το μέλλον της.

Τα βήματα για έναν Οργανισμό καθαρά προσανατολισμένο προς την πράσινη ενέργεια. Έναν Οργανισμό που η ψηφιακή τεχνολογία είναι αναπόσπαστο μέρος της ευελιξίας και της αποτελεσματικότητάς του. Έναν Οργανισμό καθαρά πελατοκεντρικό, που παρέχει ποιοτικές και αξιόπιστες υπηρεσίες στους πελάτες του.

Ολοκληρώνοντας, επιθυμώ να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν. Θάθελα να εκφράσω ιδιαίτερες ευχαριστίες στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κύριο Πύργο Παπαναστασίου για τη στενή, παραγωγική και ειλικρινή μας συνεργασία, καθώς και τον Γενικό Διευθυντή και όλους τους λειτουργούς του Υπουργείου για την υποστήριξή τους. Θερμές ευχαριστίες εκφράζω στην Κυβέρνηση, στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, σε όλους τους Κυβερνητικούς Φορείς και Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις οποίες η ΑΗΚ συνεργάζεται, καθώς επίσης και στους εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας για την προβολή του έργου και του ρόλου του Οργανισμού.

Θα ήθελα, επίσης, να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου στο Διοικητικό Συμβούλιο, τον Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ, κ. Άδωνι Γιασεμίδη, όλα τα μέλη της Διεύθυνσης, τις ηγεσίες των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων και όλο το προσωπικό. Στόχος όλων μας είναι η συνεχής ανάπτυξη και εξέλιξη της ΑΗΚ, του Οργανισμού που εγγυάται την ενεργειακή ασφάλεια της Κύπρου.

Γιώργος Πέτρου
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

ΜΗΝΥΜΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

Η ΑΗΚ στον δρόμο της Πράσινης Ενεργειακής μετάβασης και του εκσυγχρονισμού

Το τέλος του 2023 βρήκε την ΑΗΚ σταθερά προσηλωμένη στην αποστολή της, για απρόσκοπτη Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο. Με κατάλληλο σχεδιασμό και πιστή τήρηση του Λειτουργικού και Λογιστικού Διαχωρισμού των δραστηριοτήτων του Οργανισμού, όπως αυτός έχει εγκριθεί από την ΡΑΕΚ, η ΑΗΚ συνέχισε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις απαιτήσεις της Ανοικτής Αγοράς, μέσα σε πλαίσιο διαφάνειας και υγιούς ανταγωνισμού.

Ο τομέας της ενέργειας, τόσο διεθνώς όσο και στην Κύπρο, είναι αντιμέτωπος με σημαντικές προκλήσεις. Το όραμά μας είναι ξεκάθαρο: Ένα πράσινο ενεργειακά μέλλον. Στόχος του Οργανισμού είναι να μειώσουμε την εξάρτηση από τα υγρά καύσιμα και να αυξήσουμε τη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Εντός του 2023 τέθηκε σε λειτουργία η πρώτη φάση του Φωτοβολταϊκού Πάρκου στο Ακρωτήρι Λεμεσού, ισχύος 12MW, με κόστος παραγόμενης ενέργειας €5 σεντ/kWh, που ενσωματώνεται στο μίγμα παραγωγής της ΑΗΚ. Εντός του 2024 θα λειτουργήσει η πρώτη φάση του ΦΒ Πάρκου στην περιοχή Αχερά, δυναμικότητας 8MW και συνεχίζονται οι διαδικασίες για τη δεύτερη φάση του έργου, δυναμικότητας 34MW.

Το πλάνο συμμετοχής της ΑΗΚ στις ΑΠΕ, όπως έχει εγκριθεί, επιτρέπει τη σταδιακή ανάπτυξη Φωτοβολταϊκών Πάρκων συνολικής ισχύος 600MW μέχρι το 2032. Έχουν ήδη εξασφαλιστεί άδειες κατασκευής για φωτοβολταϊκά δυναμικότητας 155MW περίπου.

Η προσθήκη έργων ΑΠΕ, στο μίγμα παραγωγής της ΑΗΚ έχει πολλαπλά οφέλη για τον τόπο, τόσο στη μείωση της εξάρτησης από τα εισαγόμενα καύσιμα, όσο και στη σταθεροποίηση των τιμών ηλεκτρισμού σε χαμηλά επίπεδα, προς όφελος του συνόλου των καταναλωτών.

Εντός του 2023 συνεχίστηκε το έργο εγκατάστασης της νέας Μονάδας Αεριοστρόβιλων Συνδυασμένου Κύκλου (ΜΑΣΚ 6) στον ΗΣ Βασιλικού, δυναμικότητας 160MW. Η μονάδα θα έχει τη δυνατότητα χρήσης φυσικού αερίου ως κύριο καύσιμο και ντίζελ ως εναλλακτικό καύσιμο με περιορισμένες ώρες λειτουργίας (500 ώρες ανά έτος). Η αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της κατασκευής είναι εντός του Αυγούστου 2024.

Παράλληλα, η ΑΗΚ προχώρησε στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου οι μονάδες παραγωγής της να είναι καθόλα έτοιμες και για χρήση φυσικού αερίου, μόλις αυτό καταστεί διαθέσιμο για ηλεκτροπαραγωγή. Απομένει ο απαραίτητος συντονισμός, με τις κατασκευάστριες εταιρείες για τελικές ρυθμίσεις στις Μονάδες Παραγωγής, και οργάνωση των Δοκιμών και Ελέγχων των Μονάδων Παραγωγής.

Σύντομα, ολοκληρώνεται η αποξήλωση του ΗΣ Μονής. Οι τέσσερις αεριοστρόβιλοι (ισχύος 37,5MW ο ένας) παραμένουν σε διαθεσιμότητα, έτοιμοι να τεθούν σε λειτουργία στην περίπτωση υψηλής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, ή για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών απώλειας παραγωγής από ΑΠΕ ή από άλλες συμβατικές Μονάδες. Η μελλοντική αξιοποίηση του συγκεκριμένου χώρου εξετάζεται στο πλαίσιο της μελέτης του Αναπτυξιακού Προγράμματος της ΑΗΚ. Στο πλαίσιο αυτό, η εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης μπορεί να υποστηρίξει την περιοχή και να αποσυμφορήσει το ηλεκτρικό δίκτυο.

Στο Δίκτυο Μεταφοράς συνεχίστηκε, με εντατικούς ρυθμούς, η υλοποίηση των προγραμμάτων επέκτασης, αναβάθμισης και συντήρησης. Εντός του 2023 ολοκληρώθηκε η φάση Β του Έργου που αφορά το Νέο Υ/Σ «Μονής» 2x40 MVA 132/22-11 kV GIS.

Παράλληλα, εκτελέστηκαν εργασίες για Έργα που συνεχίζουν να υλοποιούνται στο πλαίσιο της περαιτέρω διεύθυνσης των ΑΠΕ στο Δίκτυο Μεταφοράς και της αναβάθμισης του δικτύου Μεταφοράς. Συγκεκριμένα βρίσκονται προς εξέλιξη τα έργα αναβάθμισης Υποσταθμών Ορούντας, Στροβόλου, Ύψωνα, Μαρί κα.

Επιπρόσθετα κατακυρώθηκαν διαγωνισμοί για τους οποίους οι εργασίες ξεκινούν εντός του 2024 και αφορούν σημαντικά έργα που θα συμβάλουν στην αναβάθμιση του Συστήματος Μεταφοράς.

Στις μεγάλες αλλαγές που έχουν τροχοδρομηθεί είναι και οι έξυπνοι μετρητές των οποίων σύντομα ευελπιστούμε να ξεκινήσει η εγκατάστασή τους. Μετά από καθυστερήσεις λόγω προσφυγών στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών και στο Διοικητικό Δικαστήριο, αναμένεται η απόφαση του Δικαστηρίου που θα καθορίσει την κατακύρωση της προσφοράς στον επιτυχόντα προσφοροδότη και την έναρξη του έργου, με ορίζοντα ολοκλήρωσης εντός του 2027.

Οι έξυπνοι μετρητές, το Σύστημα Ελέγχου Διανομής SCADA/ADMS και το σύστημα διαχείρισης των μετρητικών δεδομένων MDMS, αποτελούν θεμέλιο αξιοπιστίας και διαφάνειας για την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού. Αποτελούν τη βάση των έξυπνων δικτύων που αναπτύσσονται από την ΑΗΚ. Αυτά τα συστήματα επιτρέπουν τον έλεγχο, την παρακολούθηση και τη διαχείριση της ενεργειακής ροής στο δίκτυο με αξιοπιστία και διαφάνεια.

Η ψηφιακή πλατφόρμα ΓεωΔιαΣ – GIS παρέχει σε ένα υπερσύγχρονο περιβάλλον το ψηφιακό δίδυμο του Ηλεκτρικού Συστήματος σε γεωγραφικό και τοπολογικό υπόβαθρο και αποτελεί βασικό πυλώνα του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των Δικτύων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ο Οργανισμός προχωρά στην Ανάπτυξη Τηλεπικοινωνιακού Δικτύου για τις ανάγκες λειτουργίας του Ηλεκτρικού Δικτύου. Αυτό είναι δίκτυο οπτικών ινών απαραίτητο για τις λειτουργικές επικοινωνίες του Συστήματος Διανομής και περιλαμβάνει τη σταδιακή αντικατάσταση του πεπαλαιωμένου Συστήματος Τηλεχειρισμού Φορτίου. Επίσης, σε πρώτη φάση, αποφασίστηκε η εγκατάσταση νέου συστήματος ελέγχου του Οδικού Φωτισμού. Η συνολική δαπάνη είναι γύρω στα €46 εκατ. και το 70% του ποσού αυτού είναι χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Το πιλοτικό πρόγραμμα για ανάπτυξη του δικτύου οπτικών ινών είναι σε εξέλιξη και αναμένεται σύντομα η ολοκλήρωσή του.

Σύμφωνα με Απόφαση της ΠΑΕΚ, η Βασική Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα Διανομής προχωρά σε μελέτη με αντικείμενο τον ανασχεδιασμό του Δικτύου της δεκαετίας 2021-2030. Εδώ θα απαιτηθούν, μεταξύ άλλων, μεγάλες αναβαθμίσεις/επεκτάσεις του δικτύου και η εισαγωγή «ευφίας» σε αυτό. Η απαιτούμενη δαπάνη υπολογίζεται στα €150 εκατ.

Παράλληλα, προγραμματίζεται ο Εξοχρονισμός, η Αυτοματοποίηση και η Υποστήριξη του Εξοπλισμού του Δικτύου Διανομής. Το έργο αυτό περιλαμβάνει αντικατάσταση υφιστάμενου εξοπλισμού με αντίστοιχο σύγχρονης τεχνολογίας, αυτοματοποιημένο εξοπλισμό, σε 1.500 υποσταθμούς την περίοδο 2022-2030, με δυνατότητα εξ αποστάσεως χειρισμού και λήψης δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Κατά το έτος 2023 έχει αντικατασταθεί εξοπλισμός σε 81 Υποσταθμούς Διανομής ενώ μέχρι σήμερα, κατά το 2024, σε ακόμη 48. Ο σχεδιασμός αυτός θα συμβάλει σημαντικά στη γρήγορη επαναφορά του Δικτύου σε περίπτωση βλάβης, στην ομαλή λειτουργία του συστήματος και στην ασφάλεια του προσωπικού. Η συνολική δαπάνη των Έργων Αυτοματοποίησης και SCADA ανέρχεται στα €27 εκ και το 70% είναι χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Σε έναν άλλο τομέα, η ΑΗΚ συμβάλλει στην προσπάθεια ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης στη χώρα μας. Η υπηρεσία e-charge έχει δημιουργηθεί το 2014 από την ΑΗΚ, με στόχο οι ιδιοκτήτες ηλεκτρικών οχημάτων να έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστη και ασφαλή φόρτιση του ηλεκτρικού οχήματός τους σε χώρους δημόσιας χρήσης. Η υπηρεσία e-charge εγκατέστησε και λειτουργεί 32 σταθμούς επαναφόρτισης σε όλη τη Κύπρο, με 64 σημεία φόρτισης, εκ των οποίων 30 φορτιστές ημιταχείας φόρτισης και 2 ταχείας φόρτισης.

Με κατεύθυνση την πράσινη ενεργειακή μετάβαση της χώρας μας, ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία, το καλοκαίρι του 2023, το έργο εγκατάστασης ΦΒ Συστημάτων σε 405 σχολικά κτήρια παγκύπρια. Το έργο περιλάμβανε εγκατάσταση ΦΒ συστημάτων, συνολικής ισχύος 4,9 MW, θερμομόνωση σε περίπου 84.000 τετραγωνικά μέτρα και υγρομόνωση στις επιφάνειες όπου εγκαταστάθηκαν τα ΦΒ συστήματα. Το έργο αυτό προσφέρει σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας στα σχολεία, μειώνοντας κατά 30% τη συνολική κατανάλωση.

Μια άλλη εξέλιξη, αφορά στην ΑΗΚ Προμήθεια που έχει εγγραφεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης της παραγόμενης ενέργειας που διατηρεί ο Λειτουργός Αγοράς. Είναι ο πρώτος Προμηθευτής που εξασφάλισε και πιστοποίησε Εγγυήσεις Προέλευσης, διασφαλίζοντας την πράσινη ενεργειακή κατανάλωση πελατών της για το 2022.

Η ΑΗΚ έχει μπει πλέον σε σταθερή τροχιά για μείωση του οικολογικού της αποτυπώματος και οι προσπάθειές της υπερβαίνουν τις κανονιστικές απαιτήσεις, αποδεικνύοντας την υπεύθυνη στάση του Οργανισμού απέναντι στο περιβάλλον και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα. Η ΑΗΚ είναι διαχρονικά αφοσιωμένη στα διεθνή αναγνωρισμένα, αυστηρά περιβαλλοντικά πρότυπα και στην εφαρμογή καλών πρακτικών στη διαχείριση του περιβάλλοντος.

Η περιβαλλοντική μας πολιτική, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει:

- Συστηματικές προσπάθειες, με ορατά και μετρήσιμα αποτελέσματα, στη Μείωση των Αποβλήτων, τη Μείωση της Κατανάλωσης Πόρων, των Πρώτων υλών και Προμηθειών, τη Μείωση της Κατανάλωσης Ενέργειας, τη Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τη σταδιακή Περιβαλλοντική Αναβάθμιση των εγκαταστάσεων του Οργανισμού
- Δέσμευση στο σεβασμό και στην προστασία του Περιβάλλοντος, ως αναπόσπαστο μέρος της Επιχειρησιακής Πολιτικής του Οργανισμού. Συνεχής παρακολούθηση και διαρκής βελτίωση της περιβαλλοντικής πολιτικής του Οργανισμού, στο πλαίσιο του πιστοποιημένου συστήματος διαχείρισης περιβάλλοντος με βάση το Διεθνές Πρότυπο ISO14001
- Περιβαλλοντική Ευαισθητοποίηση και Εκπαίδευση του Προσωπικού/Πελατών και καταναλωτών, για περιορισμό της αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας/νερού, την πληροφόρηση και την προτροπή σε δράση, και τη σύσταση νέου τμήματος για παρακολούθηση της υλοποίησης της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΑΗΚ
- Εφαρμογή περιβαλλοντικής εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στον Οργανισμό.

Η χώρα μας, δυστυχώς, δεν διαθέτει πλουραλισμό πηγών ενέργειας που διαθέτουν άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες, όπως υδροηλεκτρική, γεωθερμική, κυματική κλπ. Ο Οργανισμός είναι δεσμευμένος και έχει προχωρήσει με όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για μετάβαση στο φυσικό αέριο, μόλις αυτό καταστεί διαθέσιμο, κάτι που θα μειώσει περαιτέρω το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα και τα σχετικά λειτουργικά κόστη, συνεισφέροντας στη συγκράτηση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Οργανισμός είναι πιστοποιημένος με τρία Διεθνή Πρότυπα στους Τομείς της Διαχείρισης Ποιότητας ISO9001, Διαχείρισης Περιβάλλοντος ISO14001 και Διαχείρισης Ασφάλειας & Υγείας ISO45001, αποδεικνύοντας τη δέσμευσή του στη προσπάθεια συνεχούς βελτίωσης του Οργανισμού σε τομείς στρατηγικής προτεραιότητας.

Παράλληλα, η ΑΗΚ προχώρησε στην αναβάθμιση του συστήματος διαχείρισης στους τομείς της Επιχειρηματικής Συνέχειας και Ανάκαμψης, καθώς και της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας (ΑΨΑ), με στόχο την πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του τομέα της Ασφάλειας Πληροφοριών. Επιπρόσθετα, η ΑΗΚ αναπτύσσει πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Εταιρικής Διακυβέρνησης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τομείς όπως Περιβάλλον, Ασφάλεια, Υγεία, Κοινωνία, Πολιτισμός, Παιδεία και Διακυβέρνηση.

Ένας σύγχρονος οργανισμός ηλεκτρικής ενέργειας δημοσίου οφέλους, όπως η ΑΗΚ, αντιμετωπίζει μια σειρά από σημαντικές προκλήσεις απέναντι στον ανταγωνισμό της αγοράς. Με το να είναι ευέλικτος, καινοτόμος και ικανός να προσαρμόζεται, να επενδύει σε νέες τεχνολογίες και υποδομές και να εμπλέκεται ενεργά με την κοινωνία μέσα από μια ανοικτή και διαφανή επικοινωνία, τότε μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτές τις προκλήσεις και να συνεχίσει να υπηρετεί τον ρόλο και την αποστολή του.

Κλείνοντας, εκ μέρους της Διεύθυνσης και του προσωπικού της ΑΗΚ, επιθυμώ να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον Πρόεδρο, κ. Γιώργο Πέτρου, τον Αντιπρόεδρο, κ. Πάνο Τουλούρα και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την αгаστή συνεργασία. Ιδιαίτερες ευχαριστίες θέλω να εκφράσω στην τέως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, κ. Δέσποινα Παναγιώτου Θεοδοσίου, καθώς επίσης και στον Αντιπρόεδρο και Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που υπηρέτησαν, με ζήλο, τον Οργανισμό. Ευχαριστίες επίσης απευθύνω στις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον Οργανισμό, τη Διευθυντική Ομάδα, και ιδιαίτερα στο προσωπικό του Οργανισμού, που για ακόμη μια χρονιά έδωσε τον καλύτερό του εαυτό. Κοινός μας στόχος είναι η δυναμική παρουσία μιας ισχυρής και σύγχρονης ΑΗΚ που εγγυάται το πράσινο, ενεργειακό μέλλον του τόπου.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τα όσα προβλέπει ο περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμος, Κεφ. 171, που, μεταξύ άλλων, προνοεί για τον βασικό τρόπο διακυβέρνησής της.

Πέραν αυτού, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ, υιοθέτησε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Κώδικα Δεοντολογίας, στο πλαίσιο εφαρμογής της Ρυθμιστικής Απόφασης 04/2014 της ΡΑΕΚ για το Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της, στις 3 Μαρτίου 2015.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ένα περιεκτικό κείμενο που κωδικοποιεί και ενσωματώνει τις βασικές αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με τις διεθνείς καλές πρακτικές, για εφαρμογή από τη Διοίκηση της ΑΗΚ.

Περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, το Νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της ΑΗΚ, καταγράφει τον τρόπο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, των Μεικτών Ειδικών Υπεπιτροπών (ΜΕΥ), των υπολοίπων Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και το ρόλο του Γενικού Διευθυντή και των Εκτελεστικών Διευθυντών.

Περιλαμβάνει επίσης τον Εσωτερικό Κανόνα Λειτουργίας των Μεικτών Ειδικών Υπεπιτροπών (ΜΕΥ), στον οποίο καταγράφονται τόσο οι εξουσίες που εκχωρούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο όσο και αυτές που δεν εκχωρούνται.

Σύμφωνα με τις αρχές του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνεται ότι οι φορολογούμενοι και οι χρήστες λαμβάνουν ανάλογης αξίας υπηρεσίες για το αντίτιμο που καταβάλλουν.
- Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι σαφώς καθορισμένες, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των συμβούλων καθορίζονται με σαφήνεια και το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι αυτά επιτελούνται.
- Οι σχέσεις μεταξύ συμβούλων και του κοινού πρέπει να ρυθμίζονται με σαφήνεια.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει τις αξίες, τις αρχές και τα πρότυπα του Οργανισμού και διασφαλίζει ότι αυτά εφαρμόζονται στην πράξη. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στρατηγικούς σκοπούς και στόχους, διασφαλίζει την επάρκεια των οικονομικών πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού και εξετάζει την απόδοση της διεύθυνσης.
- Η συμπεριφορά του κάθε συμβούλου αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση αποτελεσματικής διακυβέρνησης και το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις με τρόπο λεπτομερή, επιμελημένο και με διαφάνεια. Επίσης, υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ της Διοίκησης και Διεύθυνσης του Οργανισμού.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου πληροφόρηση, συμβουλές και υποστήριξη και διασφαλίζει ότι εφαρμόζεται αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων.
- Οι σύμβουλοι έχουν τις δεξιότητες, τη γνώση και την εμπειρία που χρειάζεται για να εκτελούν με επάρκεια τα καθήκοντά τους.
- Οι δεξιότητες και ικανότητες των ατόμων που κατέχουν ρόλους στη διακυβέρνηση τυχάνουν ανάπτυξης και η απόδοσή τους αξιολογείται τόσο ξεχωριστά όσο και στο σύνολό της.
- Πρέπει να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ συνέχειας και ανανέωσης στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Όσον αφορά στη λογοδοσία του, το Διοικητικό Συμβούλιο διακρίνει μεταξύ επίσημων και ανεπίσημων σχέσεων και υιοθετεί δραστήρια και προγραμματισμένη προσέγγιση στο διάλογο με το κοινό και στη λογοδοσία του προς αυτό.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο αναλαμβάνει δραστήρια και προγραμματισμένη προσέγγιση για την ευθύνη του έναντι του προσωπικού του Οργανισμού και συνεργάζεται αποτελεσματικά με θεσμικούς φορείς. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις συνέπειες των πράξεων και παραλείψεων του, περιλαμβανομένης της αστικής ή άλλης ευθύνης των διοικητικών συμβούλων.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ / ΥΠΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Δέσποινα Θεοδοσίου	Πρόεδρος
Σάββας Χαπέρης	Μέλος
Πολύβιος Λεμονάρης	Μέλος
Γιώργος Πλατείδης	Συντονιστής

Η Συμβουλευτική Υπεπιτροπή της Αρχής για Θέματα Προσωπικού, απαρτίζεται από τρία Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, εκ των οποίων το ένα είναι ο Πρόεδρος της Αρχής. Τα άλλα δύο Μέλη, καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Τα Μέλη της Συμβουλευτικής Υπεπιτροπής της Αρχής για Θέματα Προσωπικού, ενεργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό 19, των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986, (Κ.Δ.Π.291/86), όπως έχουν τροποποιηθεί μέχρι σήμερα και επιλαμβάνονται θεμάτων προσωπικού, όπως για παράδειγμα είναι η πρόσληψη, ο διορισμός και η προαγωγή υπαλλήλων, για τα οποία προβαίνουν σε σύσταση και εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Ο ρόλος της εν λόγω Υπεπιτροπής, είναι μόνο συμβουλευτικός, με σκοπό να βοηθήσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στη λήψη αποφάσεων για θέματα προσωπικού.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, η εν λόγω Υπεπιτροπή, συνεδρίασε έξι (6) φορές και προέβει σε ανάλογες συστάσεις για θέματα προσωπικού που τέθηκαν ενώπιόν της.

2. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

(ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ, ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ, ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ, ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΟΥΣ/ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ, ΚΛΠ)

Δέσποινα Θεοδοσίου	Πρόεδρος	Σάββας Χαπέρης	Μέλος
Κωνσταντίνος Λοϊζίδης	Μέλος	Αιμίλιος Μιχαήλ	Μέλος
Χρυσόστομος Χρυσοστόμου	Μέλος (μέχρι 15.02.24)	Παναγιώτης Τουλούρας	Μέλος
Μαρία Χατζηβασίλη	Μέλος	Μαρία Χαραλάμπους	Συντονίστρια

Η Επιτροπή Οικονομικών έχει συμβουλευτικής φύσεως αρμοδιότητες, που αφορούν ιδίως την υποβολή εισηγήσεων και διατύπωση γνώμης προς το Διοικητικό Συμβούλιο αναφορικά με θέματα οικονομικής φύσης που αφορούν την ΑΗΚ ως Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση.

Αποτελείται από έξι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συντονίστρια είναι η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικών. Η σύνθεση της Επιτροπής δύναται να αλλάξει με απόφαση του ΔΣ. Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον μια φορά κάθε τρίμηνο ή και εκτάκτως και καλεί οποιοδήποτε μέλος της Διοίκησης, αν το θεωρεί σκόπιμο.

Εντός του 2023 η Επιτροπή συνεδρίασε επτά (7) φορές.

3. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κωνσταντίνος Λοιζίδης Σάββας Χαπέρης	Πρόεδρος Μέλος	Παναγιώτης Τουλούρας Μιχάλης Ιωάννου	Μέλος Γραμματέας
---	-------------------	---	---------------------

Κύρια αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου είναι η παροχή υποστήριξης στο Διοικητικό Συμβούλιο, για την εκπλήρωση της εποπτικής του ευθύνης και για την παρακολούθηση:

- Της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, που έχουν θεσπιστεί από τη Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Της συμμόρφωσης της ΑΗΚ με το εκάστοτε ισχύον νομικό και κανονιστικό καθεστώς, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας.
- Της ελεγκτικής λειτουργίας και την αξιολόγηση του έργου της Διεύθυνσης του Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ) με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας των Λειτουργιών της ΔΕΕ σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.
- Της πληρότητας και της ορθότητας όλων των οικονομικών καταστάσεων που καταρτίζονται από την ΑΗΚ.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, η Επιτροπή συνεδρίασε έξι (6) φορές.

4. ΜΕΙΚΤΗ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΜΕΥ) ΔΙΚΤΥΩΝ

Χρυσόστομος Χρυσόστομου Δέσποινα Θεοδοσίου	Πρόεδρος (μέχρι 15.02.2024) Πρόεδρος	Αβραάμ Γεωργίου Αδάμος Κοντός	Μέλος Γραμματέας
---	---	--	---------------------

Η Μεικτή Ειδική Υποεπιτροπή (ΜΕΥ) Δικτύων η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή Δικτύων και δυο Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, ασκεί τη διοίκηση της Επιχειρηματικής Μονάδας (ΕΜ) Δικτύων.

Αποστολή και σκοπός της ΜΕΥ Δικτύων είναι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της λειτουργίας και της λήψης των αποφάσεων των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων (ΒΡΔ) Μεταφοράς και Διανομής.

Η ΜΕΥ Δικτύων προβαίνει σε εισηγήσεις για βελτίωση στην οργάνωση και λειτουργία της ΕΜ Δικτύων, εγκρίνει το Επιχειρηματικό Σχέδιο, το Στρατηγικό Σχέδιο καθώς και τον Προϋπολογισμό των ΒΡΔ Δικτύων και φροντίζει για την εφαρμογή και την υλοποίηση τους χωρίς να υπεισέρχεται σε θέματα καθημερινής λειτουργίας των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε τριάντα τρεις (33) φορές.

5. ΜΕΙΚΤΗ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΜΕΥ) ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ-ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ

Γιώργος Νικολέττος Πολύβιος Λεμονάρης	Πρόεδρος Μέλος	Αλέξης Μιχαήλ	Γραμματέας
--	-------------------	----------------------	------------

Η Μεικτή Ειδική Υποεπιτροπή (ΜΕΥ) Παραγωγής – Προμήθειας, η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή Παραγωγής - Προμήθειας και δύο Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, ασκεί τη διοίκηση της Επιχειρηματικής Μονάδας (ΕΜ) Παραγωγής - Προμήθειας.

Αποστολή και σκοπός της ΜΕΥ Παραγωγής - Προμήθειας είναι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της λειτουργίας και της λήψης των αποφάσεων των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων (ΒΡΔ) Παραγωγής και Προμήθειας.

Η ΜΕΥ Παραγωγής - Προμήθειας προβαίνει σε εισηγήσεις για βελτίωση στην οργάνωση και λειτουργία της ΕΜ Παραγωγής - Προμήθειας, εγκρίνει το Επιχειρηματικό Σχέδιο, το Στρατηγικό Σχέδιο καθώς και τον Προϋπολογισμό των ΒΡΔ Παραγωγής και Προμήθειας, και φροντίζει για την εφαρμογή και την υλοποίηση τους χωρίς να υπεισέρχεται σε θέματα καθημερινής λειτουργίας των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε είκοσι οκτώ (28) φορές.

6. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Αιμίλιος Μιχαήλ Κωνσταντίνος Λοϊζίδης Παναγιώτης Τουλούρας	Πρόεδρος Μέλος Μέλος	Χρυσόστομος Χρυσοστόμου Μαρία Χατζηβασίλη Γιώργος Νικολέττος Λούκας Γιαννούκος	Μέλος (μέχρι 15.02.24) Μέλος Μέλος Συντονιστής
---	----------------------------	---	---

Η Επιτροπή Παρακολούθησης Αναπτυξιακών Έργων, Κτιριακών Σχεδιασμών και Αξιοποίησης Ακίνητης Ιδιοκτησίας δημιουργήθηκε για να υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο σε θέματα παρακολούθησης αναπτυξιακών έργων, κτιριακών σχεδιασμών και αξιοποίησης ακίνητης ιδιοκτησίας.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, η Υπεπιτροπή συνεδρίασε οκτώ (8) φορές.

7. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Πολύβιος Λεμονάρης Παναγιώτης Τουλούρας Αβραάμ Γεωργίου	Πρόεδρος Μέλος Μέλος	Χρυσόστομος Χρυσοστόμου Μαρία Χατζηβασίλη Αιμίλιος Μιχαήλ Ανδρέας Ιωαννίδης	Μέλος (μέχρι 15.02.24) Μέλος Μέλος Γραμματέας
--	----------------------------	--	--

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου απαρτίζεται από τέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον επικεφαλής της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο σε θέματα διαχείρισης κινδύνων. Συγκεκριμένα, ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για τους σημαντικότερους κινδύνους και το πλαίσιο διαχείρισής τους, εποπτεύει την λειτουργία της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων και παρακολουθεί και αξιολογεί το προφίλ των κινδύνων που αναλαμβάνει η ΑΗΚ και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει.

Παρακολουθεί και αξιολογεί τη συμμόρφωση με τα εγκεκριμένα επίπεδα ανάληψης κινδύνων και την καταλληλότητα των ορίων έκθεσης σε κίνδυνο.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο ετήσια έκθεση απολογισμού και αξιολόγησης επί των εργασιών, προτάσεων και διαπιστώσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.

Η Επιτροπή συνεδρίασε πέντε (5) φορές κατά το έτος 2023.

**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΑΗΚ**

Από την 1η Δεκεμβρίου 2016, ημερομηνία η οποία καθορίστηκε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) ως η μέρα εφαρμογής του Λειτουργικού Διαχωρισμού, η ΑΗΚ εφαρμόζει επίσημα τον Λειτουργικό Διαχωρισμό.

Η εφαρμογή του Λειτουργικού Διαχωρισμού είναι μια συνεχής και δυναμική διαδικασία κατά την οποία γίνονται βελτιώσεις με βάση τις εισηγήσεις των Λειτουργών Συμμόρφωσης της ΑΗΚ και τα ευρήματα των εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων.

Στο πλαίσιο συμμόρφωσής της, η ΑΗΚ διαχωρίστηκε λειτουργικά σε τέσσερις ανεξάρτητες Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες (ΒΡΔ) της Παραγωγής, Προμήθειας, Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς), Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) και στις Μη-Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες, ενώ οι υπόλοιπες Διευθύνσεις της ΑΗΚ παρέχουν υπηρεσίες προς τις ΒΡΔ.

Η Ανεξαρτησία Διακυβέρνησης και η Λειτουργική Ανεξαρτησία των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων εξασφαλίζεται:

- με την ετοιμασία Προγράμματος Συμμόρφωσης για κάθε Δραστηριότητα
- με την ετοιμασία Στρατηγικού Σχεδίου, Επιχειρηματικού Σχεδίου, Προγράμματος Δράσης και Προϋπολογισμού, από κάθε Δραστηριότητα ξεχωριστά,
- με την εφαρμογή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και
- με την ορθή κοστολόγηση των ανθρωποωρών των παρεχόμενων πόρων και υπηρεσιών μεταξύ των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων και από τις Κοινές Υπηρεσίες, για την αποφυγή διεισδοτήσεων και νόθευσης του ανταγωνισμού.

Επιπρόσθετα, η ανεξάρτητη Διεύθυνση Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) και το περιχαρακωμένο «Τμήμα Εγγραφής Μετρητών και Καταγραφής Μετρήσεων» εξυπηρετούν χωρίς διακρίσεις όλους τους Προμηθευτές.

Με τα πιο πάνω μέτρα, η ΑΗΚ επιδιώκει να επιτύχει τον αποκλεισμό διεισδοτήσεων και την προστασία του υγιούς ανταγωνισμού, την αποφυγή «δυσμενούς διάκρισης» και την ισότιμη μεταχείριση των καταναλωτών, των χρηστών του συστήματος και των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Εντός του 2023, η ΡΑΕΚ προέβη σε δύο ελέγχους συμμόρφωσης της ΑΗΚ με τη Ρυθμιστική Απόφαση 04/2014 για τον Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ. Συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν ο Πιλοτικός Έλεγχος Συμμόρφωσης Λειτουργικού Διαχωρισμού της Βασικής Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας (ΒΡΔ) Μεταφοράς και ο Κανονικός Έλεγχος Συμμόρφωσης της Διεύθυνσης Μη Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων.

Εντός του 2023 διορίστηκε νέα Ομάδα Υποστήριξης Λειτουργικού Διαχωρισμού και ανατέθηκε Σύμβαση σε εξειδικευμένο Σύμβουλο, τόσο για την εκπαίδευση της Διοίκησης, της Διεύθυνσης και στελεχών της ΑΗΚ, όσο και για τη γενική υποστήριξη του οργανισμού για τον επικείμενο έλεγχο της ΡΑΕΚ εντός του 2024.

ΠΙΝΑΚΕΣ
ΕΤΗΣΙΑΣ
ΕΚΘΕΣΗΣ

'23

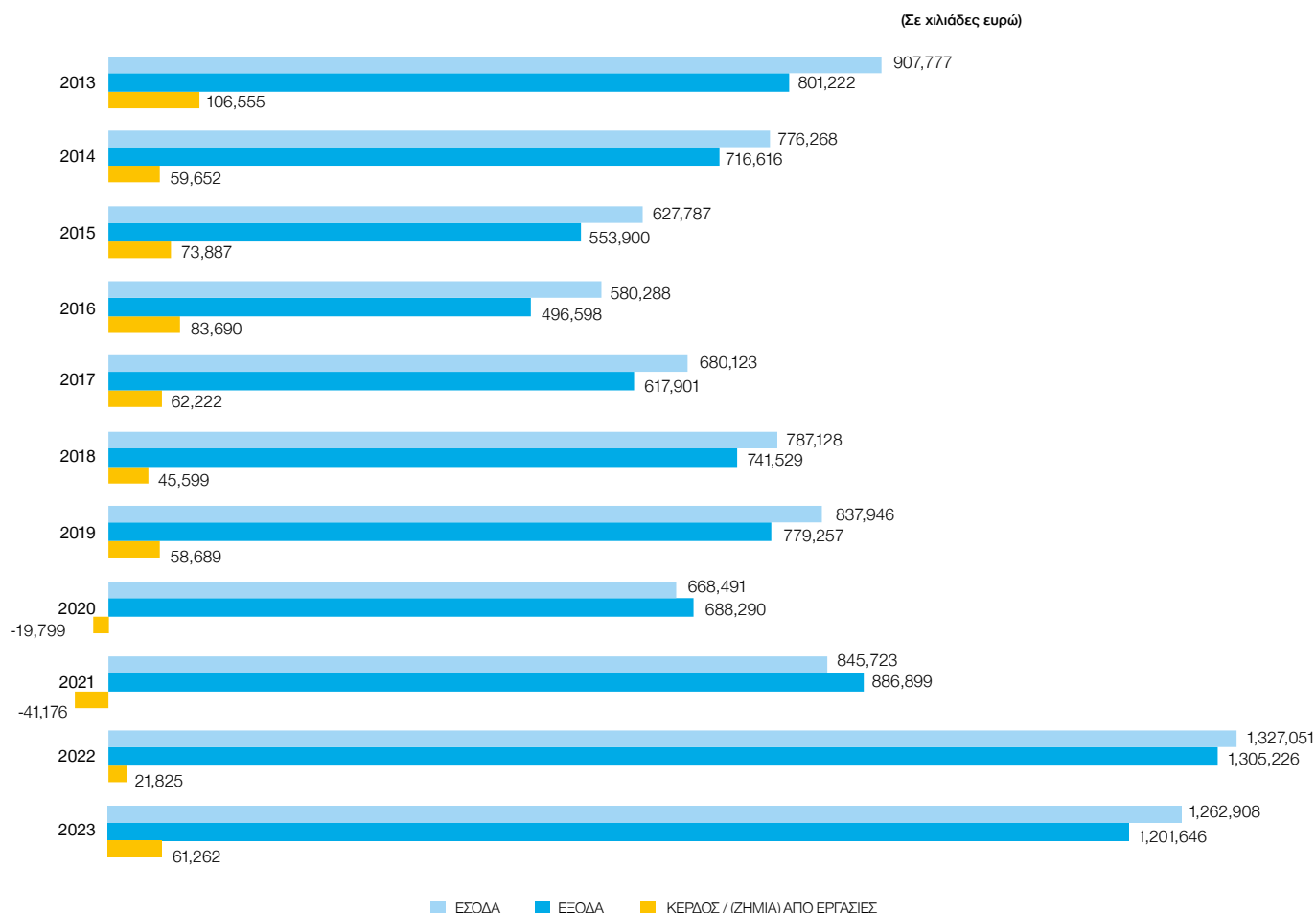
**ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

		2023	2022
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ			
Σύνολο εσόδων	€ χιλ.	1.262.908	1.327.051
Σύνολο εξόδων	€ χιλ.	1.201.646	1.305.226
Κέρδος εργασιών	€ χιλ.	61.262	21.825
Κέρδος για το έτος	€ χιλ.	36.062	12.891
Μέσο καθαρό απασχολούμενο ενεργητικό	€ χιλ.	1.973.938	1.848.318
Αποδοτικότητα μέσου καθαρού απασχολούμενου ενεργητικού	%	3,1	1,2
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			
Προσωπικό στην ενεργό υπηρεσία κατά την 31η Δεκεμβρίου		2.246	2.200

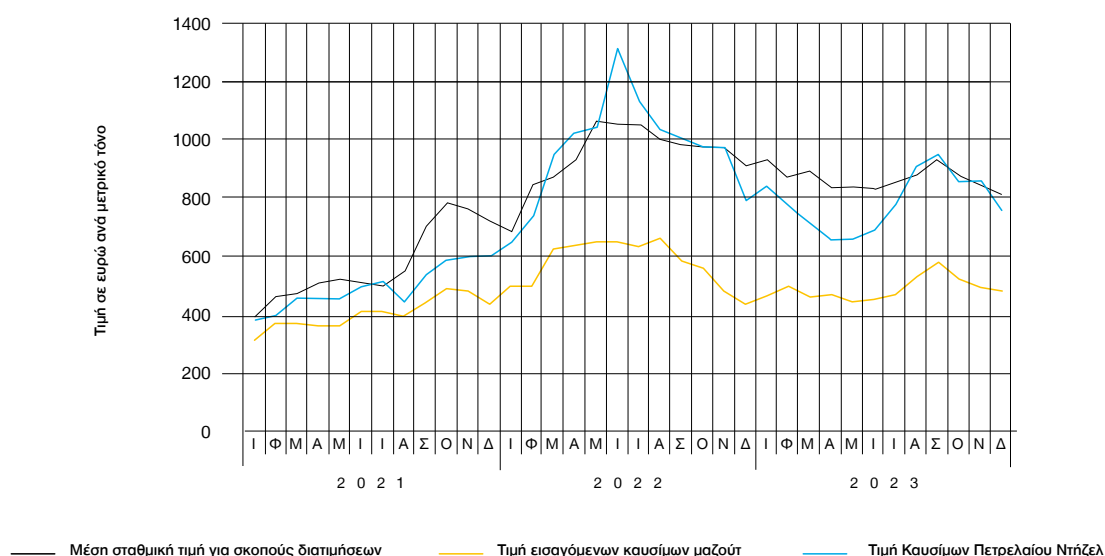
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Οι οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το 2023 μαζί με τις βοηθητικές καταστάσεις βρίσκονται στις σελίδες 36 μέχρι 92.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1 - ΕΣΟΔΑ, ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ/(ΖΗΜΙΑ) ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2 - ΤΙΜΕΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜΙΚΗ ΤΙΜΗ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ (ΡΗΤΡΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ)

**ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ**

	2023	2022	ΑΥΞΗΣΗ (ΜΕΙΩΣΗ)
	€000	€000	€000
ΕΣΟΔΑ			
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	1.186.546	1.265.908	(79.362)
Ειδική έκπτωση	-	(7.794)	7.794
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας μετά την έκπτωση	1.186.546	1.258.114	(71.568)
Έσοδα μεταβατικής αγοράς	9.237	2.926	6.311
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	26.169	25.369	800
Έσοδα αφαλάτωσης	20.614	19.879	735
Άλλα έσοδα	19.759	20.336	(577)
Χρηματοδοτικά έσοδα	583	427	156
	1.262.908	1.327.051	(64.143)
Άλλα κέρδη – καθαρά	5.513	(809)	6.322
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	(1.206.434)	(1.304.959)	98.525
Καθαρές ζημιές αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(725)	542	(1.267)
Κέρδος εργασιών	61.262	21.825	39.437
Χρηματοδοτικά έξοδα	(16.234)	(8.534)	(7.700)
Μερίδιο ζημιάς σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(537)	(406)	(131)
Κέρδος πριν τη φορολογία	44.491	12.885	31.606
Χρέωση φορολογίας	(8.429)	6	(8.435)
Κέρδος για το έτος	<u>36.062</u>	<u>12.891</u>	<u>23.171</u>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Τα αποτελέσματα του έτους και οι μεταβολές από το προηγούμενο έτος, παρουσιάζονται στον πιο πάνω Πίνακα. Τα έσοδα από πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας για το έτος πριν την έκπτωση ήταν €1.186.546.000 και σημείωσαν μείωση €79.362.000 ή 6%. Η μείωση στα έσοδα πωλήσεων ήταν αποτέλεσμα της μείωσης στις μονάδες που πωλήθηκαν κατά 6% και της μείωσης της τιμής πώλησης ως αποτέλεσμα της αυτόματης αναπροσαρμογής λόγω μείωσης στην τιμή των καυσίμων. Η εν λόγω μείωση στην τιμή ανισταθμίστηκε εν μέρει από την εισαγωγή των νέων διατιμήσεων από τον Ιούνιο 2022 και τον τερματισμό από το Μάρτιο 2023 της παραχώρησης έκπτωσης 65% στα τέλη χρήσης δικτύου Ψηλής, Μέσης και Χαμηλής Τάσης η οποία παραχωρήθηκε στη βάση σχετικής απόφασης Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου. Το σύνολο

των λειτουργικών εξόδων ανήλθε σε €1.206.434.000 και σημείωσαν μείωση €98.525.000 ή 8%, κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης στο κόστος καυσίμων λόγω μείωσης στην τιμή των καυσίμων. Αφού λήφθηκαν υπόψη άλλα έσοδα €76.362.000, Άλλα κέρδη καθαρά €5.513.000, καθαρές ζημιές αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων €725.000, χρηματοδοτικά έξοδα €16.234.000 και μερίδιο ζημιάς σε συνδεδεμένη εταιρεία €537.000, το κέρδος πριν τη φορολογία έφθασε σε €44.491.000 σε σύγκριση με κέρδος πριν τη φορολογία €12.885.000 του προηγούμενου έτους. Μετά την αφαίρεση ποσού €8.492.000 για χρέωση φορολογίας, το καθαρό κέρδος ήταν €36.062.000 (2022: καθαρό κέρδος €12.891.000).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Ο πίνακας που ακολουθεί αναλύει τα λειτουργικά έξοδα κατά κατηγορία. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνέτειναν στις αλλαγές αναφέρονται πιο κάτω:

Η μέση τιμή καυσίμων που καταναλώθηκαν στους σταθμούς παραγωγής της ΑΗΚ, μειώθηκε κατά 12,4% στα €600,43 ανά μετρικό τόνο. Η κατανάλωση καυσίμων παρουσίασε επίσης μείωση της τάξης του 2% φτάνοντας τους 958 κιλ. τόνους ως αποτέλεσμα και της μείωσης στην συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά 4%. Κυρίως ως αποτέλεσμα της μείωσης της παραγωγής και της τιμής καυσίμων πιο πάνω, η δαπάνη καυσίμων μειώθηκε κατά €95.967.000 και ανήλθε στα €575.391.000.

Στα λειτουργικά έξοδα περιλαμβάνεται πρόβλεψη για κόστος καυσίμων προηγούμενων ετών €13.835.000 η οποία σχετίζεται με νομική απαίτηση από προηγούμενο προμηθευτή καυσίμων.

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους αποτελείται από αγορά ενέργειας από ΑΠΕ και αγορά ενέργειας από τη μεταβατική αγορά. Η μείωση στο κόστος κατά 39% στις €63.351.000, οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση στην τιμή αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ, η οποία, σύμφωνα με την απόφαση της ΡΑΕΚ 112/23, από την 1/5/2023 δεν μπορεί να ξεπερνά τα 11 σεντ ανά κιλοβατώρα στη χαμηλή τάση, καθώς και στη μείωση στις μονάδες που αγοράστηκαν από ΑΠΕ της τάξης του 24,8%. Σημειώνεται ότι η μείωση στο κόστος αγοράς ενέργειας από τρίτους περιορίστηκε από την αύξηση κατά 144% στις μονάδες που αγοράστηκαν από τη μεταβατική αγορά, η μέση τιμή της οποίας ήταν 20,4 σεντ ανά κιλοβατώρα.

Το κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων αυξήθηκε κατά €8.023.000 και ανήλθε στα €255.987.000. Η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση της τιμής των δικαιωμάτων. Η μέση τιμή ανά δικαίωμα ανήλθε το 2023 σε €83,93 σε σύγκριση με €80,02 κατά το προηγούμενο έτος. Ο αριθμός των δικαιωμάτων που αγοράστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ήταν κατά 1,6% χαμηλότερος σε σχέση με τον αριθμό που αγοράστηκε κατά το προηγούμενο έτος.

Το σύνολο των μισθών και εργοδοτικών εισφορών ανήλθε σε €116.117.000 από το οποίο ποσό €15.845.000 έχει μεταφερθεί σε χρέωση του πάγιου ενεργητικού και σε ημιτελείς εργασίες. Τα ποσά που μεταφέρθηκαν στο πάγιο ενεργητικό αφορούν δαπάνες για έργα αναπτύξεως που εκτελέστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από το προσωπικό της Αρχής. Ποσό €100.272.000 ή 86,4% επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσεως. Η αύξηση στη συνολική δαπάνη μισθοδοσίας ύψους €6.390.000 ή 5,8% οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση του αριθμού του προσωπικού στην ενεργό υπηρεσία αλλά και στις προσαυξήσεις, τιμαριθμικές αναπροσαρμογές και προαγωγές.

Το κόστος για υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες ήταν €40.592.000 (αύξηση €4.052.000 ή 11,1%).

Οι αποσβέσεις έφθασαν τα €105.284.000 (μείωση €2.632.000 ή 2,4%). Στις αποσβέσεις περιλαμβάνεται ποσό €743.000 (2022: €682.000) αναφορικά με περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης.

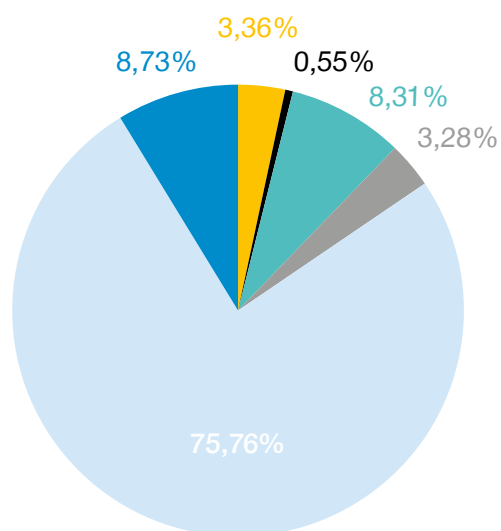
**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΝΑΝΤΙ
ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ**

	2023		ΑΥΞΗΣΗ / (ΜΕΙΩΣΗ) ΕΝΑΝΤΙ 2022	
	€000	%	€000	%
Καύσιμα	575.391	47,7	(95.967)	(14,3)
Καύσιμα – προηγούμενα έτη	13.835	1,1	13.835	
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	63.351	5,3	(40.570)	(39)
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	255.987	21,2	8.023	3,2
Συνδρομή ΚΟΔΑΠ	5.475	0,5	(359)	(6,2)
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές	100.272	8,3	5.150	5,4
Επισκευές και συντήρηση	39.607	3,3	9.886	33,3
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	4.793	0,4	(175)	(3,5)
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	1.847	0,1	232	14,4
Υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες	40.592	3,4	4.052	11,1
Αποσβέσεις	<u>105.284</u>	<u>8,7</u>	<u>(2.632)</u>	<u>(2,4)</u>
ΣΥΝΟΛΟ	<u>1.206.434</u>	<u>100,0</u>	<u>(98.525)</u>	<u>(7,6)</u>

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3 - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

(Σε χιλιάδες ευρώ)

Ως ποσοστό του συνόλου των λειτουργικών εξόδων

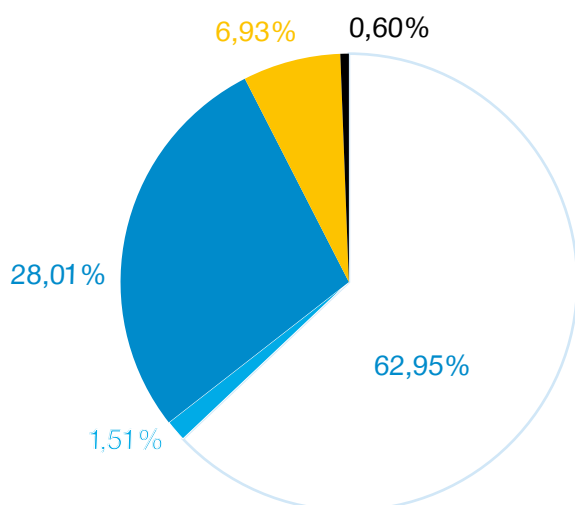

- Υλικά, υπηρεσίες και άλλες δαπάνες €40.592 (3,36%)
- Τέλη ΔΣΜΚ και ΡΑΕΚ €6.640 (0,55%)
- Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές €100.272 (8,31%)
- Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης €39.607 (3,28%)
- Καύσιμα και άλλα έξοδα ενέργειας €914.039 (75,76%)
- Αποσβέσεις €105.284 (8,73%)

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4 - ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΞΟΔΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

(Σε χιλιάδες ευρώ)

Ως ποσοστό του συνολικού κόστους καυσίμων και άλλων εξόδων ενέργειας

- Καύσιμα €575.391 (62,95%)
- Καύσιμα - προηγούμενα έτη €13.835 (1,51%)
- Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων €255.987 (28,01%)
- Αγορά ενέργειας από τρίτους €63.351 (6,93%)
- Συνδρομή ΚΟΔΑΠ €5.475 (0,60%)

ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι αποδόσεις των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων όπως υπολογίζονται με βάση τους Χωριστούς Λογαριασμούς της ΑΗΚ για το έτος 2023 και σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ. Σημειώνεται ότι με βάση τη Ρύθμιση, το Εγκεκριμένο Ποσοστό απόδοσης των Δραστηριοτήτων Παραγωγής, Μεταφοράς (Ιδιοκτήτης

Συστήματος) και Διανομής (Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και Διαχειριστής Συστήματος Διανομής) είναι 4,6% επί της Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) της κάθε Δραστηριότητας. Σε ότι αφορά στην Δραστηριότητα της Προμήθειας, το Εγκεκριμένο Ποσοστό Περιθωρίου Κέρδους επί των Εξόδων Εμπορολογιστικής Διαχείρισης είναι 20%.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ % ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΡΒΑΠ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΜΕΤΑΦΟΡΑ	ΔΙΑΝΟΜΗ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ
	2023	2023	2023	2023
	€000	€000	€000	€000
Αναπροσαρμοσμένο κέρδος εργασιών	18.779	7.122	5.819	14.580
Αναπροσαρμοσμένο κόστος εμπορολογιστικής διαχείρισης				21.883
Μέση Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)	527.015	253.101	279.897	
Απόδοση επί της Μέσης Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων	3,56%	2,81%	2,08%	
Περιθώριο Κέρδους επί εξόδων Εμπορολογιστικής Διαχείρισης				66,63%

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επενδύσεις σε στοιχεία πάγιου ενεργητικού κατά τη διάρκεια του έτους έφθασαν τα €139.214.000 σε σύγκριση με €128.290.000 το 2022 (αύξηση €10.924.000).

Ποσό €7.019.000 πληρώθηκε κατά το 2023 αναφορικά με φορολογία (2022: €1.003.000).

Οι αποπληρωμές δανείων, υποχρεώσεων από μισθώσεις και οι τόκοι που πληρώθηκαν ανήλθαν σε €29.752.000 (2022: €35.524.000).

Το σύνολο των αναγκών χρηματοδότησεως που ανήλθαν σε €175.985.000 καλύφθηκε από τα ίδια διαθέσιμα, από συμμετοχές καταναλωτών καθώς και από νέο δανεισμό. Στον πιο κάτω πίνακα δίδονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες του Συγκροτήματος και οι πηγές χρηματοδότησής τους.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	2023		2022	
	€000	%	€000	%
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ				
Φορολογία	7.019	4,0	1.003	0,6
Στοιχεία πάγιου ενεργητικού	139.214	79,1	128.290	77,8
Εξυπηρέτηση δανείων και υποχρεώσεων από μισθώσεις	<u>29.752</u>	<u>16,9</u>	<u>35.524</u>	<u>21,6</u>
	<u>175.985</u>	<u>100,0</u>	<u>164.817</u>	<u>100,0</u>
ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				
Κέρδος πριν τους τόκους, τη φορολογία και τις αποσβέσεις	143.068	81,3	109.948	66,7
Είσπραξη από εκποίηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού και επενδύσεων	109	0,1	230	0,1
Τόκοι που εισπράχθηκαν	583	0,3	454	0,3
Συμμετοχές καταναλωτών	40.843	23,2	36.558	22,2
Είσπραξη από καινούργιο δάνειο	76.000	43,2	-	-
Μεταβολές κεφαλαίου κινήσεως	<u>(84.618)</u>	<u>(48,1)</u>	<u>17.627</u>	<u>10,7</u>
	<u>175.985</u>	<u>100,0</u>	<u>164.817</u>	<u>100,0</u>

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Το ιστορικό κόστος των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν €3.680.575.000 και το σύνολο των αποσβέσεων €2.029.259.000. Συνεπώς η καθαρή αξία των εγκαταστάσεων σε υπηρεσία ήταν 44,9% του ιστορικού κόστους.

Το σύνολο του καθαρού ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ήταν €1.987.541.000 και χρηματοδοτήθηκε από δάνεια (€194.826.000 ή 9,8%), άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (€558.768.000 ή 28,1%), το δε υπόλοιπο (€1.233.947.000 ή 62,1%) από ίδια κεφάλαια.

ΕΚΘΕΣΗ
ΚΑΙ
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

'23

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

36	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ & ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ
38	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
40	ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ
42	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
42	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ
43	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
44	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
45	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
46	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γεώργιος Πέτρου (από 03.02.2024)

Δέσποινα Παναγιώτου Θεοδοσίου (μέχρι 02.02.2024)

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παναγιώτης Τουλούρας (από 03.02.2024)

Γιώργος Νικολέττος (μέχρι 02.02.2024)

ΜΕΛΗ

Στέλλα Ηλιάδου (από 03.02.2024)

Χρίστος Λιμνατίτης (από 03.02.2024)

Γάννα Μαρία Λοΐζου (από 03.02.2024)

Στέφανος Μαυροκέφαλος (από 03.02.2024)

Λουκία Σιαμπλέττου (από 03.02.2024)

Αλέξανδρος Χαραλαμπίδης (από 03.02.2024)

Μαρία Χατζηβασίλη (από 15.3.2023)

Χρυσόστομος Χρυσοστόμου (μέχρι 15.3.2023)

Πολύβιος Λεμονάρης (μέχρι 02.02.2024)

Κωνσταντίνος Λοϊζίδης (μέχρι 02.02.2024)

Αιμίλιος Μιχαήλ (μέχρι 02.02.2024)

Παναγιώτης Τουλούρας (μέχρι 02.02.2024)

Αβραάμ Γεωργίου (μέχρι 02.02.2024)

Σάββας Χαπέρης (μέχρι 02.02.2024)

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ιωαννίδης Δημητρίου, Δ.Ε.Π.Ε., Λευκωσία

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

PricewaterhouseCoopers Limited, ως ανάδοχοι της σύμβασης ΕΥ 4/2020 όπου Συντονιστική Αναθέτουσα Αρχή είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρουσιάζει την έκθεση του μαζί με τις ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η "Αρχή") και των θυγατρικών της Ηλεκτρική Ανανεώσιμες Λίμιτεδ, EAC LNG Investments Company Λίμιτεδ και ESCO AHK Ltd (μαζί "το Συγκρότημα") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

2. Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος, που δεν έχουν αλλάξει από τον προηγούμενο χρόνο, είναι η παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατότητων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών, της τεχνολογίας της και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

3. Κατά τη διάρκεια του έτους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε αλλαγή στη δομή του Συγκροτήματος. Η Αρχή δεν προτίθεται να πραγματοποιήσει οποιαδήποτε εξαγορά ή συγχώνευση.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ, ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

4. Το κέρδος του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν €36.062 χιλιάδες (2022: κέρδος €12.891 χιλιάδες). Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ήταν €2.419.143 χιλιάδες (2022: €2.271.707 χιλιάδες) και τα ίδια κεφάλαια ήταν €1.233.947 χιλιάδες (2022: €1.268.090 χιλιάδες). Η βελτίωση στα αποτελέσματα συγκριτικά με το προηγούμενο έτος ήταν κυρίως αποτέλεσμα της εισαγωγής των νέων διατιμήσεων από τον Ιούνιο 2022 και του τερματισμού από το Μάρτιο 2022 της παραχώρησης έκπτωσης κατά 65% στα τέλη χρήσης δικτύου Ψηλής, Μέσης και Χαμηλής Τάσης στη βάση σχετικής απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (2022: έκπτωση €7.794 χιλιάδες). Τα αποτελέσματα έχουν επηρεαστεί αρνητικά από την απόφαση της ΡΑΕΚ να μην εγκρίνει τις νέες διατιμήσεις για το 2023 καθώς επίσης και από την σημαντική αύξηση στις προβλέψεις για νομικές απαιτήσεις που αφορούν νομικές αξιώσεις εναντίον του Συγκροτήματος από προηγούμενο προμηθευτή καυσίμων. Αρνητικά επηρεάστηκαν επίσης τα αποτελέσματα από την αύξηση των χρηματοδοτικών εξόδων λόγω αύξησης των επιτοκίων συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής δεν αναμένει οποιοσδήποτε σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο προσεχές μέλλον (βλέπετε σημείο 2 πιο πάνω).

5. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 το Συγκρότημα είχε 2.246 υπαλλήλους (2022: 2.200) και 615.479 καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας (2022: 604.245).

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

6. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιγράφονται στις σημειώσεις 1, 6, 7 και 28 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΧΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ

7. Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

8. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣ

9. Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων, τιμές μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Συγκρότημα.

10. Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

11. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών αλλά θεωρεί ότι οι οποιοσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ

12. Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Βλέπετε Σημείωση 6 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον κίνδυνο επιτοκίου.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

13. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από μετρητά και μετρητά στην τράπεζα, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς πελάτες, περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων.

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες. Βλέπετε Σημείωση 6 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

14. Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Βλέπετε Σημείωση 6 για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

15. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συγκροτήματος δεν αναμένει οποιοσδήποτε σημαντικές αλλαγές ή εξελίξεις στις δραστηριότητες, στην οικονομική κατάσταση και στην επίδοση του Συγκροτήματος για το άμεσο μέλλον.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

16. Τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος παρουσιάζονται στη σελίδα 42. Το καθαρό κέρδος για το έτος μεταφέρεται στα αποθεματικά.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

17. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς και οποιοσδήποτε αλλαγές κατά τη διάρκεια του έτους, παρουσιάζονται στη σελίδα 37.

18. Δεν υπήρχαν αλλαγές στην κατανομή των αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

19. Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

20. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει λάβει υπόψη της την παγκόσμια ευαισθητοποίηση και τις ανησυχίες σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις από τις κλιματικές αλλαγές. Επί του παρόντος, αυτό το θέμα δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και οι μελλοντικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες και τα επιχειρηματικά πλάνα του Συγκροτήματος είναι δύσκολο να προβλεφθούν. Η Διεύθυνση συνεχίζει να παρακολουθεί τις εξελίξεις σε αυτόν τον τομέα και θα ανταποκριθεί όπου είναι απαραίτητο.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

21. Το Συγκρότημα δεν λειτουργούσε μέσω οποιωνδήποτε υποκαταστημάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Γεώργιος Πέτρου

Πρόεδρος

Λευκωσία, 18 Ιουνίου 2024

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Προς: Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου,
Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας,
Βουλή των Αντιπροσώπων, και
Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (η 'Αρχή') και των θυγατρικών της ('το Συγκρότημα'), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 42 μέχρι 92 και οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τις ενοποιημένες καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες λογιστικής πολιτικής.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που περιγράφεται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ενοποιημένων ταμειακών ροών του, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις των περί αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμων, Κεφ. 171, τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου 130(I)/2021, και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΗ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ

Η επένδυση της Αρχής στην Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ, μια συνδεδεμένη εταιρεία που λογίζεται με την μέθοδο της καθαρής θέσης, αναγνωρίζεται σε ποσό ύψους €41.814 χιλιάδες (2022: €42.351 χιλιάδες) στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Λόγω των κινδύνων που περιγράφονται στη Σημείωση 17 "Επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης" και ιδιαίτερα των ενδείξεων της πιθανής απομείωσης της επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ δεν ήμασταν σε θέση να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με τη πιθανή απομείωση της επένδυσης της Αρχής στην ΕΤΥΦΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Ως εκ τούτου, δεν ήμασταν σε θέση να προσδιορίσουμε την πιθανή προσαρμογή στην αξία επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ. Η ελεγκτική μας γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για την περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 διαφοροποιήθηκε για το ίδιο θέμα.

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιότερα στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα, σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ), και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Όπως περιγράφεται στην ενότητα Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη παραπάνω, δεν ήμασταν σε θέση να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια σχετικά με την πιθανή απομείωση της επένδυσης της Αρχής στην ΕΤΥΦΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Συνεπώς, δεν είμαστε σε θέση να συμπεράνουμε αν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς εσφαλμένες ή όχι, όσον αφορά το θέμα αυτό.

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει το Συγκρότημα ή να διακόψει τη δραστηριότητά του ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόνταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεραίνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- Λαμβάνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, επίβλεψη και εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΑΛΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, η Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Με βάση τη γνώση, και σύμφωνα με την κατανόηση του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης. Δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης, εκτός όπως εξηγείται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη. εκτός όπως εξηγείται στην παράγραφο της Βάσης για Γνώμη με Επιφύλαξη.

ΑΛΛΟ ΘΕΜΑ

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής ως σώμα, τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Λοίζος Α. Μαρκίδης

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

PricewaterhouseCoopers Limited

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

		2023	2022
	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	€000	€000
Εισόδημα	8	1.249.516	1.314.250
Άλλα λειτουργικά έσοδα	9	13.392	12.801
Άλλα κέρδη / (ζημιές) - καθαρά	10	5.513	(809)
Λειτουργικά έξοδα	11	(1.206.434)	(1.304.959)
Καθαρές (ζημιές) / κέρδη αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	6	(725)	<u>542</u>
Κέρδος εργασιών		61.262	21.825
Χρηματοδοτικά έξοδα	13	(16.234)	(8.534)
Μερίδιο ζημίας σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	17	(537)	<u>(406)</u>
Κέρδος πριν τη φορολογία		44.491	12.885
(Χρέωση) / πίστωση φορολογίας φορολογίας	14	(8.429)	<u>6</u>
Κέρδος για το έτος		<u>36.062</u>	<u>12.891</u>

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

		2023	2022
	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	€000	€000
Κέρδος για το έτος		<u>36.062</u>	<u>12.891</u>
Άλλες συνολικές (ζημιές) / εισοδήματα για το έτος, μετά τη φορολογία			
Ποσά που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους:			
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίων αφυπηρέτησης	12	(70.205)	<u>223.882</u>
Συνολική (ζημιά) / εισόδημα για το έτος		<u>(34.143)</u>	<u>236.773</u>

Οι άλλες συνολικές (ζημιές) / εισοδήματα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση φορολογίας. Η φορολογία που σχετίζεται με κάθε στοιχείο των άλλων συνολικών (ζημιών) / εισοδημάτων παρουσιάζεται στη σημείωση 14.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

		2023	2022
	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	15	1.651.316	1.618.887
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	16	15.538	14.812
Επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	17	41.814	42.351
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	18	12.478	13.955
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	18	7.568	5.406
		<u>1.728.714</u>	<u>1.695.411</u>
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	19	202.481	189.499
Εμπορικά εισπρακτέα	18	138.689	157.732
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	18	27.048	13.643
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	18	5.266	6.340
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων	18	196.764	41.542
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	8	-	902
Φορολογία εισπρακτέα	20	4.287	4.298
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	21	-	998
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	21	115.894	161.342
		<u>690.429</u>	<u>576.296</u>
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		<u>2.419.143</u>	<u>2.271.707</u>
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικό κεφαλαίου		15.555	15.555
Αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών		(151.788)	(81.583)
Αποθεματικό εσόδων		1.370.180	1.334.118
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>1.233.947</u>	<u>1.268.090</u>
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανεισμός	22	194.826	140.551
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	15.949	15.062
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	65.295	72.889
Αναβαλλόμενα έσοδα	24	477.524	463.742
		<u>753.594</u>	<u>692.244</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	25	213.705	184.996
Προβλέψεις	26	24.814	4.022
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		8.072	4.156
Καθαρή υποχρέωση σχεδίων αφυπηρέτησης	12	114.860	56.226
Συμβατικές υποχρεώσεις	8	7.097	8.460
Φορολογική υποχρέωση	20	13.783	4.789
Δανεισμός	22	21.725	22.238
Αναβαλλόμενα έσοδα	24	27.061	26.169
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	485	317
		<u>431.602</u>	<u>311.373</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>1.185.196</u>	<u>1.003.617</u>
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		<u>2.419.143</u>	<u>2.271.707</u>

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υπογράφονται σήμερα, 18 Ιουνίου 2024, κατόπιν έγκρισης τους και απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

		ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ⁽¹⁾	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ⁽²⁾	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΣΟΔΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	€000	€000	€000	€000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022					
Συνολικό εισόδημα		15.555	(305.448)	1.321.239	1.031.346
Κέρδος για το έτος		-	-	12.891	12.891
Άλλα συνολικά εισοδήματα					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίων αφυπηρέτησης	12	-	223.882	-	223.882
Μεταφορά στο αποθεματικό εσόδων		-	(17)	17	-
Αμυντική εισφορά σε λογιζόμενη διανομή μερίσματος		-	-	(29)	(29)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023		15.555	(81.583)	1.334.118	1.268.090
Συνολικό εισόδημα					
Κέρδος για το έτος		-	-	36.062	36.062
Άλλα συνολικά εισοδήματα					
Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίων αφυπηρέτησης	12	-	(70.205)	-	(70.205)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023		<u>15.555</u>	<u>(151.788)</u>	<u>1.370.180</u>	<u>1.233.947</u>

(1) Το αποθεματικό κεφαλαίου αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία.

(2) Οργανισμοί που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά με ποσοστό 17% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται μέχρι το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από το Συγκρότημα για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(3) Το αποθεματικό αναλογιστικών ζημιών αντιπροσωπεύει τις συσσωρευμένες ζημιές από τα σχέδια καθορισμένου ωφελήματος που έχουν αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι αναλογιστικές ζημιές προκύπτουν από μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

		2023	2022
	ΣΗΜΕΙΩΣΗ	€000	€000
Ροή μετρητών από εργασίες			
Κέρδος πριν τη φορολογία		44.491	12.885
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	104.541	107.234
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	16	743	682
Αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών	24	(26.169)	(25.369)
Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκατ. και εξοπλισμού	10	(106)	(84)
Κέρδος από τερματισμό μισθωμάτων		(8)	-
(Κέρδη) / ζημιές δίκαιων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	10	(5.330)	893
Καθαρές ζημιές/(κέρδη) απομείωσης χρηματοοικ. περιουσιακών στοιχείων	6	725	(542)
Μερίδιο ζημιάς από επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	17	537	406
Χρεωστικοί τόκοι	13	14.780	3.476
Συνταξιοδοτικό κόστος τρέχοντος έτους	12	7.206	10.794
Πιστωτικοί τόκοι	9	(583)	(427)
Αντιστροφή πρόβλεψης προηγούμενων ετών σε ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό		2.241	-
		143.068	109.948
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Αποθέματα		(12.982)	(37.480)
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία		902	(801)
Εμπορικά εισπρακτέα		18.339	(28.950)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος		(15.604)	513
Άλλα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		2.551	(8.567)
Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων		3.916	7.589
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων	10	(149.892)	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		28.029	29.573
Πληρωμές για συνταξιοδοτικά ωφελήματα		(18.777)	(15.693)
Συμβατικές υποχρεώσεις		(1.363)	(2.783)
Προβλέψεις		13.801	977
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		11.988	54.326
Φορολογία που πληρώθηκε		(7.019)	(1.003)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		4.969	53.323
Ροή μετρητών για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	(139.214)	(128.290)
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις		1.000	56.844
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	15	109	230
Προσθήκες στις συνεισφορές καταναλωτών	24	40.843	36.558
Τόκοι που εισπράχθηκαν		583	454
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		(96.679)	(34.204)
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από μακροπρόθεσμα δάνεια	21	76.000	-
Πληρωμές μακροπρόθεσμων δανείων	21	(22.238)	(31.784)
Αποπληρωμή κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	21	(406)	(420)
Τόκοι που πληρώθηκαν		(7.108)	(3.320)
Καθαρά μετρητά που προήλθαν από/ (για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		46.248	(35.524)
Καθαρή μείωση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		(45.462)	(16.405)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους		161.342	177.722
Πρόβλεψη ζημιάς για το έτος		14	25
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	21	115.894	161.342

Οι σημειώσεις στις σελίδες 46 μέχρι 92 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (η “Αρχή”) είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη, οι οποίοι διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η διεύθυνση των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής είναι Αμφιπόλεως 11, Στρόβολος Τ.Θ.24506, 1399 Λευκωσία, Κύπρος.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο το Συγκρότημα διεξάγει τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από τροποποίηση στο Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000 η Αρχή εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνολογίας της.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα για την εναρμόνισή της με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη συμμόρφωσή της με την Οδηγία 2003/54 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και για τις άλλες δραστηριότητες σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο 130(I)/2021 και τις σχετικές Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (PAEK) για λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό.

Λειτουργικό περιβάλλον του Συγκροτήματος

Πόλεμος μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας

Κατά το 2021, η ρωσική οικονομία συνέχισε να επηρεάζεται αρνητικά από τη συνεχιζόμενη πολιτική ένταση στην περιοχή και τις διεθνείς κυρώσεις κατά ορισμένων ρωσικών νομικών και φυσικών προσώπων, με την ένταση να εντείνεται προς τα τέλη του 2021. Από τα τέλη Φεβρουαρίου 2022, η σύγκρουση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας κλιμακώθηκε περαιτέρω και η κατάσταση παραμένει εξαιρετικά ασταθής.

Ως απάντηση στη σύγκρουση, επιβλήθηκαν ορισμένες κυρώσεις σε ρωσικές νομικές οντότητες για να τους περιοριστεί η πρόσβαση σε ξένες χρηματοπιστωτικές αγορές, συμπεριλαμβανομένης και της κατάργησης της πρόσβασης αρκετών ρωσικών τραπεζών στο διεθνές σύστημα SWIFT.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (μεταξύ άλλων) έχουν επίσης επιβάλει κυρώσεις κατά της Ρωσικής Κεντρικής Τράπεζας, περιορίζοντας την πρόσβαση του ρωσικού κράτους σε συναλλαγματικά αποθέματα και εισήγαγαν την περαιτέρω δέσμευση περιουσιακών στοιχείων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα όπως επίσης και την επιβολή συντονισμένων τομεακών κυρώσεων.

Η κατάσταση εξακολουθεί να εξελίσσεται και μπορεί να προκύψουν περαιτέρω κυρώσεις και περιορισμοί στην επιχειρηματική δραστηριότητα των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, καθώς και συνέπειες στη ρωσική οικονομία γενικότερα αλλά η πλήρης εικόνα των μελλοντικών επιπτώσεων είναι άγνωστη.

Ωστόσο, το Συγκρότημα δεν επηρεάζεται σημαντικά από τη σύγκρουση, καθώς οι δραστηριότητες του δεν επηρεάζονται από την κατάσταση. Ως επίσης το Συγκρότημα εφαρμόζει αυτόματη αναπροσαρμογή της τιμής πώλησης λόγω αύξησης στην τιμή των καυσίμων. Παρόλα αυτά θα συνεχίσει να παρακολουθεί την κατάσταση και να λάβει μέτρα εάν χρειαστεί.

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει λάβει και συνεχίζει να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει την ελάχιστη διαταραχή στις και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος και να στηρίξει τους υπαλλήλους, τους πελάτες και τους προμηθευτές του Συγκροτήματος. Τα μέτρα που λήφθηκαν περιλαμβάνουν:

- Διασφάλιση απρόσκοπτης προμήθειας υγρών καυσίμων λαμβάνοντας υπόψη τις επιβληθείσες κυρώσεις στη Ρωσία.
- Ευκολίες πληρωμής σε περιπτώσεις ευάλωτων πελατών που αποδεδειγμένα αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες ως αποτέλεσμα του αρνητικού οικονομικού περιβάλλοντος.

Στα πλαίσια του προγράμματος στήριξης της Κυβέρνησης από τον Σεπτέμβριο 2022 οι λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος επιχορηγούνται σε ένα μέρος από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σύγκρουση Ισραήλ- Γάζα

Η σύγκρουση Ισραήλ- Γάζας έχει κλιμακωθεί σημαντικά μετά τη μεγάλη επίθεση της Χαμάς στις 7 Οκτωβρίου. Εταιρείες με σημαντικές θυγατρικές, δραστηριότητες, επενδύσεις, συμβατικές ρυθμίσεις ή κοινοπραξίες στην περιοχή του πολέμου ενδέχεται να εκτεθούν σημαντικά. Οι οντότητες που δεν έχουν άμεση έκθεση στο Ισραήλ και τη Λωρίδα της Γάζας είναι πιθανό να επηρεαστούν από τη συνολική οικονομική αβεβαιότητα και τις αρνητικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία και στις μεγάλες χρηματοπιστωτικές αγορές που προκύπτουν από τον πόλεμο. Αυτή είναι μια ασταθής περίοδος και κατάσταση, ωστόσο το Συγκρότημα δεν εκτίθεται άμεσα. Η Διεύθυνση θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την κατάσταση και να λαμβάνει τις κατάλληλες ενέργειες όταν και εάν χρειαστεί.

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έχει αξιολογήσει:

- (1) Τις επιπτώσεις στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία υπόκεινται σε απομείωση με βάση το ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί όπως πληροφορίες που αφορούν το μέλλον (συμπεριλαμβανομένων μακροοικονομικών πληροφοριών) να λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση του κατά πόσον υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου και κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Όπως για κάθε οικονομική πρόβλεψη οι προβλέψεις και οι πιθανότητες τους να συμβούν εμπεριέχουν εκ φύσεως μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας και συνεπώς τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από αυτά που έχουν προβλεφθεί. Ανατρέξτε στη Σημείωση 6 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
- (2) Την πιθανή απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Το ΔΛΠ 36 απαιτεί όπως τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση στην αξία τους όποτε υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα στοιχεία ενδέχεται να έχουν υποστεί απομείωση στην αξία τους. Με βάση τον έλεγχο απομείωσης που πραγματοποιήθηκε, δεν έχει αναγνωριστεί οποιαδήποτε χρέωση απομείωσης στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ως αποτέλεσμα των οικονομικών συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από τη σύγκρουση Ρωσίας - Ουκρανίας και Ισραήλ - Γάζας.
- (3) Εάν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων του Συγκροτήματος υπερβαίνει το κόστος κτήσης τους.
- (4) Την ικανότητα του Συγκροτήματος να τηρήσει τους όρους των δανειακών συμβάσεων του και τις επιπτώσεις που συνεπάγονται στην ταξινόμηση των δανείων του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 22.

Οι μελλοντικές επιπτώσεις της ρωσο-ουκρανικής σύγκρουσης και της σύγκρουσης Ισραήλ-Γάζας στην Κυπριακή οικονομία, και συνεπώς στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, ταμειακές ροές και θέση του Συγκροτήματος, είναι δύσκολο να προβλεφθούν και ως αποτέλεσμα οι προσδοκίες και οι υπολογισμοί της Διεύθυνσης του Συγκροτήματος μπορεί να διαφέρουν από τα πραγματικά αποτελέσματα. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διατηρήσει τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον.

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), τις απαιτήσεις των περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμων, Κεφ. 171, τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου 130(Ι)/2021 και τις απαιτήσεις του Περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Κατά την ημερομηνία της έγκρισης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όλα τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και είναι εφαρμόσιμα από την 1 Ιανουαρίου 2023 και σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ μέσω της διαδικασίας υιοθέτησης που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εκτίθενται πιο κάτω στη Σημείωση 4. Οι πολιτικές αυτές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την επανεκτίμηση σε δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται ως περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος μείον την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

Η κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης ή είναι πιο πολύπλοκοι ή τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 7.

3. ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΩΝ Ή ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΩΝ

Κατά το τρέχον έτος, το Συγκρότημα υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις δραστηριότητές του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1 Ιανουαρίου 2023. Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος.

4. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων εκτίθενται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές εφαρμόστηκαν με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται, εκτός όπου αναφέρεται διαφορετικά.

Η Διεύθυνση επιδιώκει να μην μειώσει την κατανοητότητα αυτών των οικονομικών καταστάσεων αποκρύπτοντας ουσιώδεις πληροφορίες με επουσιώδεις πληροφορίες. Ως εκ τούτου, μόνο σημαντικές πληροφορίες λογιστικής πολιτικής γνωστοποιούνται, κατά περίπτωση, στις σχετικές σημειώσεις γνωστοποιήσεων.

Εξαρτημένες εταιρείες

Εξαρτημένες εταιρείες είναι αυτές που ελέγχονται από το Συγκρότημα. Ο έλεγχος υπάρχει όταν το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην εκδότρια και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας. Η εξαρτημένη ενοποιείται από την ημερομηνία όπου ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα και παύει να ενοποιείται από την ημερομηνία που ο έλεγχος τερματίζεται. Όλες οι ενδοσυγκροτηματικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του συγκροτήματος απαλείφονται ως επίσης και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές εκτός αν το κόστος δεν μπορεί να ανακτηθεί.

Η λογιστική μέθοδος της αγοράς χρησιμοποιείται όταν το Συγκρότημα αγοράζει μια εξαρτημένη εταιρεία. Το κόστος εξαγοράς θεωρείται ως η δίκαιη αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται και συμμετοχικών τίτλων που εκδίδονται και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή αναλαμβάνονται την ημέρα της ανταλλαγής. Οποιαδήποτε άλλα έξοδα που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την εξαγορά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που εξαγοράζονται και οι υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχομένων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της απόκτησης σε δίκαιες αξίες. Όταν το κόστος εξαγοράς υπερβαίνει της συμμετοχής στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράζει, τότε αναγνωρίζεται υπεραξία. Στην περίπτωση που το κόστος εξαγοράς είναι λιγότερο από την συμμετοχή στην καθαρή δίκαιη αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού ενεργητικού που εξαγοράστηκε στην θυγατρική, τότε η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συνδεδεμένες εταιρείες

Συνδεδεμένες εταιρείες είναι όλες οι οντότητες στις οποίες το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή, αλλά δεν ελέγχει ή ελέγχει από κοινού και στις οποίες γενικά κατέχει ένα μερίδιο μεταξύ 20% και 50% στα δικαιώματα ψήφου αλλά τις οποίες δεν ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες λογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται σε κόστος. Η επένδυση του Συγκροτήματος σε συνδεδεμένες εταιρείες περιλαμβάνει υπεραξία που προέκυψε κατά την απόκτηση, μείον οποιοσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Μερίσματα που εισπράχθηκαν ή είναι εισπρακτέα από συνδεδεμένες εταιρείες αναγνωρίζονται ως μείωση της λογιστικής αξίας της επένδυσης.

Εάν το μερίδιο του Συγκροτήματος σε συνδεδεμένη εταιρεία μειωθεί αλλά η σημαντική επιρροή διατηρείται, μόνο ένα αναλογικό μερίδιο των ποσών που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα άλλα συνολικά εισοδήματα μεταφέρεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, όπου είναι κατάλληλα.

Το μερίδιο του Συγκροτήματος στο κέρδος ή τη ζημία των συνδεδεμένων εταιρειών μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και το μερίδιο της στα άλλα συνολικά εισοδήματα μετά την απόκτηση αναγνωρίζεται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες κινήσεις μετά την απόκτηση αναπροσαρμόζονται έναντι της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Όταν το μερίδιο του Συγκροτήματος στη ζημία μιας συνδεδεμένης εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει του συμφέροντος στη συνδεδεμένη εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε άλλων μη εξασφαλισμένων εισπρακτέων, το Συγκρότημα δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν προέκυψαν υποχρεώσεις ή έγιναν πληρωμές εκ μέρους της συνδεδεμένης εταιρείας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη σε συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και των συνδεδεμένων εταιρειών του απαλείφονται στην έκταση του συμφέροντος του Συγκροτήματος στις συνδεδεμένες εταιρείες. Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές επίσης απαλείφονται, εκτός αν η συναλλαγή φανερώνει απομείωση στην αξία του περιουσιακού στοιχείου που μεταφέρθηκε. Όπου χρειάζεται, οι λογιστικές πολιτικές των συνδεδεμένων εταιρειών έχουν διαφοροποιηθεί για να συνάδουν με τις λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζει το Συγκρότημα. Κέρδη και ζημιές κατανομής που προκύπτουν από επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μετά την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης, περιλαμβανομένης της αναγνώρισης των ζημιών των συνδεδεμένων εταιρειών, η λογιστική αξία της επένδυσης σε συνδεδεμένη εταιρεία που περιλαμβάνει την υπεραξία που προκύπτει από την αγορά, ελέγχεται για απομείωση, συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό με την λογιστική του αξία όποτε υπάρχει ένδειξη απομείωσης, και αναγνωρίζει το ποσό της απομείωσης παρακείμενα στο "μερίδιο κέρδους/ζημιάς συνδεδεμένων εταιρειών" στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Εισόδημα

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Το εισόδημα αντιπροσωπεύει το ποσό της αμοιβής που το Συγκρότημα εκτιμά ότι δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη, εκτός από ποσά που εισπράχθηκαν εκ μέρους τρίτων (για παράδειγμα, φορολογία προστιθέμενης αξίας).

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν τα μέρη έχουν εγκρίνει τη σύμβαση (γραφώς, προφορικά ή σύμφωνα με άλλες συνήθειες επιχειρηματικές πρακτικές) και έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση (δηλαδή ο κίνδυνος, ο χρόνος ή το ποσό των μελλοντικών ταμειακών ροών του Συγκροτήματος αναμένεται να μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της σύμβασης) και είναι πιθανό το Συγκρότημα να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών και υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε μία εκ των εργασιών του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα βασίζει τις εκτιμήσεις του σε ιστορικά αποτελέσματα λαμβάνοντας υπόψη το είδος του πελάτη, το είδος της συναλλαγής και τις ιδιαιτερότητες της κάθε εργασίας. Προκειμένου να εκτιμήσει πόσο πιθανό είναι να εισπραχθεί ένα ποσό ανταλλάγματος, το Συγκρότημα εξετάζει μόνο την ικανότητα και την πρόθεση του πελάτη να καταβάλει το ποσό του ανταλλάγματος όταν αυτό καταστεί απαιτητό.

Οι εκτιμήσεις των εισοδημάτων, των κόστων ή της προόδου προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης αναθεωρούνται σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών. Οποιοσδήποτε αυξήσεις ή μειώσεις που μπορεί να προκύψουν στις εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την περίοδο στην οποία οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναθεώρηση γίνονται γνωστές στη διοίκηση.

Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης

Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο συμβάσεις που αφορούν την παροχή μιας σειράς αγαθών ή/και υπηρεσιών περιέχουν μία ή περισσότερες υποχρεώσεις εκτέλεσης (ξεχωριστές υποσχέσεις εκτέλεσης μιας υπηρεσίας ή παροχής ενός αγαθού) και κατανέμει την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που προσδιορίζεται βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης. Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία που το Συγκρότημα την έχει υποσχεθεί σε έναν πελάτη είναι ξεχωριστή εάν ο πελάτης μπορεί να επωφεληθεί από το αγαθό ή την υπηρεσία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλους πόρους οι οποίοι είναι άμεσα διαθέσιμοι στον πελάτη (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να είναι διακριτό) και η υπόσχεση του Συγκροτήματος να μεταβιβάσει το αγαθό ή την υπηρεσία στον πελάτη μπορεί να προσδιοριστεί χωριστά από άλλες υποσχέσεις που περιέχονται στη σύμβαση (δηλαδή το αγαθό ή η υπηρεσία είναι διακριτό στο πλαίσιο της σύμβασης).

(α) Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα με βάση την κατανάλωση όπως καταγράφεται σε μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μονάδων που προμηθεύτηκαν στους καταναλωτές μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας καταγραφείσας ένδειξης μετρητών και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα εμπορικά εισπρακτέα στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

Σε ειδικές περιπτώσεις και λόγω ασυνήθιστων οικονομικών συνθηκών το Συγκρότημα δυνατό να παραχωρεί ειδικές εκπτώσεις στη βάση αποφάσεων της ΠΑΕΚ. Η έκπτωση αυτή αναγνωρίζεται με την έκδοση των τιμολογίων προς τους πελάτες. Το εισόδημα στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων παρουσιάζεται καθαρό μετά την ειδική έκπτωση.

(β) Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει τους αιτητές το κόστος κατασκευής.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μη χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων σε περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

(γ) Έσοδα Αφαλάτωσης

Τα έσοδα αφαλάτωσης αντιπροσωπεύουν την πώληση αφαλατωμένου νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων με βάση την προμήθεια όπως καταγράφεται στους μετρητές χωρίς ΦΠΑ. Οι πωλήσεις επίσης περιλαμβάνουν υπολογισμό της αξίας των μετρικών τόνων που προμηθεύτηκαν μεταξύ της ημερομηνίας της τελευταίας τιμολόγησης και το τέλος του έτους και αυτός ο υπολογισμός περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

(δ) Έσοδα από συμβάσεις για αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού

Τα έσοδα αντιπροσωπεύουν την αντικατάσταση και συντήρηση οδικού φωτισμού για Κοινοτικά Συμβούλια και Δήμους. Το Συγκρότημα προσδιορίζει τις υποχρεώσεις εκτέλεσης ανά συμβόλαιο και κατανέμει την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που έχει προσδιοριστεί, βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης.

(ε) Έσοδα από εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων

Τα έσοδα αντιπροσωπεύουν τη χρέωση για ανάκτηση του κόστους εγκατάστασης και συντήρησης φωτοβολταϊκών συστημάτων συμψηφισμού μετρήσεων σε δημόσια σχολικά κτίρια. Τα έσοδα αναγνωρίζονται σε βάθος χρόνου ενόσω το Συγκρότημα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις εκτέλεσης. Όπου η σύμβαση περιλαμβάνει ωριαία αμοιβή, τα έσοδα αναγνωρίζονται στο ποσό στο οποίο το Συγκρότημα έχει δικαίωμα να τιμολογεί. Ο πελάτης τιμολογείται σε τακτική βάση και το τίμημα είναι πληρωτέο με βάση σχετικό πρόγραμμα αποπληρωμής που έχει συμφωνηθεί.

(στ) Έσοδα από μεταβατική ρύθμιση αγοράς ηλεκτρισμού

Ως επακόλουθο της μεταβατικής ρύθμισης για την ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού, το Συγκρότημα λαμβάνει έσοδα από τη χρήση των δικτύων μεταφοράς και διανομής, από επικουρικές υπηρεσίες, καθώς και έσοδα από το ανισοζύγιο ενέργειας στην περίπτωση που η συνολική παραγωγή των παραγωγών είναι μικρότερη από τη συνολική κατανάλωση των προμηθευτών που συμμετέχουν στη μεταβατική αγορά.

(ζ) Έσοδα επανασύνδεσης

Τα έσοδα αντιπροσωπεύουν χρεώσεις για επανασύνδεση πελατών στο δίκτυο.

Σκέλος Χρηματοδότησης

Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συμβάσεις όπου η περίοδος μεταξύ της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη και της πληρωμής από τον πελάτη υπερβαίνει τον ένα χρόνο. Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα επιλέγει να χρησιμοποιήσει την πρακτική λύση και δεν αναπροσαρμόζει οποιεσδήποτε από τις τιμές συναλλαγής για την πάροδο του χρόνου.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές υποχρεώσεις

Στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παραχωρεί ή τα αγαθά που μεταφέρει το Συγκρότημα κατά την ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνουν τις πληρωμές που έγιναν από τον πελάτη κατά την ημερομηνία αυτή και το Συγκρότημα δεν έχει το άνευ όρων δικαίωμα να χρεώσει τον πελάτη για τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν ή τα αγαθά που μεταφέρθηκαν, τότε αναγνωρίζεται ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Το Συγκρότημα αξιολογεί το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 9 η οποία απαιτεί όπως οι αναμενόμενες ζημιές κατά τη διάρκεια ζωής να αναγνωρίζονται κατά την αρχική αναγνώριση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου. Η απομείωση του συμβατικού περιουσιακού στοιχείου επιμετρείται, παρουσιάζεται και γνωστοποιείται στην ίδια βάση όπως ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που εμπίπτει στο φάσμα του ΔΠΧΑ 9. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει οποιαδήποτε άνευ όρων δικαιώματα στην αντιπαροχή ξεχωριστά από τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ως εμπορικά εισπρακτέα επειδή μόνο η πάροδος του χρόνου απαιτείται, πριν να γίνει οφειλόμενη μια πληρωμή. Εάν οι πληρωμές που έγιναν από ένα πελάτη υπερβαίνουν τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν κάτω από τη σχετική σύμβαση, μια συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι ενδείξεις ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 180 ημερών από την ημερομηνία πληρωμής.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος επιμετρώνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί το Συγκρότημα ("το νόμισμα λειτουργίας"). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του Συγκροτήματος.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όλα τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στα αποτελέσματα εντός των "χρηματοδοτικών εξόδων".

Ωφελήματα υπαλλήλων

Το Συγκρότημα λειτουργεί ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος, υπό μορφή ενός εφάπαξ ποσού και σύνταξης κατά και μετά την αφυπηρέτηση αντίστοιχα (Σχέδιο Συντάξεων), και διάφορα άλλα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών, τα ενεργητικά στοιχεία των οποίων κρατούνται σε ξεχωριστά ταμεία που διαχειρίζονται επιτροπές. Αυτά τα σχέδια με εξαίρεση το Ταμείο Προνοίας Προσωπικού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Ταμείο Προνοίας), χρηματοδοτούνται κυρίως από το Συγκρότημα.

Το Συγκρότημα λειτουργούσε επίσης ένα σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος υπό μορφή ενός εφάπαξ φιλοδωρήματος κατά την αφυπηρέτηση για συμβασιούχους υπαλλήλους. Για το σχέδιο αυτό, το Συγκρότημα δεν διατηρούσε ξεχωριστό Ταμείο. Στις 16.12.2022 δημοσιεύτηκε ο περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2022, Ν. 210(I)/2022, με βάση τον οποίο όλοι οι Συμβασιούχοι υπάλληλοι αορίστου χρόνου εντάχθηκαν αναδρομικά στο Νέο Κυβερνητικό Σχέδιο και ως εκ τούτου το Σχέδιο του Συγκροτήματος τερματίστηκε.

Με βάση τον Ν.210(Ι)/2022, στο Νέο Κυβερνητικό Σχέδιο εντάσσονται υποχρεωτικά όλοι οι υπάλληλοι της Αρχής που προσλαμβάνονται μετά τις 16.12.2022. Το Νέο Κυβερνητικό Σχέδιο χρηματοδοτείται από συνεισφορές που καταβάλλονται από τον εργοδότη και τα μέλη του Σχεδίου δύναμει καθορισμένου ποσοστού χρηματοδότησης. Για τους σκοπούς του Νέου Κυβερνητικού Σχεδίου λειτουργεί «Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων» το οποίο δεν αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα και τελεί υπό τη διαχείριση του Υπουργού Οικονομικών εκ μέρους της Δημοκρατίας.

Οι συνεισφορές του Συγκροτήματος στα σχέδια καθορισμένων συνεισφορών χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που σχετίζονται.

Το Ταμείο Προνοίας το οποίο ετοιμάζει τις δικές του οικονομικές καταστάσεις, παρέχει στους υπαλλήλους δικαίωμα πληρωμής ορισμένων ωφελημάτων κατά την αφυπηρέτηση ή πρόωρο τερματισμό των υπηρεσιών τους.

Για το σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος (Σχέδιο Συντάξεων) το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους και το κόστος των ωφελημάτων αφυπηρέτησης χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του προσωπικού και υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους διπλωματούχους αναλογιστές, με βάση τη μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit method), με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά. Το Συγκρότημα καθορίζει το καθαρό έξοδο/(έσοδο) από τόκους σχετικά με την καθαρή υποχρέωση (το καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών για την περίοδο εφαρμόζοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης (του στοιχείου ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (στο καθαρό στοιχείο ενεργητικού) των καθορισμένων παροχών κατά τη διάρκεια της περιόδου ως αποτέλεσμα των εισφορών (όπου υπάρχουν) και καταβολής των παροχών. Επανακαταμετρήσεις της καθαρής υποχρέωσης των καθορισμένων παροχών, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, την απόδοση όπου υπάρχουν των στοιχείων ενεργητικού του σχεδίου (χωρίς τους τόκους) και την επίδραση του ανώτατου ορίου των στοιχείων ενεργητικού (αν υπάρχουν, εκτός των τόκων), αναγνωρίζονται αμέσως στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Οι εισφορές για το Σχέδιο Συντάξεων καθορισμένου ωφελήματος γίνονται σε μηνιαία βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα, από το 2015 βρίσκεται σε ισχύ το Σχέδιο ανάκαμψης το οποίο διαλαμβάνει ετήσια καταβολή ελλειμματικής εισφοράς προς το Ταμείο Συντάξεως. Από τον Οκτώβριο του 2011, με βάση τα μέτρα του πρώτου πακέτου οικονομικής εξυγίανσης γίνονται αποκοπές 3% από τους μισθούς των μελών του Ταμείου Συντάξεων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητάς του.

Το ΔΛΠ 19 δεν απαιτεί την διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει την καθαρή υποχρέωση των Σχεδίων Καθορισμένου Ωφελήματος ως βραχυπρόθεσμη υποχρέωση επειδή η διάκριση μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα σχέδια καθορισμένου ωφελήματος μπορεί μερικές φορές να είναι αυθαίρετη.

Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Η χρέωση φορολογίας για την περίοδο περιλαμβάνει την τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία. Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός στην έκταση που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, η φορολογία αναγνωρίζεται επίσης στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Η τρέχουσα χρέωση φορολογίας υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς στη χώρα όπου το Συγκρότημα δραστηριοποιείται και δημιουργεί φορολογητέο εισόδημα. Το Συγκρότημα αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται σε φορολογικές δηλώσεις σε σχέση με καταστάσεις όπου η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Εάν η εφαρμοσθείσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία, καθορίζεται πρόβλεψη όπου είναι κατάλληλο με βάση τα ποσά που υπολογίζεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Η αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης πάνω στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Εντούτοις, η αναβαλλόμενη φορολογία δεν λογίζεται εάν προκύπτει από αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης σε μια συναλλαγή εκτός από συνένωση επιχειρήσεων, η οποία κατά τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές. Το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2022 τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 που απαιτεί από τις οντότητες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο σε συναλλαγές όπως μισθώσεις και υποχρεώσεις. Η επίδραση από την τροποποίηση δεν ήταν σημαντική.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές και τη φορολογική νομοθεσία που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκποινηθεί ή όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανόν ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με φόρο εισοδήματος που χρεώνεται από την ίδια φορολογική αρχή στην Αρχή όπου υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό των υπολοίπων σε καθαρή βάση.

Αβέβαιες φορολογικές θέσεις

Οι αβέβαιες φορολογικές θέσεις του Συγκροτήματος επανεκτιμώνται από τη Διεύθυνση του Συγκροτήματος στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για τις φορολογικές θέσεις που η Διεύθυνση του Συγκροτήματος θεωρεί ότι εάν αμφισβητηθούν από τις φορολογικές αρχές είναι πιο πιθανό παρά όχι να οδηγήσουν στην επιβολή πρόσθετων φόρων. Η εκτίμηση βασίζεται στην ερμηνεία φορολογικών νομοθεσιών που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι το τέλος της περιόδου αναφοράς, και τυχόν γνωστών δικαστηριακών ή άλλων αποφάσεων σχετικών με αυτά τα θέματα. Οι υποχρεώσεις για κυρώσεις, τόκους και φόρους, εκτός του φόρου εισοδήματος, αναγνωρίζονται με βάση την καλύτερη εκτίμηση της διοίκησης σχετικά με τα έξοδα που απαιτούνται για την εξόφληση των υποχρεώσεων στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Προσαρμογές για αβέβαιες φορολογικές θέσεις, εκτός από τους τόκους και τα πρόστιμα, αναγνωρίζονται στη χρέωση φορολογίας. Οι προσαρμογές για αβέβαιες φορολογικές θέσεις σε σχέση με τους τόκους και τα πρόστιμα αναγνωρίζονται στα "χρηματοδοτικά έξοδα" και στα "άλλα κέρδη/(ζημιές) - καθαρά", αντίστοιχα.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Όλα τα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον αποσβέσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από εργολάβους βασίζεται στην αξία της εργασίας που έγινε και πιστοποιήθηκε από συμβούλους μηχανικούς. Το κόστος των έργων που εκτελέστηκαν από το προσωπικό του Συγκροτήματος αποτελείται από υλικά, εργατικά και γενικά έξοδα.

Σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικά μηχανήματα υπολογίζονται ως ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός όταν το Συγκρότημα αναμένει να τα χρησιμοποιήσει για περισσότερο από μια περίοδο.

Η γη δεν αποσβένεται. Οι αποσβέσεις για άλλα στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο ώστε να κατανεμηθεί το κόστος μείον η υπολειμματική τους αξία στο διάστημα της εκτιμημένης ωφέλιμης ζωής τους. Η διάρκεια αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των κυριότερων στοιχείων ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού έχει ως εξής:

	ΕΤΗ
Κτήρια ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	30
Άλλα κτήρια	35
Εγκαταστάσεις και μηχανήματα ηλεκτροπαραγωγών σταθμών	25
Άλλες εγκαταστάσεις και μηχανήματα	25-30
Γραμμές και καλώδια	35-40
Μετρητές	15
Οχήματα	7
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός γραφείου	10
Εργαλεία και όργανα	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	5
Λογισμικά προγράμματα	3

Η υπολειμματική αξία και οι ωφέλιμες ζωές αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρείται αναγκαίο.

Η λογιστική αξία ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού μειώνεται αμέσως στο ανακτήσιμο ποσό εάν η λογιστική αξία υπερβαίνει το υπολογιζόμενο ανακτήσιμο ποσό.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στα “άλλα κέρδη/ ζημιές - καθαρά” στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Δικαιώματα εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων

Με βάση τον Περί Θέσπισης Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο, Ν.110(Ι)/2011, καθιερώνεται Σχέδιο Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπής αερίων θερμοκηπίου προκειμένου να προωθηθεί η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου με στόχο τη μείωση των επιπέδων μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Με βάση το Νόμο, ο κάθε φορέας εκμετάλλευσης, του οποίου οι ετήσιες εκπομπές ξεπερνούν το σύνολο των δικαιωμάτων που του εκχωρήθηκαν για το συγκεκριμένο έτος, είναι υποχρεωμένος να αγοράζει τόσα δικαιώματα όσα είναι οι καθ' υπέρβαση εκπομπές. Από το έτος 2020, δεν εκχωρούνται οποιαδήποτε δωρεάν δικαιώματα σε κανένα φορέα εκμετάλλευσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένης και της Αρχής.

Δικαιώματα εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων που αγοράζονται αναγνωρίζονται σε τιμή κόστους (τιμή αγοράς) ως άυλα περιουσιακά στοιχεία και μεταφέρονται στα Λειτουργικά Έξοδα με βάση τις πραγματικές εκπομπές. Υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν κατά την ημερομηνία αναφοράς οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα αποκτηθέντα δικαιώματα. Το ύψος της υποχρέωσης αντιστοιχεί στο κόστος για κάλυψη του επιπλέον ελλείμματος εκτιμημένο κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι αναπροσαρμογές στο ύψος της υποχρέωσης αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία παραδίδονται σε μηδενική αξία στο τέλος της περιόδου συμμόρφωσης αντικατοπτρίζοντας την κατανάλωση των οικονομικών ωφελγημάτων. Πλεονάσματα δικαιωμάτων μπορούν να μεταφερθούν και να συμψηφιστούν με μελλοντικά ελλείμματα (μέχρι το τέλος της περιόδου συμμόρφωσης) ή να πωληθούν. Τα έσοδα από πωλήσεις πλεονασμάτων αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα πωληθούν. Κατά τη διάρκεια του έτους δεν υπήρξαν πωλήσεις πλεονασμάτων.

Απομείωση στην αξία μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Άυλα στοιχεία με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή, συμπεριλαμβανομένης υπεραξίας, δεν αποσβένονται, αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία. Τα περιουσιακά στοιχεία (εκτός από αποθέματα και αναβαλλόμενη φορολογία) που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του περιουσιακού στοιχείου. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον έξοδα πωλήσεων και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός της υπεραξίας, τα οποία έχουν υποστεί απομείωση ελέγχονται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – ταξινόμηση

Το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στις πιο κάτω κατηγορίες επιμέτρησης:

- στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία (είτε μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων είτε μέσω των αποτελεσμάτων) και
- στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η ταξινόμηση και η μετέπειτα επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από (i) το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος για τη διαχείριση του σχετικού χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και (ii) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αρχική αναγνώριση το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, που κατά τα άλλα πληροί τις απαιτήσεις για αποτίμηση στο αποσβεσμένο κόστος, είτε σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων είτε σε δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αναντιστοιχία που διαφορετικά θα προέκυπτε.

Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια που δεν κατέχονται για εμπορία, η ταξινόμηση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο το Συγκρότημα προσδιόρισε αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση όπως λογιστεί η επένδυση σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται ανά επένδυση.

Όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται σε δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Για τα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία, τα κέρδη και ζημιές θα αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα ή στα άλλα συνολικά εισοδήματα.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Όλες οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση εντός του χρονικού πλαισίου που ορίζεται από τον κανονισμό ή από τη σύμβαση αγοράς («αγορές και πωλήσεις με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης») αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να παραδώσει ένα χρηματοοικονομικό μέσο. Όλες οι άλλες αγορές και πωλήσεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα καταστεί μέρος στις συμβατικές διατάξεις του μέσου.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν λήξει ή έχουν μεταφερθεί και το Συγκρότημα έχει μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση, το Συγκρότημα επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε δίκαιη αξία και επιπλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου που δεν επιμετρείται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγής που σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η δίκαιη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αποδεικνύεται καλύτερα από την τιμή συναλλαγής. Κέρδος ή ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζεται μόνο εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ της δίκαιης αξίας και της τιμής συναλλαγής η οποία μπορεί να αποδειχθεί από άλλες παρατηρήσιμες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά με το ίδιο μέσο ή από μια τεχνική αποτίμησης της οποίας τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν μόνο στοιχεία από παρατηρήσιμες αγορές.

Χρεωστικά περιουσιακά στοιχεία

Η μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος για τη διαχείριση του περιουσιακού στοιχείου και των χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες αποτίμησης στις οποίες το Συγκρότημα ταξινομεί τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

- **Αποσβεσμένο κόστος:** Περιουσιακά στοιχεία που διακρατούνται για είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών, όπου οι ταμειακές αυτές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων, επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος (ΑΠΚΤ). Οι πιστωτικοί τόκοι από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στα «άλλα λειτουργικά έσοδα». Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει κατά την παύση αναγνώρισης αναγνωρίζεται απευθείας στις κερδοζημιές και παρουσιάζεται στις «άλλες ζημιές καθαρές» μαζί με τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές. Οι ζημιές απομείωσης παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος αποτελούνται από: μετρητά και μετρητά στην τράπεζα, βραχυπρόθεσμες καταθέσεις, εμπορικά εισπρακτέα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος.

- **Δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων:** Τα περιουσιακά στοιχεία που διακρατούνται για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και για πώληση, όπου οι ταμειακές ροές του περιουσιακού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων, επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία αναγνωρίζονται μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων, εκτός από την αναγνώριση των ζημιών ή κερδών απομείωσης, πιστωτικών τόκων και συναλλαγματικών κερδών ή ζημιών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όταν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, το συνολικό κέρδος ή ζημιά που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα άλλα συνολικά εισοδήματα αναταξινομείται από τα ίδια κεφάλαια στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και αναγνωρίζεται στις «άλλες ζημιές - καθαρές». Οι πιστωτικοί τόκοι από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στα άλλα έσοδα. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές παρουσιάζονται στις «άλλες ζημιές - καθαρές» και τα έξοδα απομείωσης παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.
- **Δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:** Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν πληρούν τα κριτήρια για αποσβεσμένο κόστος ή δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κέρδη ή ζημιές σε χρεωστικά περιουσιακά στοιχεία που μετέπειτα επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στις κερδοζημιές και παρουσιάζονται καθαρά μέσα στις «άλλες ζημιές - καθαρές» στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν.

Μετοχικοί τίτλοι και αμοιβαία κεφάλαια

Το Συγκρότημα μετέπειτα επιμετρά όλους τους μετοχικούς τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια σε δίκαιη αξία. Όπου η Διεύθυνση του Συγκροτήματος επέλεξε να παρουσιάζει τα κέρδη και ζημιές δίκαιης αξίας σε μετοχικούς τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων, δεν υπάρχει μετέπειτα αναταξινόμηση των κερδών ή ζημιών δίκαιης αξίας στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την παύση αναγνώρισης της επένδυσης και οποιαδήποτε σχετικά υπόλοιπα μέσα στο αποθεματικό δίκαιης αξίας μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων αναταξινομούνται στα συσσωρευμένα κέρδη. Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να ταξινομεί αμετάβλητα τους μετοχικούς τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα «άλλα κέρδη/(ζημιές)» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, όπως αρμόζει. Οι ζημιές απομείωσης (και η αντιστροφή των ζημιών απομείωσης) σε μετοχικούς τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια που επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων δεν παρουσιάζονται ξεχωριστά από άλλες αλλαγές στη δίκαιη αξία.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - απομείωση - πρόβλεψη αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς

Το Συγκρότημα αξιολογεί σε μελλοντική βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ("ΑΠΖ") για χρεωστικά περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένων δανείων) που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος και σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων και με την έκθεση που προκύπτει από δανειακές δεσμεύσεις και συμβάσεις χρηματοοικονομικής εγγύησης. Το Συγκρότημα επιμετρά την ΑΠΖ και αναγνωρίζει πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η αποτίμηση των ΑΠΖ αντικατοπτρίζει: (i) ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό που καθορίζεται από την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών εκβάσεων, (ii) τη διαχρονική αξία του χρήματος και (iii) λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια και αφορούν παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το πόσο της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα «καθαρά κέρδη αντιστροφής απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων». Μετέπειτα ανακτήσεις των ποσών για τα οποία είχε προηγουμένως αναγνωριστεί πιστωτική ζημιά πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζονται στον ισολογισμό καθαρά από την πρόβλεψη για ΑΠΖ.

Για χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων, μια πρόβλεψη για ΑΠΖ αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και επηρεάζει τα κέρδη ή ζημιές δίκαιης αξίας που αναγνωρίζονται στα άλλα συνολικά εισοδήματα παρά τη λογιστική αξία αυτών των μέσων.

Η μεθοδολογία απομείωσης που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού στοιχείου που εκτιμάται για απομείωση. Ανατρέξτε στη Σημείωση 6, παράγραφο πιστωτικού κινδύνου για περιγραφή της μεθοδολογίας απομείωσης που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απομείωση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - επαναταξινόμηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επαναταξινομούνται μόνο όταν το Συγκρότημα τροποποιεί το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διαχείριση αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Η επαναταξινόμηση έχει μελλοντική επίδραση και ξεκινά από την πρώτη περίοδο αναφοράς ακολούθως της αλλαγής.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία - διαγραφή

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται, πλήρως ή εν μέρει, όταν το Συγκρότημα έχει εξαντλήσει όλες τις πρακτικές μεθόδους ανάκτησης και έχει αποφασίσει ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Η διαγραφή αντιπροσωπεύει ένα γεγονός παύσης αναγνώρισης. Το Συγκρότημα μπορεί να διαγράψει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εξακολουθούν να υπόκεινται σε δραστηριότητες ανάκτησης και το Συγκρότημα επιδιώκει την ανάκτηση των συμβατικών οφειλών, ωστόσο δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – τροποποίηση

Το Συγκρότημα μερικές φορές επαναδιαπραγματεύεται ή τροποποιεί τις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο η τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ροών είναι σημαντική, λαμβάνοντας υπόψη οποιουδήποτε νέους συμβατικούς όρους που επηρεάζουν σημαντικά το προφίλ κινδύνου του περιουσιακού στοιχείου.

Εάν οι τροποποιημένοι όροι διαφέρουν σημαντικά, τα δικαιώματα από τις ταμειακές ροές από το αρχικό περιουσιακό στοιχείο λήγουν και το Συγκρότημα διαγράφει το αρχικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και αναγνωρίζει ένα νέο περιουσιακό στοιχείο σε δίκαιη αξία. Η ημερομηνία επαναδιαπραγμάτευσης θεωρείται ως η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού μεταγενέστερης απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού κατά πόσο έχει συμβεί ένα ΣΑΠΚ. Το Συγκρότημα επίσης αξιολογεί κατά πόσο ένα νέο δάνειο ή χρεωστικό περιουσιακό στοιχείο πληροί το κριτήριο ΑΠΚΤ. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του αρχικού περιουσιακού στοιχείου που διαγράφηκε και της δίκαιης αξίας του νέου σημαντικά τροποποιημένου περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, εκτός εάν η ουσία της τροποποίησης αποδίδεται σε κεφαλαιουχικές συναλλαγές με τους ιδιοκτήτες.

Εάν η επαναδιαπραγμάτευση οφειλόταν σε οικονομικές δυσκολίες του αντισυμβαλλομένου και σε αδυναμία εκτέλεσης των αρχικά συμφωνημένων πληρωμών, το Συγκρότημα συγκρίνει τις αρχικές και αναθεωρημένες αναμενόμενες ταμειακές ροές για να αξιολογήσει κατά πόσο οι κίνδυνοι και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου έχουν διαφοροποιηθεί σημαντικά ως αποτέλεσμα της συμβατικής τροποποίησης. Εάν οι κίνδυνοι και τα οφέλη δεν αλλάξουν, το τροποποιημένο περιουσιακό στοιχείο δεν διαφέρει ουσιαστικά από το αρχικό περιουσιακό στοιχείο και η τροποποίηση δεν οδηγεί σε διαγραφή. Το Συγκρότημα υπολογίζει εκ νέου την μεικτή λογιστική αξία προεξοφλώντας τις τροποποιημένες συμβατικές ταμειακές ροές με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο και αναγνωρίζει το κέρδος ή ζημία τροποποίησης στα αποτελέσματα.

Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, τα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις σε τράπεζες με αρχική ημερομηνία λήξης κάτω των τριών μηνών οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε γνωστά ποσά μετρητών και οι οποίες υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο αλλαγών στην αξία τους, και τραπεζικά παρατραβήγματα. Τα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος επειδή: (i) κατέχονται για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και οι ταμειακές αυτές ροές αντιπροσωπεύουν ΑΠΚΤ, και (ii) δεν ταξινομούνται σε δίκαιη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων.

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

Αυτά τα ποσά αφορούν βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις με όρο λήξης 3-12 μήνες και διακρατούνται με σκοπό να συλλεχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές τους και οι ταμειακές ροές τους αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Κατά συνέπεια, αυτά επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, μείον την πρόβλεψη για απομείωση και ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Αυτά τα ποσά γενικά προκύπτουν από συναλλαγές εκτός των συνήθων λειτουργικών εργασιών του Συγκροτήματος. Αυτά διακρατούνται με σκοπό να συλλεχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές τους και οι ταμειακές ροές τους αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Κατά συνέπεια, αυτά επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για απομείωση. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εάν αυτά οφείλονται μέσα σε ένα έτος ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Πιστωτικοί τόκοι

Οι πιστωτικοί τόκοι από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος που υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως «άλλα λειτουργικά έσοδα». Οι πιστωτικοί τόκοι υπολογίζονται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στη μεικτή λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που μετέπειτα καθίστανται πιστωτικά απομειωμένα. Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία – Στάδιο 3, το πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (μετά από αφαίρεση της πρόβλεψης ζημιάς), ενώ για Στάδιο 1 και Στάδιο 2 – εφαρμόζεται στο μεικτό ποσό των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις- κατηγορίες αποτίμησης

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και ταξινομούνται μετέπειτα στην κατηγορία αποσβεσμένου κόστους.

Δανεισμός

Ο δανεισμός αναγνωρίζεται αρχικά σε δίκαιη αξία μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής και παρουσιάζεται μετέπειτα σε αποσβεσμένο κόστος. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των εισπράξεων (μετά την αφαίρεση του κόστους συναλλαγής) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανείου, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν είναι άμεσα αποδοτέα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, στην οποία περίπτωση κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Ο δανεισμός ταξινομείται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός αν το Συγκρότημα έχει δικαίωμα άνευ όρων να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης.

Αμοιβές που πληρώνονται για τη δημιουργία διευκολύνσεων δανεισμού αναγνωρίζονται ως κόστη συναλλαγής του δανείου στην έκταση όπου είναι πιθανόν ότι μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί. Στην περίπτωση αυτή, η αμοιβή αναβάλλεται μέχρι την ανάληψη του δανείου. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι είναι πιθανό ένα μέρος ή ολόκληρη η διευκόλυνση θα χρησιμοποιηθεί, η αμοιβή κεφαλαιοποιείται ως προπληρωμή (για υπηρεσίες ρευστότητας) και αποσβένεται κατά τη διάρκεια της περιόδου της διευκόλυνσης με την οποία σχετίζεται.

Ο δανεισμός αφαιρείται από τον ισολογισμό όταν η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή λήγει. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που έχει εξοφληθεί ή μεταβιβαστεί σε ένα άλλο μέρος και το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν ή υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν, αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως "άλλα έσοδα" ή "χρηματοδοτικά έξοδα".

Μια ουσιώδης τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή μέρους αυτής, λογίζεται ως τερματισμός της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Κάθε κέρδος ή ζημιά από τον τερματισμό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, εκτός όταν προκύπτει ως αποτέλεσμα συναλλαγών με μετόχους που ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως μέτοχοι, οπότε αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Οι όροι θεωρούνται ουσιαστικά διαφορετικοί, αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τελών που καταβλήθηκαν μετά την αφαίρεση τυχόν αμοιβών που εισπράχθηκαν και προεξοφλήθηκαν με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, είναι τουλάχιστον 10% διαφορετική από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση. Τυχόν κόστος ή τέλη που προέκυψαν αναγνωρίζονται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας κατά τον τερματισμό.

Τα κόστη δανεισμού αποτελούν τόκο και άλλα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται το Συγκρότημα σε σχέση με το δανεισμό κεφαλαίων, περιλαμβανομένου τόκου δανεισμού, απόσβεση εκπώσεων ή επιμίσθιου που σχετίζονται με δανεισμό, απόσβεση επιπλέον κόστους που σχετίζεται με τη διευθέτηση δανεισμού, χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων και συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από δανεισμό σε ξένο νόμισμα σε περίπτωση που θεωρούνται ως μια προσαρμογή στους χρεωστικούς τόκους.

Τα κόστη δανεισμού που σχετίζονται άμεσα με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή περιουσιακού στοιχείου που πληροί τα κριτήρια, που είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που υποχρεωτικά καταλαμβάνει σημαντικό χρονικό διάστημα για να ετοιμαστεί για την προτιθέμενη χρήση ή πώληση του, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, όταν είναι πιθανόν ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα και τα κόστη μπορούν να υπολογιστούν αξιόπιστα.

Μισθώσεις

Το Συγκρότημα ως μισθωτής:

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα μίσθωσης και αντίστοιχη υποχρέωση κατά την ημερομηνία κατά την οποία το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για χρήση από το Συγκρότημα, με περιορισμένες εξαιρέσεις όπως παρατίθενται παρακάτω. Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να μην διαχωρίζει τα στοιχεία μίσθωσης και μη μίσθωσης και αντιθέτως τα χειρίζεται λογιστικά ως ένα και μόνο στοιχείο μίσθωσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από μίσθωση αρχικά αποτιμώνται βάσει της παρούσας αξίας. Οι υποχρεώσεις από μισθώματα περιλαμβάνουν την καθαρή παρούσα αξία των ακόλουθων μισθωμάτων:

- τα σταθερά μισθώματα (περιλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών μισθωμάτων), μειωμένα κατά τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,
- τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο, τα οποία αρχικά επιμετρούνται με χρήση του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- τα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, και
- την ποινή για τερματισμό της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος του μισθωτή για τερματισμό της μίσθωσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων όπου θεωρείται μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το δικαίωμα παράτασης της μίσθωσης περιλαμβάνονται επίσης στην αποτίμηση της υποχρέωσης.

Τα μισθώματα προεξοφλούνται με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή, δηλαδή το επιτόκιο που θα έπρεπε να πληρώσει το Συγκρότημα για να δανειστεί τα απαιτούμενα κεφάλαια για να αποκτήσει ένα περιουσιακό στοιχείο παρόμοιας αξίας με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα μίσθωμα σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον με παρόμοιους όρους, ασφάλεια και συνθήκες.

Για τον προσδιορισμό του διαφορικού επιτοκίου δανεισμού, το Συγκρότημα:

- όπου είναι εφικτό, χρησιμοποιεί ως αφετηρία την πρόσφατη χρηματοδότηση από τρίτους που έλαβε ο μισθωτής, προσαρμοσμένη ώστε να αντικατοπτρίζει τις μεταβολές των όρων χρηματοδότησης μετά τη λήψη χρηματοδότησης από τρίτους,
- χρησιμοποιεί μια προσέγγιση ασυσώρευσης που ξεκινά με ένα επιτόκιο χωρίς κίνδυνο, προσαρμοσμένο για πιστωτικό κίνδυνο για μισθώσεις που κατέχει το Συγκρότημα και δεν έχει πρόσφατη χρηματοδότηση από τρίτους.

Το Συγκρότημα εκτίθεται σε ενδεχόμενες μελλοντικές αυξήσεις μεταβλητών μισθωτικών πληρωμών με βάση ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο που δεν περιλαμβάνονται στην υποχρέωση της μίσθωσης μέχρι να τεθούν σε ισχύ. Όταν οι προσαρμογές των μισθωτικών πληρωμών με βάση ένα δείκτη ή ένα επιτόκιο τίθενται σε ισχύ, η υποχρέωση μίσθωσης επανεκτιμάται και προσαρμόζεται μαζί με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων κατανέμονται μεταξύ του κεφαλαίου και του εξόδου τόκου. Το έξοδο τόκου χρεώνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, ώστε να προκύψει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο στο υπόλοιπο της υποχρέωσης για κάθε περίοδο.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης υπολογίζονται σε κόστος που περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- το ποσό της αρχικής αποτίμησης της υποχρέωσης από μίσθωση,
- οποιοσδήποτε πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης ή πριν από την έναρξη, μείον τα κίνητρα μίσθωσης που έχουν ληφθεί,
- κάθε αρχικό άμεσο κόστος, και
- τα έξοδα αποκατάστασης.

Οποιαδήποτε αναπροσαρμογή της υποχρέωσης από μίσθωση που προκύπτει εάν οι ταμειακές ροές αλλάξουν με βάση τους αρχικούς όρους και συνθήκες της μίσθωσης, οδηγεί σε αντίστοιχη προσαρμογή του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Η προσαρμογή μπορεί να είναι θετική ή αρνητική.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης αποσβένονται γενικά κατά διάρκεια μικρότερη της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσης σε σταθερή βάση. Εάν το Συγκρότημα είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκήσει δικαίωμα αγοράς, το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με βάση την ωφέλιμη ζωή του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου.

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η διοίκηση του Συγκροτήματος εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν οικονομικά κίνητρα για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού της μίσθωσης. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι μετά τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται μόνο στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιη ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί). Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται αν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή όταν το Συγκρότημα υποχρεούται να ασκήσει (ή να μην ασκήσει) την επιλογή. Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί κάποιο σημαντικό γεγονός ή σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος για απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Ως εξαίρεση στα ανωτέρω, οι πληρωμές που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και όλες οι μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο ως έξοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι βραχυπρόθεσμες μισθώσεις είναι μισθώσεις με περίοδο μίσθωσης δώδεκα μηνών ή λιγότερο.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης και οι σχετικές υποχρεώσεις από μίσθωση παρουσιάζονται ως ξεχωριστές γραμμές στην όψη του ισολογισμού.

Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής:

(α) Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Όταν το Συγκρότημα είναι εκμισθωτής σε μίσθωση που εκχωρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνδέονται με την κυριότητα στον μισθωτή, τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται ως απαίτηση από χρηματοδοτική μίσθωση και μετρούνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωμών μίσθωσης. Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται αρχικά χρησιμοποιώντας προεξοφλητικό επιτόκιο που καθορίζεται κατά την έναρξη (το νωρίτερο της ημερομηνίας της σύμβασης μίσθωσης και της ημερομηνίας δέσμευσης των μερών στις κυριότερες διατάξεις της μίσθωσης).

Η διαφορά μεταξύ της ακαθάριστης εισπρακτέας και της παρούσας αξίας αντιπροσωπεύει μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό εισόδημα. Τα έσοδα αυτά αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης. Τα πρόσθετα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τη διαπραγμάτευση και τη διευθέτηση της μίσθωσης περιλαμβάνονται στην αρχική αποτίμηση της απαίτησης από χρηματοδοτική μίσθωση και μειώνουν το ποσό εισοδήματος που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα από μισθώσεις καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος.

(β) Λειτουργικές μισθώσεις

Όταν το Συγκρότημα είναι εκμισθωτής σε μίσθωση που δεν εκχωρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνδέονται με την κυριότητα του μισθωτή (δηλαδή λειτουργική μίσθωση), τα έσοδα από τη μίσθωση αναγνωρίζονται ως "άλλα έσοδα" με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη που προκύπτουν για την απόκτηση λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα από μισθώσεις. Τα αντίστοιχα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στον ισολογισμό με βάση τη φύση τους. Η τροποποίηση των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζεται λογιστικά από το Συγκρότημα ως νέα μίσθωση από την ημερομηνία της τροποποίησης, με τυχόν προπληρωμένα ή δεδουλευμένα μισθώματα που αφορούν την αρχική μίσθωση να θεωρούνται μέρος των πληρωμών μισθωμάτων για τη νέα μίσθωση.

(γ) Απομείωση της απαίτησης από μίσθωση

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει πιστωτικές ζημιές για εισπρακτέα από μισθώσεις σύμφωνα με το γενικό μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ("ΑΠΖ"). Η ΑΠΖ καθορίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σε αποσβεσμένο κόστος και αναγνωρίζονται μέσω ενός λογαριασμού αποζημίωσης. Κατά την αξιολόγηση της ΑΠΖ, το Συγκρότημα λογαριάζει τις ταμιακές ροές που μπορεί να προκύψουν από την απόκτηση και πώληση των περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στη μίσθωση.

Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, όποια από τις δύο είναι χαμηλότερη. Η τιμή κόστους καθορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Η τιμή κόστους περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και έξοδα μεταφοράς και επεξεργασίας. Δεν περιλαμβάνει το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μείον έξοδα διάθεσης. Γίνεται πρόβλεψη για κατεστραμμένα, επιδεινωμένα, απαρχαιωμένα και μη χρησιμοποιήσιμα υλικά όπου αρμόζει.

Εμπορικά εισπρακτέα

Τα εμπορικά εισπρακτέα είναι ποσά που οφείλονται από πελάτες για πώληση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών. Εάν η είσπραξη αναμένεται σε ένα χρόνο ή λιγότερο (ή κατά τη συνήθη πορεία του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, εάν είναι μεγαλύτερος), ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον πρόνοιας για απομείωση της αξίας.

Τα εμπορικά εισπρακτέα αναγνωρίζονται αρχικά στο ποσό της άνευ όρων αντιπαροχής εκτός και αν περιλαμβάνουν σημαντικά στοιχεία χρηματοδότησης, στην οποία περίπτωση αναγνωρίζονται σε δίκαιη αξία. Το Συγκρότημα κατέχει τα εμπορικά εισπρακτέα με σκοπό να συλλέξει τις συμβατικές ταμειακές ροές και επομένως τα επιμετρά σε μεταγενέστερο στάδιο σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα εμπορικά εισπρακτέα εναπόκεινται επίσης στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9. Το Συγκρότημα εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για την αποτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών η οποία χρησιμοποιεί μια πρόνοια για απομείωση στην αξία όλων των εμπορικών εισπρακτέων κατά τη διάρκεια ζωής τους. Ανατρέξτε στην Σημείωση 6 Πιστωτικός Κίνδυνος.

Τα εμπορικά εισπρακτέα διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία είσπραξης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο κυρίως όχι μικρότερη των 2 ετών. Η αξιολόγηση γίνεται για κάθε πελάτη ξεχωριστά λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του κάθε πελάτη.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν την φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Προπληρωμές

Οι προπληρωμές αποτιμώνται σε κόστος. Μια προπληρωμή ταξινομείται ως μακροπρόθεσμη όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που σχετίζονται με την προπληρωμή αναμένεται να αποκτηθούν μετά από ένα έτος ή όταν η προπληρωμή σχετίζεται με ένα περιουσιακό στοιχείο το οποίο θα χαρακτηριστεί ως μακροπρόθεσμο κατά την αρχική αναγνώριση. Οι προπληρωμές για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων μεταφέρονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μόλις το Συγκρότημα αποκτήσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου και είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στο Συγκρότημα. Οι λοιπές προπληρωμές αποσβένονται στα αποτελέσματα όταν εισπράττονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που αφορούν τις προπληρωμές.

Εάν υπάρχει ένδειξη ότι δεν θα ληφθούν τα περιουσιακά στοιχεία, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που σχετίζονται με προπληρωμή, η λογιστική αξία της προπληρωμής καταγράφεται αναλόγως και μια αντίστοιχη ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Συγκροτήματος, από προμηθευτές. Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο (ή κατά το συνήθη κύκλο εργασιών του Συγκροτήματος εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, παρουσιάζονται στις μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε δίκαιη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζοταν, τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

5. ΝΕΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων μια σειρά από νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες ισχύουν για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν μετά την 1η Ιανουαρίου 2023, και δεν έχουν εφαρμοστεί στον καταρτισμό αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Κανένα από αυτά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος με εξαίρεση τα ακόλουθα:

- Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μη βραχυπρόθεσμες Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις με Συμβάσεις (εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2020 και μεταγενέστερα τροποποιήθηκε στις 15 Ιουλίου 2020 και 31 Οκτωβρίου 2022 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)*. Οι τροποποιήσεις που έγιναν στο ΔΛΠ 1, Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων το 2020 και το 2022 διευκρίνισαν ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μη βραχυπρόθεσμες, ανάλογα με τα δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή τα γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (π.χ η λήψη παραίτησης δικαιώματος ή παραβίαση της σύμβασης). Οι συμβάσεις δανειακών συμφωνιών δεν θα επηρεάζουν την ταξινόμηση μιας υποχρέωσης ως βραχυπρόθεσμη ή μη βραχυπρόθεσμη κατά την ημερομηνία αναφοράς, εάν η οντότητα πρέπει να συμμορφωθεί με τη σύμβαση μόνο μετά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, εάν η οντότητα πρέπει να συμμορφωθεί με μια σύμβαση είτε πριν είτε κατά την ημερομηνία αναφοράς, αυτό θα επηρεάσει την ταξινόμηση ως βραχυπρόθεσμη ή μη βραχυπρόθεσμη, ακόμη και αν η σύμβαση υποβληθεί σε έλεγχο συμμόρφωσης μόνο μετά την ημερομηνία αναφοράς. Οι τροποποιήσεις απαιτούν γνωστοποιήσεις εάν μια οντότητα ταξινομήσει μια υποχρέωση ως μη βραχυπρόθεσμη και αυτή η υποχρέωση υπόκειται σε συμβάσεις με τις οποίες η οντότητα πρέπει να συμμορφωθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς. Οι γνωστοποιήσεις περιλαμβάνουν: τη λογιστική αξία της υποχρέωσης, πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις, και γεγονότα και περιστάσεις, εάν υπάρχουν, που υποδεικνύουν ότι η οντότητα μπορεί να έχει δυσκολία να συμμορφωθεί με τις συμβάσεις. Επίσης, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τι σημαίνει για το ΔΛΠ 1 όταν αναφέρεται στον «εξόφληση» μιας υποχρέωσης. Οι όροι μιας υποχρέωσης που θα μπορούσαν, κατά την επιλογή του αντισυμβαλλομένου, να οδηγήσουν στην εξόφληση της με τη μεταβίβαση ιδίου μετοχικού τίτλου της οντότητας μπορούν να αγνοηθούν μόνο για το σκοπό της ταξινόμησης της υποχρέωσης ως βραχυπρόθεσμη ή μη βραχυπρόθεσμη εάν η οντότητα ταξινομήσει το δικαίωμα επιλογής ως μετοχικό τίτλο. Ωστόσο, οι επιλογές μετατροπής που ταξινομούνται ως υποχρέωση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της βραχυπρόθεσμης/ μη βραχυπρόθεσμης ταξινόμησης ενός μετατρέψιμου ομολόγου. Οι τροποποιήσεις πρέπει να εφαρμόζονται αναδρομικά σύμφωνα με τις συνήθεις απαιτήσεις του ΔΛΠ 8 Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη. Ισχύουν ειδικοί μεταβατικοί κανόνες εάν μια οντότητα είχε νωρίτερα υιοθετήσει τις τροποποιήσεις το 2020 σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμων ή μη κυκλοφορούντων. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η επίδραση των τροποποιήσεων δεν είναι γνωστή.
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος: Διεθνής φορολογική μεταρρύθμιση – Κανόνες του μοντέλου δεύτερου πυλώνα (έκδοση 23 Μαΐου 2023). Το 2023, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στενού πεδίου στο ΔΛΠ 12, «Φόροι Εισοδήματος». Αυτή η τροποποίηση εισήχθη ως απάντηση στην επικείμενη εφαρμογή των κανόνων του μοντέλου δεύτερου Πυλώνα που κυκλοφόρησε ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ως αποτέλεσμα της διεθνούς φορολογικής μεταρρύθμισης. Οι τροποποιήσεις παρέχουν μια προσωρινή εξαίρεση από την απαίτηση αναγνώρισης και γνωστοποίησης αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί και που εφαρμόζει τους κανόνες του μοντέλου δεύτερου Πυλώνα. Με βάση την περίοδο ισχύος όπως τέθηκε από τον ΣΔΛΠ, οι Εταιρείες μπορούν να εφαρμόσουν την εξαίρεση αμέσως, αλλά υπάρχουν απαιτήσεις γνωστοποίησης για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2023. Το Συγκρότημα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση της τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων η επίδραση της τροποποίησης δεν είναι γνωστή.

* Δηλώνει πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις που δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

(i) Παράγοντες χρηματοοικονομικών κινδύνων

Οι εργασίες του Συγκροτήματος το εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με αρχές που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του Συγκροτήματος.

• Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Συγκρότημα.

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου της αγοράς είναι η διαχείριση και ο έλεγχος της έκθεσης σε κίνδυνο της αγοράς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση της απόδοσης.

• Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω αλλαγών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και τα αναγνωρισμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα εισάγει πρώτες ύλες από το εξωτερικό και υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από συναλλαγές και υπόλοιπα σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά θεωρεί ότι οι οποιεσδήποτε αλλαγές στις ισοτιμίες δεν θα επιφέρουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του.

Η Διεύθυνση παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Οι καθαρές συναλλαγματικές διαφορές που χρεώθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι ύψους €1.454 χιλιάδες (2022: €5.058 χιλιάδες) και αφορούν συνήθεις εργασίες και χρηματοδοτικές δραστηριότητες (Σημ. 13).

Η έκθεση του Συγκροτήματος στο συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023	ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ
	€000
Περιουσιακά στοιχεία:	
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	7.794
	7.794
Υποχρεώσεις:	
Προμηθευτές	(37.882)
Προβλέψεις	(17.521)
	(55.403)
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	(47.609)

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	ΔΟΛΑΡΙΑ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ
	€000
Περιουσιακά στοιχεία:	
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	2.620
	2.620
Υποχρεώσεις:	
Προμηθευτές	(32.099)
Προβλέψεις	(977)
	(33.076)
Καθαρή έκθεση σε κίνδυνο	(30.456)

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ενδυνάμωση κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα τα επιτόκια παραμένουν σταθερά. Σε περίπτωση αποδυνάμωσης κατά 10% του Ευρώ έναντι των πιο κάτω ξένων νομισμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
	2023	2022	2023	2022
	€000	€000	€000	€000
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	<u>4.166</u>	<u>2.665</u>	<u>4.166</u>	<u>2.665</u>
	<u>4.166</u>	<u>2.665</u>	<u>4.166</u>	<u>2.665</u>

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΑΙΗ ΑΞΙΑ

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι εξαρτημένα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Συγκροτήματος προέρχεται από μακροπρόθεσμο δανεισμό. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε

κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός που εκδόθηκε σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2023	2022
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	-	998
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(167)	(207)
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	<u>(216.384)</u>	<u>(162.582)</u>
	<u>(216.551)</u>	<u>(161.791)</u>

Ανάλυση ευαισθησίας

Η μείωση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
	2023	2022	2023	2022
	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	<u>1.893</u>	<u>1.423</u>	<u>1.893</u>	<u>1.423</u>
	<u>1.893</u>	<u>1.423</u>	<u>1.893</u>	<u>1.423</u>

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

• ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει από μετρητά και μετρητά στην τράπεζα, βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος, καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις προς εμπορικούς πελάτες.

(i) Διαχείριση κινδύνων

Οι πωλήσεις σε πελάτες διευθετούνται σε μετρητά, τραπεζικές εντολές ή χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες.

Για τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, χρησιμοποιούνται αξιολογήσεις από ανεξάρτητα μέρη.

(ii) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα διαθέτει τρία είδη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο μοντέλο της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς:

- Εμπορικά εισπρακτέα
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (μετρητά και μετρητά στην τράπεζα και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις με αρχική ημερομηνία λήξης τριών μηνών και άνω)

Η μεθοδολογία απομείωσης που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που εκτιμάται για απομείωση. Πιο συγκεκριμένα:

Εμπορικά εισπρακτέα

Για εμπορικά εισπρακτέα το Συγκρότημα εφαρμόζει την απλοποιημένη μέθοδο που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, η οποία επιβάλλει την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την αρχική του αναγνώριση.

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, τα εμπορικά εισπρακτέα έχουν ομαδοποιηθεί με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου και τις ημέρες καθυστέρησης.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ομαδοποίηση των εμπορικών εισπρακτέων που εφαρμόζεται από το Συγκρότημα:

ΠΕΛΑΤΕΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
Κυβερνητικά τμήματα/υπηρεσίες	Συγγενικά Μέρη
Δήμοι	
Κοινότητες	
Άλλα Συγγενικά Μέρη	
Οικιακοί	Άλλοι
Ευάλωτοι	
Άλλοι	

Τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς βασίζονται στα προφίλ πληρωμών των πωλήσεων για την περίοδο 48 μηνών πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2023 ή τις 31 Δεκεμβρίου 2022 αντίστοιχα και στις αντίστοιχες ιστορικές ζημιές που σημειώθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Τα ιστορικά ποσοστά ζημιών προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των πελατών να διακανονίζουν τα εισπρακτέα. Το Συγκρότημα έχει προσδιορίσει το ΑΕΠ της χώρας στην οποία πωλεί τα αγαθά και τις υπηρεσίες του ως τον πιο σημαντικό παράγοντα και προσαρμόζει ανάλογα τα ιστορικά ποσοστά ζημιών βάσει των αναμενόμενων μεταβολών στον παράγοντα αυτό.

Συγκεκριμένα, οποιαδήποτε διαφοροποίηση στο ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ κατά πέραν του 50% απαιτεί επανεκτίμηση των αναμενόμενων ποσοστών ζημιάς. Κατά την ημερομηνία αναφοράς ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ παρουσίαζε μείωση μικρότερη του 50% συγκριτικά με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς. Παρόλα αυτά ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ στο τέταρτο τρίμηνο του 2023 παρουσίαζε μεταβολή πέραν του 50% από αυτόν του τέταρτου τριμήνου του 2018, όταν καθορίστηκαν για πρώτη φορά τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς.

Κατόπιν σχετικής λεπτομερούς ανάλυσης των προφίλ λογαριασμών, τη σχέση οφειλών - πωλήσεων και την ιστορική εμπειρία πιστωτικής απώλειας, δεν διαπιστώθηκαν οποιεσδήποτε ενδείξεις για αυξητική τάση στο ποσοστό επισφαλειών που θα είχαν ως αποτέλεσμα ενδεχόμενη τελική απώλεια των εισπρακτέων ποσών. Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος έλαβε υπόψη ότι τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς είχαν καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη ιστορικές πληροφορίες των ετών 2014-2018 κατά τα οποία η Κυπριακή οικονομία είχε επηρεαστεί αρνητικά από την οικονομική κρίση του 2013, η οποία είχε σοβαρότερο οικονομικό αντίκτυπο στην κυπριακή οικονομία. Για το σκοπό αυτό, η Διεύθυνση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα ποσοστά αναμενόμενων ζημιών που χρησιμοποιούνται ήδη από το Συγκρότημα είναι συνετά, δεδομένου ότι λαμβάνουν υπόψη χρηματοοικονομικές πληροφορίες που επηρεάζονται από χρηματοπιστωτική κρίση, αντανakλώντας έτσι στην αναμενόμενη πιστωτική ζημιά τα ποσοστά που προκύπτουν για τους εμπορικούς οφειλέτες από μια οικονομική κρίση.

Ο πιο κάτω πίνακας συνοψίζει τα αναμενόμενα ποσοστά ζημιάς που έχουν καθοριστεί από το Συγκρότημα:

	ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΖΗΜΙΑΣ			
	ΕΝΕΡΓΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ		ΤΕΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	
Ημέρες Καθυστέρησης	ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ	ΑΛΛΟΙ	ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ	ΑΛΛΟΙ
Πριν τη λήξη	0,12%	0,25%	0,25%	0,50%
21 μέχρι 60	0,25%	0,50%	0,50%	1,00%
Πάνω από 61 μέχρι 90	1,00%	2,00%	2,00%	4,00%
Πάνω από 91 μέχρι 120	2,50%	5,00%	10,00%	20,00%
Πάνω από 121 μέχρι 360	10,00%	15,00%	40,00%	60,00%
Πάνω από 360	40,00%	60,00%	80,00%	100,00%

Για όλους τους τελικούς λογαριασμούς (ανεξαρτήτως της κατηγοριοποίησής τους) των οποίων το έτος έκδοσής τους προηγείται του έτους των υπό αναφορά οικονομικών καταστάσεων αναγνωρίζεται αναμενόμενη πιστωτική ζημιά με ποσοστό 100%.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα αναγνωρίζει αναμενόμενη πιστωτική ζημιά στα εισπρακτέα από μη καταγραφείσα κατανάλωση με ποσοστό 0,1%.

Με βάση τα πιο πάνω, το ποσό πρόβλεψης για τα εμπορικά εισπρακτέα, περιλαμβανομένων και εισπρακτέων αναφορικά με μη καταγραφείσα κατανάλωση στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 καθορίστηκε ως εξής:

	31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023					
	ΤΕΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ		ΕΝΕΡΓΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ		ΆΛΛΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	
	ΜΙΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ €000	ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΖΗΜΙΑΣ €000	ΜΙΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ €000	ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΖΗΜΙΑΣ €000	ΜΙΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ €000	ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΖΗΜΙΑΣ €000
Ημέρες Καθυστερήσης						
Πέραν των 365	13.441	13.326	684	344	1.019	1.019
Από 181 έως 365	894	668	802	102	-	-
Από 121 έως 180	298	186	801	107	-	-
Από 91 έως 121	209	43	1.537	70	-	-
Από 61 έως 90	307	114	2.848	53	-	-
Από 21 έως 60	265	7	20.963	96	-	-
Μη ληξηπρόθεσμα	654	39	49.462	118	60.850	53
Σύνολο	16.068	14.383	77.097	890	61.869	1.072

	31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022					
	ΤΕΛΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ		ΕΝΕΡΓΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ		ΆΛΛΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	
	ΜΙΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ €000	ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΖΗΜΙΑΣ €000	ΜΙΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ €000	ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΖΗΜΙΑΣ €000	ΜΙΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ €000	ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΖΗΜΙΑΣ €000
Ημέρες Καθυστερήσης						
Πέραν των 365	12.877	12.694	557	288	1.213	1.029
Από 181 έως 365	641	412	502	68	-	-
Από 121 έως 180	366	225	949	134	-	-
Από 91 έως 121	319	62	1.665	79	-	-
Από 61 έως 90	205	12	3.545	67	-	-
Από 21 έως 60	735	13	19.079	90	-	-
Μη ληξηπρόθεσμα	616	269	58.173	134	71.931	64
Σύνολο	15.759	13.687	84.470	860	73.144	1.093

Οι τελικές προβλέψεις ζημιάς για εμπορικά εισπρακτέα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημιάς ως εξής:

	ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	
	2023	2022
	€000	€000
Αρχική πρόβλεψη ζημιάς την 1 Ιανουαρίου	15.640	15.616
Αύξηση της πρόβλεψης ζημιάς που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του έτους	705	24
Τελική πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου	16.345	15.640

Τα εμπορικά εισπρακτέα από πελάτες διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης. Οι δείκτες ότι δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία ανάκτησης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτυχία ενός οφειλέτη να συμμετάσχει σε σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα και την αποτυχία να καταβάλει συμβατικές πληρωμές για περίοδο μεγαλύτερη των 365 ημερών λόγω καθυστέρησης.

Οι διαγραφές των εμπορικών εισπρακτέων παρουσιάζονται ως καθαρές ζημίες στο λειτουργικό κέρδος. Οι μεταγενέστερες ανακτήσεις ποσών που είχαν διαγραφεί προηγουμένως πιστώνονται στο ίδιο στοιχείο.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Το Συγκρότημα αξιολογεί, σε ατομική βάση, την έκθεσή του σε πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος. Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την περίοδο κατά την οποία το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε αποσβεσμένο κόστος είναι ληξιπρόθεσμο (σε ημέρες) και το ιστορικό αθετήσεων στο παρελθόν, προσαρμοσμένο για μελλοντικές πληροφορίες.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνουν:

- χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτελούμενα από κεφαλαιουχικές συνεισφορές εισπρακτέες με δόσεις και άλλα εισπρακτέα και
- ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος που υπόκεινται σε απομείωση με βάση το ΔΠΧΑ 9, το Συγκρότημα εφαρμόζει την γενική προσέγγιση - το μοντέλο απομείωσης τριών σταδίων. Το Συγκρότημα εφαρμόζει το μοντέλο απομείωσης τριών σταδίων, με βάση τις αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο από την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που δεν είναι πιστωτικό απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση ταξινομείται στο Στάδιο 1. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο Στάδιο 1 αναγνωρίζουν τις ΑΠΖ τους σε ένα ποσό ίσο με το ποσοστό των ΑΠΖ κατά τη διάρκεια ζωής που προκύπτει από τυχόν γεγονότα αθέτησης πληρωμής μέσα στους επόμενους 12 μήνες ή μέχρι τη λήξη της σύμβασης, εάν είναι πιο νωρίς («ΑΠΖ 12 μηνών»). Εάν το Συγκρότημα παρατηρήσει μία σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο («ΣΑΠΚ») από την αρχική αναγνώριση, το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο Στάδιο 2 και οι ΑΠΖ επιμετρώνται με βάση τις ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή μέχρι τη λήξη της σύμβασης αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες προπληρωμές, εάν υπάρχουν («ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής»). Εάν το Συγκρότημα καθορίσει ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι

πιστωτικά απομειωμένο, το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και η ΑΠΖ επιμετρείται ως ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής.

Το Συγκρότημα εξετάζει την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης κατά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και κατά πόσο υπήρξε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε συνεχή βάση καθ' όλη την περίοδο αναφοράς. Για να εκτιμηθεί κατά πόσον υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, το Συγκρότημα συγκρίνει τον κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς με τον κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης. Η εκτίμηση λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες λογικές και υποστηρικτικές πληροφορίες που αφορούν το μέλλον.

Συγκεκριμένα ενσωματώνονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- Εσωτερική πιστοληπτική ικανότητα.
- Εξωτερική πιστοληπτική ικανότητα (εφόσον είναι διαθέσιμη)
- Πραγματικές ή αναμενόμενες σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές ή οικονομικές συνθήκες, οι οποίες αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στην ικανότητα του αντισυμβαλλομένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.
- Σημαντικές αυξήσεις του πιστωτικού κινδύνου σε άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα του ίδιου αντισυμβαλλομένου.
- Σημαντικές μεταβολές στην αξία των εξασφαλίσεων που υποστηρίζουν την υποχρέωση ή την ποιότητα των εγγυήσεων τρίτων ή των πιστωτικών βελτιώσεων.
- Σημαντικές αλλαγές στην αναμενόμενη απόδοση και συμπεριφορά του αντισυμβαλλομένου, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στην κατάσταση πληρωμής του αντισυμβαλλομένου στο Συγκρότημα και των μεταβολών στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του αντισυμβαλλομένου.

Μακροοικονομικές πληροφορίες (όπως τα επιτόκια της αγοράς ή οι ρυθμοί ανάπτυξης) ενσωματώνονται ως μέρος του εσωτερικού μοντέλου αξιολόγησης. Τα ιστορικά ποσοστά ζημιών προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για τους μακροοικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ικανότητα των πελατών να διακανονίζουν τις απαιτήσεις. Το Συγκρότημα έχει προσδιορίσει το ΑΕΠ της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται ως τον πιο σημαντικό παράγοντα και προσαρμόζει ανάλογα τα ιστορικά ποσοστά ζημιών βάσει των αναμενόμενων μεταβολών στον παράγοντα αυτό. Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις παραδοχές κατά την περίοδο αναφοράς.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω ανάλυση, η σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου τεκμηριώνεται εάν ο οφειλέτης είναι σε καθυστέρηση άνω των 30 ημερών για την καταβολή της συμβατικής πληρωμής.

Η αθέτηση εξόφλησης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν έχει προβεί σε συμβατικές πληρωμές εντός 90 ημερών από την ημερομηνία λήξης της οφειλής.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκόμενη ανάκτηση, όπως στην περίπτωση που ο οφειλέτης δεν έχει συνάψει σχέδιο αποπληρωμής με το Συγκρότημα. Το Συγκρότημα κατηγοριοποιεί ένα εισπρακτέο για διαγραφή όταν ο οφειλέτης δεν καταβάλλει συμβατικές πληρωμές άνω των 365 μερών μετά την λήξη. Όταν τα εισπρακτέα έχουν διαγραφεί, το Συγκρότημα συνεχίζει να ασκεί δραστηριότητες επιβολής της νομοθεσίας για να προσπαθήσει να

ανακτήσει την οφειλόμενη απαίτηση. Όταν πραγματοποιούνται ανακτήσεις, αυτές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τρεις κατηγορίες για χρηματοοικονομικά εισπρακτέα και ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα που αντικατοπτρίζουν τον πιστωτικό τους κίνδυνο και τον τρόπο με τον οποίο καθορίζεται η πρόβλεψη για ζημία για καθεμία από αυτές τις κατηγορίες. Αυτές οι εσωτερικές αξιολογήσεις πιστωτικού κινδύνου ευθυγραμμίζονται, εκεί όπου είναι δυνατό, με εξωτερικές εταιρείες πιστοληπτικής αξιολόγησης, όπως οι Standard & Poor's, Moody's και Fitch.

Μια σύνοψη των υποθέσεων που υποστηρίζουν το αναμενόμενο μοντέλο της πιστωτικής ζημίας του Συγκροτήματος έχει ως εξής:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ
Εξυπηρετούμενο	Οι αντισυμβαλλόμενοι έχουν χαμηλό κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων και ισχυρή ικανότητα κάλυψης των συμβατικών ταμειακών ροών.	Στάδιο 1: 12 μήνες αναμενόμενες ζημιές. Όταν ο αναμενόμενος χρόνος ζωής ενός περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερος από 12 μήνες, οι αναμενόμενες ζημιές επιμετρώνται στην αναμενόμενη διάρκεια ζωής του.	Μικτή λογιστική αξία
Υπο-εξυπηρετούμενο	Αντισυμβαλλόμενοι για τους οποίους υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, δεδομένου ότι η σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου τεκμηριώνεται εάν οι τόκοι ή/και οι αποπληρωμές κεφαλαίου παρουσίασαν 30 ημέρες καθυστέρηση (βλέπετε πιο πάνω λεπτομέρειες).	Στάδιο 2: Αναμενόμενες ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Μικτή λογιστική αξία
Μη εξυπηρετούμενο	Οι αποπληρωμές τόκων και / ή κεφαλαίου είναι σε 90 ημέρες καθυστέρηση.	Στάδιο 3: Ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αποσβεσμένη λογιστική αξία (καθαρή από πιστωτική απομείωση).

Το Συγκρότημα δεν έχει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 και τα οποία έχουν τροποποιήσει τις συμβατικές ταμειακές τους ροές.

Κατά τη διάρκεια των άλλων χρηματοοικονομικών εισπρακτέων και ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων η επιχείρηση υπολογίζει τον πιστωτικό κίνδυνο, προβλέποντας κατάλληλα τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε χρονική βάση. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων ποσοστών πιστωτικών ζημιών, το Συγκρότημα εξετάζει τα ιστορικά ποσοστά ζημιών για κάθε κατηγορία των πιο πάνω χρηματοοικονομικών περιουσιακών

στοιχείων και προσαρμόζει τα μακροοικονομικά στοιχεία που αφορούν για το μέλλον. Για τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, έχει χρησιμοποιηθεί η παραδοχή ότι, σε περίπτωση αθέτησης το ποσοστό ζημίας θα ανέρχεται σε 45%.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει πιστωτικές ζημιές έναντι χρηματοοικονομικών εισπρακτέων και των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων. Οι ακόλουθοι πίνακες περιλαμβάνουν την ανάλυση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο κάθε κατηγορίας χρηματοπιστωτικών μέσων για τα οποία αναγνωρίζεται αναμενόμενη πιστωτική ζημία.

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

Τα μικτά λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	2023 €000	2022 €000
Εξυπηρετούμενο	Χωρίς αξιολόγηση	-	1.000
Σύνολο βραχυπρόθεσμων καταθέσεων		-	<u>1.000</u>

Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις υποθέσεις κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι προβλέψεις ζημιάς για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2023 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημιάς ως εξής:

	ΣΤΑΔΙΟ 1 ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟ	ΣΥΝΟΛΟ
	€000	€000
Αρχικό ποσό την 1 Ιανουαρίου 2022	(393)	(393)
Μεταβολές στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	391	391
Πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου 2022	(2)	(2)
Μεταβολές στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	2	2
Πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου 2023	-	-

Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Τα μικτά λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο για μετρητά και μετρητά στην τράπεζα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	2023 €000	2022 €000
Εξυπηρετούμενο	BBB - B	52.281	77.712
Εξυπηρετούμενο	CCC - C	-	-
Εξυπηρετούμενο	Χωρίς αξιολόγηση	63.207	83.352
Σύνολο ⁽¹⁾		<u>115.488</u>	<u>161.064</u>

⁽¹⁾ Το υπόλοιπο του στοιχείου της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης μετρητά και μετρητά στην τράπεζα είναι μετρητά στο ταμείο.

Δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές εκτίμησης ή στις υποθέσεις κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι προβλέψεις ζημιάς για μετρητά και μετρητά στην τράπεζα στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2023 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημιάς ως εξής:

	ΣΤΑΔΙΟ 1 ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟ	ΣΥΝΟΛΟ
	€000	€000
Αρχικό ποσό την 1 Ιανουαρίου 2022	(48)	(48)
Μεταβολές στα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	26	26
Πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου 2022	(22)	(22)
Μεταβολές στα μετρητά και μετρητά στην τράπεζα	14	14
Πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου 2023	(8)	(8)

Χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα μικτά λογιστικά ποσά που ακολουθούν αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο για τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ	2023	2022
	€000	€000
Εξυπηρετούμενο	34.734	19.131
Υπό-εξυπηρετούμενο	-	-
Mn Εξυπηρετούμενο	90	90
Σύνολο άλλων χρηματοοικονομικών εισπρακτέων	34.824	19.221

Οι προβλέψεις ζημιάς για τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και 31 Δεκεμβρίου 2023 συγκρίνονται με τις αρχικές προβλέψεις ζημιάς ως εξής:

	ΣΤΑΔΙΟ 1 ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟ	ΣΤΑΔΙΟ 3 ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟ	ΣΥΝΟΛΟ
	€000	€000	€000
Αρχικό ποσό την 1 Ιανουαρίου 2022	(246)	(75)	(321)
Μεταβολές στα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	164	(15)	149
Πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου 2022	(82)	(90)	(172)
Μεταβολές στα χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(36)	-	(36)
Πρόβλεψη ζημιάς στις 31 Δεκεμβρίου 2023	(118)	(90)	(208)

(iii) Καθαρά κέρδη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα

Κατά τη διάρκεια του έτους, τα ακόλουθα κέρδη αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα σε σχέση με τα απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΖΗΜΙΩΝ	2023	2022
	€000	€000
Αύξηση της ζημιάς απομείωσης για εμπορικά εισπρακτέα	(705)	(24)
(Αύξηση) / Μείωση ζημιάς για χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(36)	149
Μείωση ζημιάς για ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	417
Καθαρή (ζημιά) / κέρδη απομείωσης στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	(725)	542

• Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος του Συγκροτήματος να μην έχει επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του κατά τη λήξη τους.

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την

ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες αφού η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ	ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΕΧΡΙ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ	ΑΠΟ ΔΥΟ ΜΕΧΡΙ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ	ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022	€000	€000	€000	€000
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	33.758	31.753	84.475	153.406
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές ⁽¹⁾	159.301	-	-	-
Προβλέψεις	4.022	-	-	-
Υποχρεώσεις μισθώσεων	625	688	1.826	18.755
	<u>197.706</u>	<u>32.441</u>	<u>86.301</u>	<u>172.161</u>
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023				
Δανεισμός (Κεφάλαιο και τόκος)	33.903	26.930	86.177	124.900
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές ⁽¹⁾	181.663	-	-	-
Προβλέψεις	24.814	-	-	-
Υποχρεώσεις μισθώσεων	814	698	1.947	19.640
	<u>241.194</u>	<u>27.628</u>	<u>88.124</u>	<u>144.540</u>

⁽¹⁾ Εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το Νόμο και αναβαλλόμενα έσοδα.

Το Συγκρότημα εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων στοιχείων ενεργητικού με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

(ii) Διαχείριση κεφαλαιοοικονομικού κινδύνου

Οι επιδιώξεις του Συγκροτήματος όταν διαχειρίζεται κεφάλαια είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα λειτουργική μονάδα και να διατηρήσει την καταλληλότερη κεφαλαιουχική δομή για να μειώσει το κόστος κεφαλαίου.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση της σχέσης του δανεισμού ως προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων. Η σχέση αυτή υπολογίζεται ως ο καθαρός δανεισμός

διαιρούμενος με το συνολικό κεφάλαιο. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το σύνολο δανεισμού (περιλαμβανομένου 'βραχυπρόθεσμου και μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού' όπως παρουσιάζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) μείον βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις και μετρητά και μετρητά στην τράπεζα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως 'ίδια κεφάλαια' (Αποθεματικά και Αναβαλλόμενα έσοδα όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης) προσθέτοντας τον καθαρό δανεισμό.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η στρατηγική του Συγκροτήματος, η οποία δεν είχε διαφοροποιηθεί από το 2022, ήταν η διατήρηση σχέσης δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων μεταξύ 0% και 10%. Η σχέση δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 ήταν ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Σύνολο δανεισμού (Σημ. 22)	216.551	162.789
Μείον: Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις (Σημ. 21)	-	(998)
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα (Σημ. 21)	(115.894)	(161.342)
Καθαρός δανεισμός	100.657	449
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων περιλαμβανομένων αναβαλλόμενων εσόδων	1.738.532	1.758.001
Σύνολο κεφαλαίου όπως καθορίστηκε από το Συγκρότημα	1.839.189	1.758.450
Σχέση καθαρού δανεισμού προς το σύνολο απασχολούμενων κεφαλαίων	5%	-%

(iii) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης σε δίκαιη αξία, με βάση τις μεθόδους εκτίμησης. Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

- Χρηματιστηριακές τιμές (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργείς αγορές για πανομοιότυπα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις (Επίπεδο 1).

- Στοιχεία εισαγωγής εκτός από χρηματιστηριακές τιμές τίτλων που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες είναι παρατηρήσιμες για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) ή έμμεσα (δηλαδή που προέρχονται από τιμές) (Επίπεδο 2).
- Τα στοιχεία εισαγωγής για το περιουσιακό στοιχείο δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (δηλαδή μη παρατηρήσιμα στοιχεία εισαγωγής) (Επίπεδο 3).

	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	
	2023	2022
	€000	€000
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- Μετοχικοί τίτλοι	759	386
- Αμοιβαία κεφάλαια	196.005	41.156
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων υπολογισμένα σε δίκαιη αξία	196.764	41.542

Δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ Επιπέδου 1 και 2 κατά τη διάρκεια του έτους.

(α) Χρηματοοικονομικά μέσα Επιπέδου 1

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπορεύονται σε ενεργείς αγορές βασίζεται στις χρηματιστηριακές τιμές την ημερομηνία της οικονομικής θέσης. Μια αγορά θεωρείται ως ενεργή, εάν οι χρηματιστηριακές τιμές είναι άμεσα και τακτικά διαθέσιμες από ένα χρηματιστήριο, έμπορο, χρηματιστή, βιομηχανικό όμιλο, υπηρεσία εκτίμησης, ή εποπτική υπηρεσία, και εκείνες οι τιμές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές αγοράς σε καθαρά εμπορική βάση. Η χρηματιστηριακή τιμή που χρησιμοποιείται για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχει το Συγκρότημα είναι η τρέχουσα τιμή προσφοράς. Αυτά τα μέσα περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1. Τα μέσα που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνουν κυρίως επενδύσεις σε μετοχές που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και ταξινομούνται ως εμπορικοί τίτλοι καθώς επίσης και αμοιβαία ομολογιακά κεφάλαια και αμοιβαία αντίστοιχα μετρητών που εμπορεύονται σε ενεργές αγορές.

(β) Χρηματοοικονομικά μέσα Επιπέδου 2

Η δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά (για παράδειγμα, μετοχικοί τίτλοι που δεν είναι εισηγμένοι σε χρηματιστήριο) καθορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Αυτές οι μέθοδοι αποτίμησης μεγιστοποιούν τη χρήση παρατηρήσιμων δεδομένων της αγοράς, που είναι διαθέσιμα, και βασίζονται όσο το δυνατό λιγότερο σε εκτιμήσεις που σχετίζονται άμεσα με την οντότητα. Εάν όλα τα βασικά δεδομένα που χρειάζονται στον καθορισμό της δίκαιης αξίας ενός μέσου είναι παρατηρήσιμα, το μέσο αυτό περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 2.

Εάν ένα ή περισσότερα από τα βασικά δεδομένα δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα γεγονότα της αγοράς, το μέσο περιλαμβάνεται στο Επίπεδο 3.

Συγκεκριμένες μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση της δίκαιης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Χρηματιστηριακές τιμές αγοράς ή προσφερόμενες τιμές από έμπορο για παρόμοια μέσα.
- Προσαρμοσμένα συγκρίσιμα πολλαπλάσια τιμών προς λογιστική αξία.
- Άλλες τεχνικές όπως ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών.

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά υπό τις περιστάσεις.

7. ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί από τη Διεύθυνση, την άσκηση κρίσης, τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών του Συγκροτήματος οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και των υπό αναφορά ποσών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη χρήση λογιστικών υπολογισμών τα οποία σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Η διοίκηση πρέπει επίσης να κάνει εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος. Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά υπό τις περιστάσεις.

(i) Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και παραδοχές

Το Συγκρότημα κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως συμπίπτουν με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

- Υπολογιζόμενη απομείωση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού

Το Συγκρότημα αξιολογεί στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση της αξίας των ακινήτων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη Σημείωση 4. Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης, δεν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση της αξίας των ακινήτων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού.

- Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η πρόβλεψη ζημιάς για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους αθέτησης και των αναμενόμενων ζημιών. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί κρίση για να κάνει αυτές τις υποθέσεις και να επιλέξει τις εισροές για τον υπολογισμό της απομείωσης, με βάση το ιστορικό του Συγκροτήματος στο παρελθόν, τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς καθώς και εκτιμήσεις των μελλοντικών εκτιμήσεων στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Λεπτομέρειες σχετικά με τις βασικές παραδοχές και τις εισροές που χρησιμοποιήθηκαν παρατίθενται στη Σημείωση 6 Πιστωτικός κίνδυνος.

Μια αύξηση ή μείωση στο ποσοστό ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης κατά 1% σε σύγκριση με το ποσοστό ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης που χρησιμοποιήθηκε στις εκτιμήσεις ΑΠΖ που υπολογίστηκαν για τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση ή μείωση των επιδομάτων της πιστωτικής ζημιάς κατά €1 χιλιάδα και €1 χιλιάδες αντίστοιχα.

Μια αύξηση ή μείωση στο ΑΠΖ για εμπορικά εισπρακτέα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 κατά 1% θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των επιδομάτων της πιστωτικής ζημιάς κατά €15 χιλιάδες και €15 χιλιάδες αντίστοιχα.

- Αναβαλλόμενα έσοδα

Το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις από ιδιώτες και εταιρείες που επιθυμούν την επέκταση του δικτύου σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Περαιτέρω το Συγκρότημα δέχεται αιτήσεις για παραχώρηση επιπρόσθετου φορτίου από δίκτυο που το Συγκρότημα έχει ήδη κατασκευάσει. Και στις δύο περιπτώσεις το Συγκρότημα χρεώνει, βάσει σχετικής Ρυθμιστικής Απόφασης, τους αιτητές με το κόστος κατασκευής, το οποίο καταβάλλεται από τους αιτητές πριν την διεξαγωγή της σχετικής εργασίας. Η Διοίκηση του Συγκροτήματος αξιολόγησε πως οι εν λόγω συμφωνίες δεν εμπεριέχουν σημαντική χρηματοδότηση, εφόσον η καταβολή του τιμήματος από τους αιτητές πριν τη διεξαγωγή της σχετικής εργασίας, διέπεται από τη σχετική Ρυθμιστική Απόφαση. Τα περιουσιακά στοιχεία παραμένουν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος, η οποία ενεργεί όλες τις απαραίτητες δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση. Το κόστος κατασκευής αναγνωρίζεται στα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό.

Το γεγονός ότι το κόστος ανακτάται από τους αιτητές έχει ως αποτέλεσμα να μην χρειάζεται να ανακτηθεί μέσω των διατιμήσεων ηλεκτρικού ρεύματος από τους καταναλωτές. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος αυτό θα συμπεριλαμβανόταν στις διατιμήσεις και οι καταναλωτές θα χρεώνονταν για την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος με ψηλότερη τιμή. Όλοι οι αιτητές για επέκταση δικτύου, επιβαρύνονται με κεφαλαιουχική συνεισφορά και όλοι οι καταναλωτές χρεώνονται με τις ίδιες διατιμήσεις.

Οι αιτητές εξασφαλίζουν το δικαίωμα διαρκούς πρόσβασης στο δίκτυο για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει πρόσβαση για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Οι κεφαλαιουχικές συνεισφορές αντιπροσωπεύουν το τίμημα για συνεχή υπηρεσία και ως εκ τούτου τα έσοδα παρουσιάζονται ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρονται σταδιακά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων περίοδο ταυτόσημη με αυτή των περιουσιακών στοιχείων που έχει κατασκευάσει/ αποκτήσει για αυτό το σκοπό, και που έχουν μέσο όρο ζωής 33 1/3 έτη. Το διάστημα αυτό θεωρείται λογική προσέγγιση του υπολογισμού της περιόδου της πελατειακής σχέσης.

- Φορολογία

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για εταιρικό φόρο απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

- Προβλέψεις

Στις προβλέψεις περιλαμβάνεται πρόνοια που σχετίζεται με απόφαση Δικαστηρίου η οποία εκδόθηκε εναντίον της Αρχής. Η Αρχή έχει εφεσιβάλει την απόφαση. Για περισσότερες πληροφορίες αναφερθείτε στη Σημείωση 26.

- Σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης των σχεδίων αφυπηρέτησης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες που καθορίζονται στη βάση αναλογιστικής μελέτης με τη χρησιμοποίηση διάφορων παραδοχών. Οι παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιούνται στον καθορισμό του συνταξοδοτικού κόστους και της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, την αναμενόμενη αύξηση μισθών και συντάξεων. Τέτοιες παραδοχές και εκτιμήσεις υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης των σχεδίων. Αύξηση ή μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο κατά 50 μονάδες βάσης θα είχε ως αποτέλεσμα την μείωση κατά €47.144 χιλιάδες (2022: €39.674 χιλιάδες) ή την αύξηση κατά €53.067 χιλιάδες (2022: €44.514 χιλιάδες) αντίστοιχα της παρούσας αξίας της υποχρέωσης των σχεδίων αφυπηρέτησης.

(ii) Σημαντικές εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Συγκροτήματος

- Καθορισμός της διάρκειας μίσθωσης

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η Διεύθυνση εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν ένα οικονομικό κίνητρο για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι μετά τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιη ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί).

Για τις μισθώσεις γης για υποσταθμούς, που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των συμβάσεων μίσθωσης, δεδομένης και της αναγκαιότητας των υποσταθμών, η επιλογή ανανέωσης της μίσθωσης για μια επιπρόσθετη περίοδο, αντίστοιχη με την αρχική διάρκεια της σύμβασης, θεωρείται εύλογα βέβαιη. Επιλογές ανανέωσης οι οποίες εκτείνονται πέραν των 66 ετών, δεν λαμβάνονται υπόψη καθώς κρίνεται ότι δεν μπορεί να θεωρείται εύλογα βέβαιη ότι θα εξασκηθούν.

Την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2022, πιθανές μελλοντικές ταμειακές εκροές €12.000 και €12.000, αντίστοιχα, δεν έχουν συμπεριληφθεί στην υποχρέωση της μίσθωσης επειδή δεν είναι εύλογα βέβαιο ότι οι μισθώσεις θα επεκταθούν (ή δεν θα τερματιστούν).

Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται αν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή το Συγκρότημα υποχρεούται να ασκήσει (ή να μην ασκήσει) την επιλογή. Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί ένα σημαντικό συμβάν ή μια σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του μισθωτή. Κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους, η χρηματοοικονομική επίδραση της αναθεώρησης των όρων μίσθωσης για να αντικατοπτριστεί η επίδραση της άσκησης των δικαιωμάτων επέκτασης και τερματισμού ήταν η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις και των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης κατά €297 χιλιάδες (2022: €717 χιλιάδες).

- Επένδυση στη συνδεδεμένη εταιρεία ΕΤΥΦΑ Λτδ

Η Διεύθυνση αξιολογεί στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς εάν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση της αξίας της επένδυσης σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που αναφέρεται στη Σημείωση 4. Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε, με τη συμβολή εξωτερικών συμβούλων, με ημερομηνία αναφοράς 30 Ιουνίου 2023, διαπιστώθηκαν ενδείξεις για πιθανή απομείωση της αξίας της επένδυσης, η οποία δυνατό να κυμαίνεται μεταξύ €0-€33 εκ.. Λόγω των γεγονότων που ακολούθησαν μετά την έκθεση των εξωτερικών συμβούλων (βλέπε Σημείωση 17), το πιθανό ύψος της απομείωσης στην επένδυση δεν μπορεί να εκτιμηθεί και ως εκ τούτου δεν έχει αναγνωριστεί οποιαδήποτε πιθανή απομείωση σε σχέση με την επένδυση στη συνδεδεμένη εταιρεία ΕΤΥΦΑ Λτδ.

8. ΕΙΣΟΔΗΜΑ

	2023	2022
	€000	€000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	1.186.546	1.265.908
Έσοδα μεταβατικής αγοράς	9.237	2.926
Έσοδα αφαλάτωσης	20.614	19.879
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές καταναλωτών	26.169	25.369
Έσοδα επανασύνδεσης	1.973	1.812
Αντικατάσταση/συντήρηση οδικού φωτισμού	2.046	1.734
Έσοδα από φωτοβολταϊκά στα σχολεία	1.800	3.467
Άλλο εισόδημα	1.131	949
Συνολικό εισόδημα πριν την ειδική έκπτωση	1.249.516	1.322.044
Ειδική έκπτωση	-	(7.794)
Συνολικό εισόδημα	1.249.516	1.314.250

Οι πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας δεν περιλαμβάνουν την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται σε Τουρκοκυπρίους σε μη ελεγχόμενες από την Δημοκρατία περιοχές. Η μη τιμολογηθείσα ηλεκτρική ενέργεια υπολογιζόμενη με ειδική τιμή, ανέρχεται σε €1.037 χιλιάδες (2022: €1.273 χιλιάδες).

Με την Απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου με αρ. 294/2021, το Συγκρότημα παραχώρησε για περίοδο 4 μηνών από τον Νοέμβριο 2021- Φεβρουάριο 2022, έκπτωση 65% επί των Ρυθμιζόμενων Διατιμήσεων χρήσης των συστημάτων

μεταφοράς και διανομής (Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ) που εγκρίθηκαν με την Απόφαση Αρ. 15/2021 της ΡΑΕΚ. Με βάση τις αποφάσεις της ΡΑΕΚ, τα μειωμένα έσοδα των Βασικών Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων από την μείωση των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων δεν θα ανακτηθούν κατά την υπόλοιπη περίοδο της παρούσας περιόδου Ρυθμιστικού Ελέγχου ούτε κατά την επόμενη περίοδο Ρυθμιστικού Ελέγχου αλλά θα καλυφθούν από τα ταμειακά αποθέματα του Συγκροτήματος. Η συνολική έκπτωση που παραχωρήθηκε κατά τη διάρκεια του έτους 2022 ήταν €7.794 χιλιάδες.

Υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις με πελάτες

Το Συγκρότημα έχει αναγνωρίσει τις ακόλουθες υποχρεώσεις που σχετίζονται με συμβάσεις με πελάτες:

	2023	2022
	€000	€000
ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Κυκλοφορούντα		
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με έργα αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού υπό εξέλιξη	-	902
Πρόβλεψη ζημιάς	-	-
Σύνολο κυκλοφορούντων συμβατικών περιουσιακών στοιχείων	-	902
Μη κυκλοφορούντα	-	-
Σύνολο συμβατικών περιουσιακών στοιχείων	-	902

	2023	2022
	€000	€000
ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Κυκλοφορούσες		
Συμβατικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με έργα αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού υπό εξέλιξη	<u>7.097</u>	<u>8.460</u>
Μη κυκλοφορούσες	-	-
Σύνολο συμβατικών υποχρεώσεων	<u>7.097</u>	<u>8.460</u>

Όλα τα υπό εξέλιξη έργα αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν εντός του επόμενου οικονομικού έτους.

(i) Σημαντικές αλλαγές στις συμβατικές υποχρεώσεις

Η μείωση στα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και η μείωση στις συμβατικές υποχρεώσεις οφείλεται σε τιμολόγηση και εκτέλεση μέρους των εργασιών για συμβόλαιο αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού τα οποία δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς.

(ii) Εισόδημα αναγνωρισμένο σε σχέση με συμβατικές υποχρεώσεις

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει το μέρος των εσόδων που αναγνωρίστηκαν κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς και συμπεριλαμβανόταν στο υπόλοιπο της συμβατικής υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου:

	2023	2022
	€000	€000
ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		
Έργα αντικατάστασης / συντήρησης οδικού φωτισμού	<u>1.518</u>	<u>1.222</u>

(iii) Μη εκπληρωθείσες μακροπρόθεσμες συμβάσεις

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις εκτέλεσης που απορρέουν από τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού.

	2023	2022
	€000	€000
Συνολικό ποσό της τιμής συναλλαγής που κατανεμήθηκε σε μακροπρόθεσμες συμβάσεις αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού που είναι εν μέρει ή πλήρως μη εκπληρωθείσες στις 31 Δεκεμβρίου	<u>6.175</u>	<u>7.329</u>

Η Διοίκηση αναμένει ότι ποσό €1.312 χιλιάδες της τιμής συναλλαγής που κατανεμήθηκε στις μη εκπληρωθείσες συμβάσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2023 θα αναγνωριστεί ως έσοδο κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς. Το υπόλοιπο θα αναγνωριστεί στα οικονομικά έτη 2025-2030. Το ποσό που γνωστοποιείται πιο πάνω δεν περιλαμβάνει μεταβλητό ποσό που να είναι περιορισμένο.

9. ΑΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2023	2022
	€000	€000
Έσοδα από παραχώρηση τηλεπικοινωνιακής υποδομής	1.411	1.420
Έσοδα από ΔΣΜΚ	4.203	3.929
Διάφορα έσοδα	7.195	7.025
Πιστωτικοί τόκοι που υπολογίζονται με βάση το πραγματικό επιτόκιο από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος:		
Τόκοι από τράπεζες	-	10
Άλλοι	583	417
	<u>13.392</u>	<u>12.801</u>
10. ΑΛΛΑ ΚΕΡΔΗ / (ΖΗΜΙΕΣ) - ΚΑΘΑΡΑ	2023	2022
	€000	€000
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός:		
Κέρδος από πωλήσεις (Σημ. 15)	106	84
Αντιστροφή πρόβλεψης προηγούμενων ετών	77	-
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
Κέρδη/ (Ζημιές) δίκαιων αξιών σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	5.330	(893)
Σύνολο άλλων κερδών / (ζημιών) - καθαρά	<u>5.513</u>	<u>(809)</u>
11. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	2023	2022
	€000	€000
Καύσιμα	575.391	671.358
Καύσιμα - προηγούμενα έτη (Σημ. 26)	13.835	-
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους	63.351	103.921
Κόστος δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων	255.987	247.964
Συνδρομή ΚΟΔΑΠ	5.475	5.834
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές (Σημ. 12)	100.272	95.122
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 15)	104.541	107.234
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης (Σημ. 16)	743	682
Επισκευές και συντήρηση	39.607	29.721
Έξοδα έργων αντικατάστασης/συντήρησης οδικού φωτισμού και άλλα έργα τρίτων	2.224	3.581
Αμοιβή ανεξάρτητων ελεγκτών για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	65	65
Έξοδα ενοικίασης	26	29
Πρόβλεψη απομείωσης αποθεμάτων	280	370
Διαγραφή επισφαλών χρεών	51	358
Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου	1.847	1.615
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	4.793	4.968
Μεταφορικά	3.504	3.303
Ασφάλιστρα	4.564	3.723
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά	1.802	1.780
Ηλεκτρισμός, καθαριότητα και νερό	2.622	2.493
Άλλα έξοδα	<u>25.454</u>	<u>20.838</u>
Σύνολο εξόδων	<u>1.206.434</u>	<u>1.304.959</u>

Οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν στις €65 χιλιάδες (2022: €65 χιλιάδες). Οι συνολικές αμοιβές που χρεώθηκαν από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 για υπηρεσίες φορολογικών συμβούλων ανήλθαν σε €23 χιλιάδες (2022: €7 χιλιάδες) και για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες ανήλθαν σε €28 χιλιάδες (2022: €26 χιλιάδες).

12. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

	2023	2022
	€000	€000
Μισθοί	91.651	82.249
Κοινωνικές ασφάλισεις και άλλα κόστη	14.333	13.550
Ταμείο κοινωνικής συνοχής	1.867	1.689
Εισφορές σε ταμείο προνοίας	642	495
Εισφορές στο κυβερνητικό συνταξιοδοτικό σχέδιο	117	533
Συνταξιοδοτικά κόστη - κόστος τρέχοντος έτους	7.206	10.794
Αποκοπή από απολαβές υπαλλήλων *	(1.991)	(1.681)
Άλλα σχέδια καθορισμένης συνεισφοράς	2.292	2.098
	<u>116.117</u>	<u>109.727</u>
Μέσος όρος απασχοληθέντος προσωπικού κατά τη διάρκεια του έτους	<u>2.223</u>	<u>2.160</u>

* Το ποσό αντιπροσωπεύει αποκοπή ποσοστού ίσου με 3% επί των μισθών των υπαλλήλων που καταβάλλεται στο Συγκρότημα για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας των σχεδίων αφυπηρέτησης με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(Ι)/2012 και του Νόμου 14(Ι)/2014 και περιλαμβάνεται στις Εισφορές Εργοδότη.

	2023	2022
	€000	€000
Το κόστος προσωπικού κατανεμήθηκε ως εξής:		
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:		
Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές (Σημ. 11)	100.272	95.122
Ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε στο πάγιο ενεργητικό και στις εγκαταστάσεις υπό κατασκευή	<u>15.845</u>	<u>14.605</u>
	<u>116.117</u>	<u>109.727</u>

(i) Σχέδιο Αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος - Σχέδιο Συντάξεων

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και στην ενοποιημένη κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 βασίζονται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος. Τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς της αναλογιστικής εκτίμησης πάρθηκαν από τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ("Ταμείο") για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

	2023	2022
	€000	€000
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	680.973	592.962
Δίκαιη αξία περιουσιακών στοιχείων	(566.113)	(536.736)
Καθαρή υποχρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	<u>114.860</u>	<u>56.226</u>
Επίπεδο χρηματοδότησης	<u>83%</u>	<u>91%</u>

	2023	2022
	€000	€000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	5.295	9.225
Καθαρός τόκος	<u>1.911</u>	<u>2.944</u>
Σύνολο καταχωρημένο στο κόστος προσωπικού	<u>7.206</u>	<u>12.169</u>

**Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη
στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης**

	2023	2022
	€000	€000
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	56.226	283.563
Εισφορές εργοδότη	(18.777)	(15.624)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	7.206	12.169
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εξόδων	70.205	(223.882)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	114.860	56.226

Μεταβολές στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων

	2023	2022
	€000	€000
Παρούσα αξία υποχρέωσης κατά την έναρξη του έτους	592.962	878.576
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	5.295	9.226
Κόστος τόκου	22.490	9.149
Εισφορές εργαζομένων	1.136	1.126
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(27.069)	(24.918)
Προσαρμογές:		
- Αναλογιστική ζημιά/ (κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	61.126	(311.513)
- Αναλογιστική ζημιά - εμπειρία περιόδου	25.033	31.316
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος του έτους	680.973	592.962

Μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων

	2023	2022
	€000	€000
Αξία περιουσιακών στοιχείων στην αρχή του έτους	536.736	595.014
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	20.580	6.205
Εισφορές εργοδότη *	18.777	15.624
Εισφορές εργαζομένων	1.136	1.126
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	(27.069)	(24.918)
Προσαρμογές:		
Αναλογιστικό κέρδος / (ζημιά)	15.953	(56.315)
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος του έτους	566.113	536.736

* Στις εισφορές εργοδότη περιλαμβάνεται ποσό ύψους €1.988 (2022: €1.873 χιλιάδες) που αποκόπηκε με ποσοστό 3% από τους μισθούς των υπαλλήλων για σκοπούς διασφάλισης της βιωσιμότητας του Ταμείου Συντάξεως με βάση το Άρθρο 4 του Νόμου 216(Ι)/2012 και παρουσιάζεται έναντι του κόστους προσωπικού του Συγκροτήματος.

Επαναμετρήσεις:

	2023	2022
	€000	€000
(Ζημιά)/ κέρδος στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	(86.158)	280.197
Διαφορά μεταξύ αναμενόμενης και πραγματικής απόδοσης περιουσιακών στοιχείων	15.953	(56.315)
(Ζημιά)/ κέρδος προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	(70.205)	223.882

Το συσσωρευμένο ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν €151.788 χιλιάδες έλλειμμα (2022: €81.583 χιλιάδες έλλειμμα).

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

	2023	2022
Προεξοφλητικός συντελεστής	3,36%	3,86%
Μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	3,36%	3,86%
Ολική αύξηση μισθών	1,67% (1,67%+0,00%) + κλίμακα για προαγωγές & προσαυξήσεις	(1,25%+0,50%) + κλίμακα για προαγωγές & προσαυξήσεις
Γενική αύξηση μισθών	-%	0,50%
Αύξηση συντάξεων κοινωνικών ασφαλίσεων	2,50%	2,50%
Αύξηση Συντάξεων	1,67%	1,50%
Αύξηση βασικών ασφαλιστικών αποδοχών	2,50%	2,50%
Πληθωρισμός	2,50%	2,50%
Πίνακες θνησιμότητας	60% του PA90 για άνδρες και 65% του PA90 για γυναίκες	60% του PA90 για άνδρες και 65% του PA90 για γυναίκες
Διάρκεια υποχρεώσεων	15,6 χρόνια	15,6 χρόνια

Ο προεξοφλητικός συντελεστής, που βάσει του αναθεωρημένου ΔΛΠ19 είναι ο ίδιος με την μέση αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων, εξάχθηκε από την καμπύλη απόδοσης σε ευρώ του δείκτη (composite AA) Bloomberg με χρονικό ορίζοντα 15,6 χρόνια (2022: 15,6 χρόνια) που είναι και η υπολογισμένη διάρκεια υποχρεώσεων του Σχεδίου.

Οι υποθέσεις αναφορικά με τη μελλοντική θνησιμότητα που έγιναν για το τρέχον έτος βασίζονται στο δημοσιευμένο πίνακα θνησιμότητας PA90 (2022: PA90). Ο εν λόγω πίνακας μειωμένος κατά 40% για τους άνδρες και μειωμένος κατά 35% για τις γυναίκες είναι αυτός που χρησιμοποιήθηκε για να περιγράψει τα ποσοστά θνησιμότητας των μελών του Σχεδίου μετά την αφυπηρέτηση. Ο μέσος όρος προσδοκώμενης ζωής, σύμφωνα με τον εν λόγω πίνακα, στην ηλικία των 65 (κανονική ηλικία αφυπηρέτησης) είναι για τους άντρες 18,9 χρόνια και για τις γυναίκες 22 χρόνια.

Η ευαισθησία της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων στις αλλαγές των κυριότερων υποθέσεων, κρατώντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, έχει ως ακολούθως:

	2023		2022	
	ΑΛΛΑΓΗ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ	ΑΛΛΑΓΗ	ΕΠΙΔΡΑΣΗ
Προεξοφλητικό επιτόκιο	+0,50%	-6,90%	+0,50%	-6,70%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-0,50%	7,80%	-0,50%	7,50%
Μισθοί	+0,50%	3,90%	+0,50%	4,10%
Μισθοί	-0,50%	-3,70%	-0,50%	-3,90%
Συντάξεις	+0,50%	9,30%	+0,50%	8,90%
Συντάξεις	-0,50%	-8,50%	-0,50%	-8,20%
Προσδόκιμο ζωής	+1 έτος	3,00%	+1 έτος	2,70%
Προσδόκιμο ζωής	-1 έτος	-3,00%	-1 έτος	-2,80%

Με βάση τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου, τα περιουσιακά στοιχεία του σχεδίου αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος αποτελούνταν από:

	2023		2022	
	€000	%	€000	%
Ακίνητη περιουσία	30.201	5,32	29.841	5,55
Μετοχές	159.763	28,15	145.993	27,13
Χρεόγραφα – Κυβερνητικά	4.504	0,79	4.026	0,75
Εισπρακτέα	488	0,09	528	0,09
Δάνεια στα μέλη	19.121	3,37	17.413	3,24
Αντισταθμιστικά κεφάλαια	37.111	6,54	32.255	5,99
Αμοιβαία ομολογιακά κεφάλαια	279.447	49,24	237.873	44,21
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	36.894	6,50	70.140	13,04
	567.529	100,00	538.069	100,00

Το ποσό που παρουσιάζεται πιο πάνω είναι το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων πριν την αφαίρεση αποθεματικών και υποχρεώσεων. Οι υποχρεώσεις του Ταμείου ανέρχονται σε €1.416 χιλιάδες (2022: €1.334 χιλιάδες).

Το Ταμείο δεν κατείχε οποιαδήποτε χρηματοοικονομικά μέσα, ακίνητη περιουσία ή άλλο περιουσιακό στοιχείο του Συγκροτήματος.

Η πραγματική χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων θα παραμείνει άγνωστη έως το τέλος του έτους, όπου οι πιθανές πρόσθετες δαπάνες θα πρέπει να καθοριστούν.

Οι αναμενόμενες παροχές από το Σχέδιο Συντάξεων για το επόμενο έτος είναι €27.370 χιλιάδες (2023: €26.027 χιλιάδες).

Οι αναμενόμενες εισφορές προς το Σχέδιο Συντάξεων για το έτος 2024 είναι €20.142 χιλιάδες (2023: €20.086 χιλιάδες).

(ii) Σχέδιο Αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος - Σχέδιο Συμβασιούχων

Τα ποσά που εμφανίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και στην ενοποιημένη κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022 βασίζονται στην αναλογιστική μελέτη που έγινε με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με το σχέδιο αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος για συμβασιούχους. Κατά τη διάρκεια του 2022 ψηφίστηκε ο "Νόμος Που Προβλέπει για το Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Των Υπαλλήλων Της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής)" Ν210(Ι)/2022 με βάση τον οποίο όλοι οι συμβασιούχοι υπάλληλοι αορίστου χρόνου, εντάσσονται από την 1η Ιανουαρίου 2021 στο Νέο Κυβερνητικό Σχέδιο. Ως εκ τούτου το Σχέδιο Συμβασιούχων τερματίστηκε το 2022.

	2023	2022
	€000	€000
Καθαρή υποχρέωση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	-	-

	2023	2022
	€000	€000
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	-	112
Καθαρός τόκος	-	15
Σύνολο καταχωρημένο στο κόστος προσωπικού	-	127

**Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση καταχωρημένη
στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης**

	2023	2022
	€000	€000
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	-	1.444
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	-	127
Πληρωμές σε μέλη που αποχώρησαν	-	(69)
Διακανονισμός / Περικοπές	-	(1.502)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	-	-

Μεταβολές στην παρούσα αξία των υποχρεώσεων

	2023	2022
	€000	€000
Παρούσα αξία υποχρέωσης κατά την έναρξη του έτους	-	1.444
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	-	112
Κόστος τόκου	-	15
Παροχές που πληρώθηκαν από το Ταμείο	-	(69)
Διακανονισμός/Περικοπές	-	(1.502)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος του έτους	-	-

Επαναμετρήσεις:

	2023	2022
	€000	€000
Κέρδος στην επαναμέτρηση της υποχρέωσης	-	-
Κέρδος προς καταχώρηση στην κατάσταση λοιπών συνολικών εσόδων	-	-

Με τον τερματισμό του Σχεδίου, ολόκληρο το ποσό που είχε αναγνωριστεί στην κατάσταση άλλων συνολικών εισοδημάτων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 ύψους €17 χιλιάδες πλεόνασμα έχει μεταφερθεί στο αποθεματικό εσόδων κατά τη διάρκεια του 2022.

Οι κυριότερες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναλογιστική εκτίμηση ήταν:

	2023	2022
Προεξοφλητικός συντελεστής	-%	1,05%
Ολική αύξηση μισθών	-% Δ/Ε	1,40% (0,90%+0,50%) + κλίμακα για προαγωγές & προσauξήσεις
Γενική αύξηση μισθών	-%	0,50%
Πληθωρισμός	-%	1,80%
Διάρκεια υποχρεώσεων	-	-

13. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	2023	2022
	€000	€000
Τόκοι πληρωτέοι:		
Τραπεζικά δάνεια	7.312	2.735
Προβλέψεις τόκων για νομικές αξιώσεις (Σημ.26)	6.991	-
Άλλα	477	741
	14.780	3.476
Καθαρές συναλλαγματικές ζημιές	1.454	5.058
	<u>16.234</u>	<u>8.534</u>

Τα χρηματοδοτικά έξοδα κατανεμήθηκαν ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	<u>16.234</u>	<u>8.534</u>
	<u>16.234</u>	<u>8.534</u>

14. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2023	2022
	€000	€000
Τρέχουσα φορολογία:		
Εταιρικός φόρος - τρέχοντος έτους	12.619	3.442
Εταιρικός φόρος - προηγούμενα έτη	3.403	2.318
Εισφορά για την άμυνα	1	3
Συνολική τρέχουσα φορολογία	16.023	5.763
Αναβαλλόμενη Φορολογία (Σημ. 23):		
Δημιουργία και αντιστροφή των προσωρινών διαφορών	(7.594)	(5.769)
Συνολική αναβαλλόμενη φορολογία	(7.594)	(5.769)
Χρέωση/ (πίστωση) για φορολογία	8.429	(6)

Ο φόρος επί του κέρδους του Συγκροτήματος πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Κέρδος πριν τη φορολογία	44.491	12.885
Φορολογία υπολογιζόμενη με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας εισοδήματος	5.561	1.611
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	316	1.210
Φορολογική επίδραση εσόδων που δεν φορολογούνται	(852)	(283)
Φορολογική επίδραση ζημιάς από μεταφορά	-	(4.996)
10% επιπρόσθετη φορολογία	-	131
Φόρος - προηγούμενα έτη	3.403	2.318
Εισφορά για την άμυνα	1	3
Χρέωση/ (πίστωση) για φορολογία	8.429	(6)

Ο συντελεστής φόρου εισοδήματος για το Συγκρότημα είναι 12,5%.

Φορολογικές ζημιές μέχρι 5 ετών μπορούν να μεταφερθούν και να χρησιμοποιηθούν έναντι φορολογικών κερδών. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, οι τόκοι μπορεί να εξαιρούνται από το φόρο εισοδήματος και να υπόκεινται μόνο σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 30%. Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με ποσοστό 17%. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις, μερίσματα που εισπράττονται από άλλες εταιρείες που είναι φορολογικοί κάτοικοι της Κύπρου μπορεί επίσης να υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα.

Κέρδη από τη διάθεση αξιογράφων που εμπίπτουν στον ορισμό των τίτλων για φορολογικούς σκοπούς (περιλαμβανομένων μετοχών, χρεογράφων, ομολόγων, δικαιωμάτων επ' αυτών, κλπ.) εξαιρούνται από Κυπριακό εταιρικό φόρο.

Η (χρέωση)/πίστωση φορολογίας που σχετίζεται με στοιχεία λοιπών συνολικών εσόδων είναι ως εξής:

Φορολογικές επιδράσεις των στοιχείων των λοιπών συνολικών εσόδων

	ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023			ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022		
	ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ €000	(ΧΡΕΩΣΗ)/ ΠΙΣΤΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ €000	ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ €000	ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ €000	(ΧΡΕΩΣΗ)/ ΠΙΣΤΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ €000	ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ €000
Σχέδια αφυπηρέτησης καθορισμένου ωφελήματος: Επανακαταμέτρηση υποχρέωσης σχεδίων αφυπηρέτησης	(70.205)	-	(70.205)	223.882	-	223.882
Άλλα συνολικά εισοδήματα	(70.205)	-	(70.205)	223.882	-	223.882

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023**

15. ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΓΗ €000	ΚΤΗΡΙΑ €000	ΕΓΚΑΤ- ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗ- ΜΑΤΑ €000	ΓΡΑΜΜΕΣ, ΚΑΛΩΔΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΕΣ €000	ΟΧΗΜΑΤΑ €000	ΕΠΙΠΛ., ΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ €000	ΕΡΓΑΛΕΙΑ €000	ΗΛΕΚΤΡΟ- ΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜ- ΜΑΤΑ €000	ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ €000	ΣΥΝΟΛΟ €000
Την 1 Ιανουαρίου 2022										
Κόστος	45.879	379.852	1.672.525	1.174.134	23.904	7.867	8.038	48.522	74.745	3.435.466
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(206.412)	(998.363)	(554.243)	(21.106)	(7.285)	(7.472)	(42.608)	-	(1.837.489)
Καθαρή λογιστική αξία	<u>45.879</u>	<u>173.440</u>	<u>674.162</u>	<u>619.891</u>	<u>2.798</u>	<u>582</u>	<u>566</u>	<u>5.914</u>	<u>74.745</u>	<u>1.597.977</u>
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	45.879	173.440	674.162	619.891	2.798	582	566	5.914	74.745	1.597.977
Προσθήκες	2.017	79	5.843	826	4.749	166	66	350	114.194	128.290
Πωλήσεις	(5)	(8)	(4)	-	(13)	(17)	-	(99)	-	(146)
Χρέωση απόσβεσης	-	(12.336)	(59.167)	(30.853)	(1.442)	(122)	(95)	(3.219)	-	(107.234)
Μεταφορές	<u>294</u>	<u>6.920</u>	<u>20.914</u>	<u>71.828</u>	-	-	-	<u>1.191</u>	<u>(101.147)</u>	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	<u>48.185</u>	<u>168.095</u>	<u>641.748</u>	<u>661.692</u>	<u>6.092</u>	<u>609</u>	<u>537</u>	<u>4.137</u>	<u>87.792</u>	<u>1.618.887</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου 2022										
Κόστος	48.185	386.790	1.692.145	1.246.788	28.069	7.908	8.102	49.263	87.792	3.555.042
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(218.695)	(1.050.397)	(585.096)	(21.977)	(7.299)	(7.565)	(45.126)	-	(1.936.155)
Καθαρή λογιστική αξία	<u>48.185</u>	<u>168.095</u>	<u>641.748</u>	<u>661.692</u>	<u>6.092</u>	<u>609</u>	<u>537</u>	<u>4.137</u>	<u>87.792</u>	<u>1.618.887</u>
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023										
Καθαρή λογιστική αξία στην αρχή του έτους	48.185	168.095	641.748	661.692	6.092	609	537	4.137	87.792	1.618.887
Προσθήκες ⁽¹⁾	8	51	349	2.586	1.010	150	116	685	134.259	139.214
Πωλήσεις	(1)	-	(2)	-	-	-	-	-	-	(3)
Αντιστροφή πρόβλεψης προηγούμενων ετών	-	(2.241)	-	-	-	-	-	-	-	(2.241)
Χρέωση απόσβεσης	-	(11.633)	(56.211)	(31.712)	(1.542)	(117)	(102)	(3.224)	-	(104.541)
Μεταφορές	<u>511</u>	<u>4.881</u>	<u>16.148</u>	<u>35.797</u>	-	-	-	<u>1.318</u>	<u>(58.655)</u>	-
Καθαρή λογιστική αξία στο τέλος του έτους	<u>48.703</u>	<u>159.153</u>	<u>602.032</u>	<u>668.363</u>	<u>5.560</u>	<u>642</u>	<u>551</u>	<u>2.916</u>	<u>163.396</u>	<u>1.651.316</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου 2023										
Κόστος	48.703	388.433	1.699.866	1.285.171	28.483	7.927	8.021	50.575	163.396	3.680.575
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	-	(229.280)	(1.097.834)	(616.808)	(22.923)	(7.285)	(7.470)	(47.659)	-	(2.029.259)
Καθαρή λογιστική αξία	<u>48.703</u>	<u>159.153</u>	<u>602.032</u>	<u>668.363</u>	<u>5.560</u>	<u>642</u>	<u>551</u>	<u>2.916</u>	<u>163.396</u>	<u>1.651.316</u>

⁽¹⁾ Κατά τη διάρκεια του έτους, χρεωστικοί τόκοι ύψους €3.084 χιλιάδες (2022: €0 χιλιάδες) κεφαλαιοποιήθηκαν και αναγνωρίστηκαν στις προσθήκες, στην κατηγορία εργασία υπο εκτέλεση.

Στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών οι εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού περιλαμβάνουν:

	2023	2022
	€000	€000
Καθαρή λογιστική αξία	3	146
Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ. 10)	106	84
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	109	230

Χρέωση απόσβεσης ύψους €104.541 χιλιάδες (2022: €107.234 χιλιάδες) χρεώθηκε στα λειτουργικά έξοδα.

Γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα

Το σύνολο του πάγιου ενεργητικού που εμφανίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνει γη και εγκαταστάσεις που βρίσκονται στις περιοχές που κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα εισβολής και που το κόστος τους είναι περίπου €12.978 χιλιάδες. Η πρόβλεψη για αποσβέσεις των εγκαταστάσεων αυτών μέσα στη χρήση 2023 ήταν μηδέν (2022: μηδέν), το σύνολο των αποσβέσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν €12.440 χιλιάδες (2022: €12.440 χιλιάδες) και αφήνοντας καθαρή λογιστική αξία €538 χιλιάδες (2022: €538 χιλιάδες) που αντιπροσωπεύει το κόστος της γης. Οι συνέπειες της τουρκικής κατοχής πάνω στην αξία της γης και των εγκαταστάσεων αυτών είναι άγνωστες.

16. ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

(i) Οι συμφωνίες μίσθωσης του Συγκροτήματος

Το Συγκρότημα μισθώνει γραφεία, αποθήκες, καταστήματα, γη για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και γη για Υποσταθμούς. Οι συμβάσεις ενοίκιασης γης για Υποσταθμούς συνήθως γίνονται για καθορισμένες περιόδους 25 έως 33 ετών, με κάποιες συμβάσεις να αφορούν περιόδους μέχρι και 99 έτη, και ως επί το πλείστον έχουν επιλογές ανανέωσης. Οποιοσδήποτε άλλες συμβάσεις γίνονται για περιόδους από 6 μήνες έως 30 χρόνια.

Οι όροι μίσθωσης διαπραγματεύονται σε ατομική βάση και περιέχουν ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών όρων και προϋποθέσεων. Οι συμβάσεις μίσθωσης δεν επιβάλλουν οποιοσδήποτε ρήτρες εκτός από τα συμφέροντα στα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται από τον εκμισθωτή. Τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ασφάλεια για σκοπούς δανεισμού.

(ii) Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό

Ο ισολογισμός παρουσιάζει τα ακόλουθα ποσά που σχετίζονται με μισθώσεις:

	2023	2022
	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης		
Γη και κτίρια	15.538	14.812
Σύνολο	15.538	14.812
Υποχρεώσεις από μισθώσεις		
Βραχυπρόθεσμο ποσό	485	317
Μακροπρόθεσμο ποσό	15.949	15.062
Σύνολο	16.434	15.379

Οι προσθήκες στα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά το έτος 2023 ήταν €1.504 χιλιάδες (2022: €4.589 χιλιάδες) και οι αναπροσαρμογές €297 χιλιάδες (2022: €717 χιλιάδες).

(iii) Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον λογαριασμό αποτελεσμάτων

	2023	2022
	€000	€000
Απόσβεση περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης		
Γη και κτίρια	(743)	(682)
Σύνολο	(743)	(682)
Τόκος (περιλαμβάνεται στο κόστος χρηματοδότησης)	(307)	(224)
Σύνολο	(307)	(224)

Έξοδα που σχετίζονται με μισθώσεις €26 χιλιάδες (2022: €29 χιλιάδες) έχουν χρεωθεί σε έξοδα διοικητικής λειτουργίας. Αποσβέσεις που σχετίζονται με περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης έχουν χρεωθεί στα έξοδα διοικητικής λειτουργίας.

Η συνολική ταμειακή εκροή για μισθώσεις το 2023 ήταν €712 χιλιάδες (2022: €645 χιλιάδες).

17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

	2023	2022
	€000	€000
Στην αρχή του έτους	42.351	42.757
Μερίδιο ζημίας σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(537)	(406)
Στο τέλος του έτους	41.814	42.351

Λεπτομέρειες των επενδύσεων είναι ως ακολούθως:

ΟΝΟΜΑ	ΧΩΡΑ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΚΑΤΟΧΗ %	2023 €000	2022 €000
ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ Ανανεώσιμες Λτδ	Κύπρος	Ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάρκων	49,99	-	-
Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ	Κύπρος	Διαχείριση υποδομής φυσικού αερίου	30,00	41.814	42.351
				41.814	42.351

Η Αρχή κατέχει 4.999 μετοχές στην εταιρεία ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ Ανανεώσιμες Λτδ ("ΑΗΚ-ΙΑΚ") οι οποίες αντιστοιχούν στο 49,99% του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΗΚ-ΙΑΚ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ-ΙΑΚ αποτελείται από 5 μέλη εκ των οποίων δύο διορίζονται από την Αρχή, δύο από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου ("ΙΑΚ") και ο Πρόεδρος διορίζεται από κοινού. Με βάση σχετική συμφωνία Κοινής Ανάπτυξης μεταξύ της Αρχής και της ΙΑΚ, σκοπός της εταιρείας είναι η σταδιακή (σε φάσεις) ανάπτυξη, αδειοδότηση, χρηματοδότηση, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση ενός ή περισσότερων φωτοβολταϊκών πάρκων. Η επένδυση της Αρχής στην ΑΗΚ-ΙΑΚ αποτελεί επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία. Η συνδεδεμένη εταιρεία έχει στρατηγική σημασία στην επέκταση των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η ΑΗΚ-ΙΑΚ είναι ιδιωτική εταιρεία και δεν υπάρχει διαθέσιμη χρηματιστηριακή τιμή για τις μετοχές της.

Στις 9 Μαρτίου 2020, η Αρχή υπέγραψε συμφωνία συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Υποδομών Φυσικού Αερίου (ΕΤΥΦΑ) Λτδ και στις 29 Απριλίου 2020 κατέβαλε το ποσό των €43εκ. αποκτώντας 4.285 μετοχές, οι οποίες αντιστοιχούν στο 30% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ. Το υπόλοιπο 70% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΥΦΑ κατέχει η Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) η οποία θα είναι ο μοναδικός εισαγωγέας φυσικού αερίου στην Κύπρο, εντός μιας αναδυόμενης αγοράς. Η ΕΤΥΦΑ θα κατέχει την υποδομή φυσικού αερίου που θα αναπτυχθεί στην Κύπρο. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΥΦΑ αποτελείται από 9 μέλη εκ των οποίων 6 (ένας εκ των οποίων ο Πρόεδρος) υποδεικνύονται από τη ΔΕΦΑ και 3 (ένας εκ των οποίων ο Αντιπρόεδρος) υποδεικνύονται από την ΑΗΚ. Η επένδυση της ΑΗΚ στην ΕΤΥΦΑ αποτελεί επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία. Η ΕΤΥΦΑ είναι ιδιωτική εταιρεία και δεν υπάρχει διαθέσιμη χρηματιστηριακή τιμή για τις μετοχές της.

Η Αρχή ανέθεσε σε εξωτερικούς συμβούλους να εξετάσουν συγκεκριμένες επιλογές σε σχέση με τη διατήρηση της επένδυσης της Αρχής στην ΕΤΥΦΑ. Στις 3 Οκτωβρίου 2023, οι εξωτερικοί σύμβουλοι παρουσίασαν την έκθεσή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ. Με βάση τα σενάρια που εξέτασαν οι εξωτερικοί σύμβουλοι, βασιζόμενοι σε πληροφορίες και παραδοχές της ΕΤΥΦΑ οι οποίες δεν έχουν ελεγχθεί, η πιθανή απομείωση της επένδυσης της ΑΗΚ στην ΕΤΥΦΑ κυμαινόταν στις 30 Ιουνίου 2023 από €0 - €33 εκ.. Μετά την υποβολή της έκθεσης των εξωτερικών συμβούλων, με βάση δημοσιεύματα και δημόσιες δηλώσεις, φαίνεται να προκύπτουν περαιτέρω κίνδυνοι όσον αφορά την πρόοδο του έργου και τις σχέσεις με την εργολάβο εταιρεία που ανέλαβε την κατασκευή της υποδομής του φυσικού αερίου, που καθιστούν αδύνατη την εκτίμηση του ύψους της απομείωσης στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος σε σχέση με την επένδυση στη συνδεδεμένη εταιρεία ΕΤΥΦΑ Λτδ.

Σημαντικά ολικά ποσά σε επενδύσεις που αναγνωρίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

	2023	2022
	€000	€000
ΕΤΥΦΑ - Συνοπτική κατάσταση οικονομικής θέσης		
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	259.275	199.525
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	89.176	45.759
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(218.406)	(131.584)
Τρέχουσες υποχρεώσεις	(17.597)	(32.352)
Ίδια κεφάλαια που αποδίδονται στους ιδιοκτήτες της εταιρείας	112.448	81.348
ΕΤΥΦΑ - Συνοπτική κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων		
Ζημιά από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.444)	(1.354)
Συνολική ζημιά έτους	(1.444)	(1.354)

Οι πιο πάνω πληροφορίες αντικατοπτρίζουν τα ποσά που παρουσιάζονται στις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της συνδεδεμένης εταιρείας (και όχι το μερίδιο της Αρχής σε αυτά τα ποσά).

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ

α) Εμπορικά εισπρακτέα

	2023	2022
	€000	€000
Εμπορικά εισπρακτέα	155.034	173.372
Μείον: πρόβλεψη ζημιάς εμπορικών εισπρακτέων	(16.345)	(15.640)
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	138.689	157.732

(i) Δίκαιη αξία των εμπορικών εισπρακτέων

Λόγω του βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα των εμπορικών εισπρακτέων, η λογιστική τους αξία θεωρείται ότι είναι η ίδια με τη δίκαιη αξία.

(ii) Απομείωση και έκθεση κινδύνου

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση της τρέχουσας περιόδου των εμπορικών εισπρακτέων και την έκθεση του Συγκροτήματος στον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη Σημείωση 6.

Η λογιστική αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίας	138.689	157.732
	138.689	157.732

β) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνουν τα πιο κάτω χρεωστικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

	2023	2022
	€000	€000
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές εισπρακτέες με δόσεις	461	485
Άλλα εισπρακτέα	34.363	18.736
	34.824	19.221
Μείον: Απομείωση ζημιάς για περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	(208)	(172)
Καθαρά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος	34.616	19.049
Μείον μη κυκλοφορούντα ποσά	(7.568)	(5.406)
Κυκλοφορούντα ποσά	27.048	13.643

Η λήξη των μη κυκλοφορούντων εισπρακτέων ποσών έχει ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Μεταξύ 1 και 2 χρόνων	400	286
Μεταξύ 2 και 5 χρόνων	1.196	856
Πάνω από 5 χρόνων	5.972	4.264
	<u>7.568</u>	<u>5.406</u>

Η δίκαιη αξία των μη κυκλοφορούντων και κυκλοφορούντων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Τα μη κυκλοφορούντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος φέρουν τόκο με βάση το εκάστοτε επιτόκιο υπερημερίας.

Οι λογιστικές αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αποσβεσμένο κόστος του Συγκροτήματος αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	34.616	19.049
	<u>34.616</u>	<u>19.049</u>

Απομείωση και έκθεση κινδύνου

Η Σημείωση 6 παρουσιάζει πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και την έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο.

γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Εισηγμένοι Μετοχικοί τίτλοι – Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	759	386
Αμοιβαία κεφάλαια	196.005	41.156
	<u>196.764</u>	<u>41.542</u>

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στις ροές μετρητών από εργασίες ως μέρος των αλλαγών στο κεφάλαιο κίνησης στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Αλλαγές στις δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων καταχωρούνται στις Άλλα κέρδη / (ζημιές) - καθαρά (Σημ.10) στα αποτελέσματα.

Δίκαιη αξία και έκθεση

Πληροφορίες για τις μεθόδους και παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της δίκαιης αξίας και της ευαισθησίας των περιουσιακών στοιχείων στον κίνδυνο τιμών παρατίθενται στη σημείωση 6.

δ) Άλλα μη χρηματοοικονομικά εισπρακτέα

	2023	2022
	€000	€000
Προκαταβολές σε υπεργολάβους	12.478	13.955
Προκαταβολές και προπληρωμές	5.266	6.340
	<u>17.744</u>	<u>20.295</u>

Οι προκαταβολές σε υπεργολάβους ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Οι προκαταβολές και προπληρωμές ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

19. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

	2023	2022
	€000	€000
Καύσιμα	102.195	99.422
Εξαρτήματα και άλλα αναλώσιμα	100.286	90.077
	<u>202.481</u>	<u>189.499</u>

Το κόστος αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε ως έξοδο και περιλήφθηκε στα λειτουργικά έξοδα είναι €586.832 χιλιάδες (2022: €682.580 χιλιάδες).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, αποθέματα αξίας €11.043 χιλιάδες (2022: €10.763 χιλιάδες) είχαν υποστεί απομείωση, για την οποία έγινε πρόβλεψη. Το ποσό της πρόβλεψης που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του έτους ήταν €280 χιλιάδες (2022: €370 χιλιάδες).

Τα αποθέματα παρουσιάζονται σε τιμή κόστους μείον απομείωση.

20. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ

	2023	2022
	€000	€000
Εταιρικός φόρος - εισπρακτέος	4.287	4.298
Εταιρικός φόρος - πληρωτέος	(13.783)	(4.760)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	-	(29)
	<u>(9.496)</u>	<u>(491)</u>

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος συνήθη πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί, οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για εταιρικό φόρο και αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας.

21. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ, ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις

	2023	2022
	€000	€000
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	-	1.000
Μείον πρόβλεψη ζημιάς βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων	-	(2)
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις καθαρές	-	<u>998</u>

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων και την έκθεση του Συγκροτήματος στον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη Σημείωση 6.

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις για το έτος 2022 ήταν 0,0%-0,95% και αυτές οι καταθέσεις είχαν όρο λήξης 3-12 μήνες.

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	-	<u>998</u>
	-	<u>998</u>

Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών αντιπροσωπεύουν τα ποσά της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης των μετρητών στην τράπεζα και στο ταμείο που αναλύονται ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	106.924	154.043
Λογαριασμοί προειδοποίησης	8.978	7.321
	115.902	161.364
Μείον πρόβλεψη ζημιάς μετρητών στην τράπεζα	(8)	(22)
Μετρητά και μετρητά στην τράπεζα καθαρά	115.894	161.342

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των μετρητών στην τράπεζα και στο ταμείο και την έκθεση του Συγκροτήματος στον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη Σημείωση 6.

Τα μετρητά και οι καταθέσεις στην τράπεζα αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	108.100	158.722
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	7.794	2.620
	115.894	161.342

Οι κύριες επενδυτικές και χρηματοδοτικές μη ταμειακές συναλλαγές κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους ήταν η αγορά περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης μέσω μισθώσεων ύψους €1.504 χιλιάδων (2022: €4.589 χιλιάδες), οι αφαιρέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης ύψους €340 χιλιάδων (2022: €1 χιλιάδες) και οι αναπροσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης μέσω μισθώσεων ύψους €297 χιλιάδων (2022: € 717 χιλιάδων).

Συμφιλίωση υποχρεώσεων που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες:

	ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	€000	€000	€000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	194.573	10.494	205.067
Ταμειακές συναλλαγές:			
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(31.784)	(420)	(32.204)
Τόκοι που πληρώθηκαν	(2.735)	(224)	(2.959)
Μη ταμειακές συναλλαγές:			
Χρεωστικοί τόκοι	2.735	224	2.959
Προσθήκες	-	4.589	4.589
Αφαιρέσεις	-	(1)	(1)
Τροποποιήσεις	-	717	717
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	162.789	15.379	178.168
Ταμειακές συναλλαγές:			
Εισπράξεις	76.000	-	76.000
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(22.238)	(406)	(22.644)
Τόκοι που πληρώθηκαν	(10.396)	(307)	(10.703)
Μη ταμειακές συναλλαγές:			
Χρεωστικοί τόκοι ⁽¹⁾	10.396	307	10.703
Προσθήκες	-	1.504	1.504
Αφαιρέσεις	-	(340)	(340)
Τροποποιήσεις	-	297	297
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	216.551	16.434	232.985

⁽¹⁾ Οι χρεωστικοί τόκοι περιλαμβάνουν ποσό €3.084 χιλιάδες το οποίο κεφαλαιοποιήθηκε και αναγνωρίστηκε στις προσθήκες ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ.15).

22. ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

	2023	2022
	€000	€000
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	21.725	22.238
Μη βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικά δάνεια	194.826	140.551
Σύνολο δανεισμού	216.551	162.789

Λήξη μη βραχυπρόθεσμου δανεισμού

	2023	2022
	€000	€000
Από 1 μέχρι 2 έτη	17.812	21.725
Από 2 μέχρι 5 έτη	69.228	53.437
Μετά από 5 έτη	107.786	65.389
	194.826	140.551

Τα δάνεια είναι πληρωτέα σε ευρώ που έχουν προσδιοριστεί στις σχετικές συμφωνίες. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου και του τόκου όλων των δανείων, με εξαίρεση το νέο δάνειο το οποίο λήφθηκε κατά τη διάρκεια του έτους, είναι εγγυημένα από την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Τα μεσοσταθμικά πραγματικά επιτόκια κατά την ημερομηνία αναφοράς ήταν ως εξής:

	2023	2022
	%	%
Τραπεζικά δάνεια	5,3	3,5

Τα τραπεζικά δάνεια του Συγκροτήματος είναι διευθετημένα σε σταθερά και κυμαινόμενα επιτόκια. Ο δανεισμός σε σταθερό επιτόκιο εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Για δανεισμό σε κυμαινόμενο επιτόκιο τα επιτόκια καθορίζονται σε τακτά διαστήματα εκθέτοντας το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές.

Η έκθεση του δανεισμού του Συγκροτήματος σε αλλαγές στα επιτόκια και οι ημερομηνίες συμβατικής επανατίμησης κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Δανεισμός με κυμαινόμενο επιτόκιο		
6 μήνες ή λιγότερο	216.384	162.582
Δανεισμός με σταθερό επιτόκιο στη λήξη	167	207
	216.551	162.789

Το Συγκρότημα έχει τις πιο κάτω χρησιμοποιούμενες χρηματοδοτικές διευκολύνσεις:

	2023	2022
	€000	€000
Κυμαινόμενο επιτόκιο		
Λήξη εντός ενός έτους	88.000	85.000
Λήξη πέραν του ενός έτους	-	79.000
	88.000	164.000

Η λογιστική αξία των τραπεζικών δανείων είναι περίπου η ίδια με τη δίκαιη αξία.

Η λογιστική αξία του δανεισμού του Συγκροτήματος αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ - νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	216.551	162.789
	216.551	162.789

23. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων είναι ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα διακανονιστούν μετά από δώδεκα μήνες	<u>65.295</u>	<u>72.889</u>

Ο αναβαλλόμενος φόρος έχει υπολογιστεί πλήρως, με τη μέθοδο της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας (Σημ. 14).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίζονται τρέχοντα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία έναντι τρέχουσων φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι σχετίζονται με την ίδια φορολογική αρχή. Η μικτή κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενων φόρων είναι ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Την 1 Ιανουαρίου	72.889	78.658
Πίστωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	<u>(7.594)</u>	<u>(5.769)</u>
Στις 31 Δεκεμβρίου	<u>65.295</u>	<u>72.889</u>

Η κίνηση στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και υποχρέωση κατά τη διάρκεια του έτους έχει ως εξής:

	ΕΠΙΤΑΧΥ- ΝΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟ- ΓΙΚΗ ΑΠΟΣΒΕΣΗ	ΑΝΑΒΛΗ- ΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ	ΦΟΡΟΛΟ- ΓΙΚΗ ΖΗΜΙΑ	ΑΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΟ
	€000	€000	€000	€000	€000
Την 1 Ιανουαρίου 2022	141.222	(59.839)	(1.113)	(1.612)	78.658
Χρέωση/ (πίστωση):					
Κατάσταση αποτελεσμάτων	<u>(5.444)</u>	<u>(1.399)</u>	<u>1.113</u>	<u>(39)</u>	<u>(5.769)</u>
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	<u>135.778</u>	<u>(61.238)</u>	-	<u>(1.651)</u>	<u>72.889</u>
Χρέωση/ (πίστωση):					
Κατάσταση αποτελεσμάτων	<u>(5.750)</u>	<u>(1.834)</u>	-	<u>(10)</u>	<u>(7.594)</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	<u>130.028</u>	<u>(63.072)</u>	-	<u>(1.661)</u>	<u>65.295</u>

24. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ

	2023	2022
	€000	€000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	489.911	478.722
Προσθήκες	40.843	36.558
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	<u>(26.169)</u>	<u>(25.369)</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	504.585	489.911
Αναβαλλόμενο εισόδημα πέραν του ενός έτους	<u>(477.524)</u>	<u>(463.742)</u>
Αναβαλλόμενο εισόδημα εντός ενός έτους	<u>27.061</u>	<u>26.169</u>

25. ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΙΣΤΩΤΕΣ

	2023	2022
	€000	€000
Προμηθευτές καυσίμων	37.882	32.095
Άλλοι προμηθευτές	24.440	34.566
Τόκοι πληρωτέοι	884	204
Οφειλόμενα έξοδα	28.188	11.089
Πιστωτές για αγορά γης και υποσταθμών	10.037	9.504
Άλλοι πιστωτές	15.802	11.344
Συνολικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εμπορικούς και άλλους πιστωτές σε αποσβεσμένο κόστος	117.233	98.802
Αναβαλλόμενα έσοδα - συντήρηση οδικού φωτισμού	184	116
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας πληρωτέος	30.489	24.486
Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών πληρωτέος	1.369	1.093
Κρατήσεις από εργολάβους για εκτέλεση εργασίας	12.060	11.978
Προκαταβολές καταναλωτών	52.370	48.521
Άλλες υποχρεώσεις	96.472	86.194
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	213.705	184.996

Οι εμπορικοί και άλλοι πιστωτές αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίας	175.834	152.901
Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών	37.882	32.095
	213.716	184.996

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

26. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ Οι κινήσεις προβλέψεων έχουν ως εξής:

	ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	€000	€000
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2022	4.022	4.022
Προσθήκες που χρεώνονται στα αποτελέσματα	-	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	4.022	4.022
Προσθήκες που χρεώνονται στα αποτελέσματα	20.792	20.792
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023	24.814	24.814

Οι προσθήκες στις προβλέψεις νομικών απαιτήσεων αφορούν νομικές αξιώσεις εναντίον του Συγκροτήματος από προμηθευτή καυσίμων. Το ποσό €20.792 χιλιάδες έχει αναγνωριστεί στα αποτελέσματα. Ποσό €13.835 χιλιάδες περιλαμβάνεται στα λειτουργικά έξοδα ως Καύσιμα - προηγούμενα έτη (Σημ. 11), ποσό €6.991 χιλιάδες περιλαμβάνεται στους τόκους πληρωτέους (Σημ. 13) και ποσό €(34) χιλιάδες περιλαμβάνεται στις καθαρές συναλλαγματικές ζημιές (Σημ. 13).

Οι προσθήκες στις προβλέψεις έχουν γίνει στη βάση δικαστικής απόφασης που εκδόθηκε εναντίον του Συγκροτήματος τον Φεβρουάριο 2024. Το Συγκρότημα έχει εφεσιβάλει την απόφαση. Η εν λόγω δικαστική απόφαση εκδόθηκε επί αγωγής που ηγέρθηκε το 2010 από το Συγκρότημα εναντίον προμηθευτή καυσίμων και συγκεκριμένων χρηματοδοτικών οργανισμών του προμηθευτή, λόγω των πολλαπλών και παράλληλων εκχωρήσεων των δικαιωμάτων του προμηθευτή που απέρρεαν από τη σύμβαση προμήθειας καυσίμων με την Αρχή. Το Συγκρότημα αξιώνει δηλωτικές αποφάσεις του Δικαστηρίου αναφορικά με το ποια ποσά οφείλονταν σε ποια τράπεζα δυνάμει των σχετικών εκχωρήσεων καθώς και αποζημιώσεις εναντίον του προμηθευτή για παράβαση της σύμβασης για τις οποίες ο προμηθευτής υπέβαλε τις δικές του ανταπαιτήσεις.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

	2023	2022
	€000	€000
Προβλέψεις που θα χρησιμοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών	<u>24.814</u>	<u>4.022</u>

Όλες οι παραπάνω προβλέψεις έχουν ταξινομηθεί ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, διότι το Συγκρότημα δεν έχει το ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό πέραν του ενός έτους.

27. ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

	2023 ΚΑΤΟΧΗ	2022 ΚΑΤΟΧΗ	ΧΩΡΑ ΙΔΡΥΣΗΣ	ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Ηλεκτρική Ανανεώσιμες Λτδ (πρώην Ηλεκτρική Λτδ)	100	100	Κύπρος	Αδρανής
EAC LNG Investments Company Ltd	100	100	Κύπρος	Αδρανής
ESCO AHK Ltd	100	100	Κύπρος	Εξοικονόμηση Ενέργειας

Τα αποτελέσματα των εξαρτημένων εταιρειών ενοποιήθηκαν στους λογαριασμούς του Συγκροτήματος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

28. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

- (α) Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με πιθανό φόρο για διάφορα έξοδα ύψους €42.924 χιλιάδες (2022: €42.030 χιλιάδες) και ενδεχόμενη επιστροφή φόρου ύψους €- (2022: €- χιλιάδες) καθώς και ενδεχόμενη επιστροφή αμυντικής εισφοράς ύψους €8.728 χιλιάδες (2022: €8.747 χιλιάδες).
- (β) Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 το Συγκρότημα είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις ύψους €17.711 χιλιάδες (2022: €18.267 χιλιάδες) πλέον τόκους πλέον έξοδα, από τις οποίες €16.290 χιλιάδες (2022: €16.876 χιλιάδες) πλέον τόκους πλέον έξοδα αφορούν αξιώσεις σε σχέση με συμβόλαιο προμήθειας καυσίμων προηγούμενων ετών επιπρόσθετα από αυτά που έχουν προβλεφθεί (Σημ. 26). Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το Συγκρότημα δεν είχε οποιοδήποτε ενδεχόμενο περιουσιακό στοιχείο σε σχέση με εκκρεμούσες δικαστικές υποθέσεις. Το Συγκρότημα πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι όλων των απαιτήσεων και επομένως καμιά πρόβλεψη δεν έχει γίνει στους λογαριασμούς γι' αυτό το θέμα.
- (γ) Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα είχε τα πιο κάτω εγγυητικά έγγραφα:
- Ποσό €2.771 χιλιάδες προς όφελος του Ανώτερου Τελωνειακού Λειτουργού αναφορικά με την άδεια που παραχωρήθηκε στο Συγκρότημα για απαλλαγή από την καταβολή Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβανομένου και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης (ντίζελ).
 - Ποσό €20 χιλιάδες προς όφελος του Τμήματος Περιβάλλοντος αναφορικά με Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών για τον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό Μονής.
 - Ποσό €11 χιλιάδες προς όφελος της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για συμμετοχή στο σχέδιο ενίσχυσης της υποδομής κατάρτισης.

29. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες

	2023	2022
	€000	€000
Δαπάνες για τις οποίες υπογράφηκαν συμβόλαια ή έχουν ξεκινήσει εργασίες	<u>73.665</u>	100.526
Δαπάνες που εγκρίθηκαν αλλά δεν υπογράφηκαν συμβόλαια ή δεν έχουν ξεκινήσει εργασίες	<u>135.581</u>	<u>129.927</u>
Εγκεκριμένες δαπάνες που εκκρεμούν	<u>209.246</u>	<u>230.453</u>

30. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου ο οποίος εγκαθιδρύθηκε στην Κύπρο σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952.

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κτλ.) και συνδεδεμένες εταιρείες. Οι συναλλαγές έγιναν με εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις.

(i) Έσοδα	2023	2022
	€000	€000
Πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε συγγενικά μέρη του Συγκροτήματος	113.632	113.052
Έσοδα μεταβατικής αγοράς	9.237	2.926
Έσοδα ασφαλίωσης	20.614	19.879
Κεφαλαιουχικές συνεισφορές από Κυβερνητικά Τμήματα	4.704	4.625
Αντικατάσταση/ συντήρηση οδικού φωτισμού	2.046	1.734
Έσοδα από εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων	1.800	3.467
Έσοδα από ΔΣΜΚ	4.203	3.929
	<u>156.236</u>	<u>149.612</u>

(ii) Έξοδα	2023	2022
	€000	€000
Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από μεταβατική αγορά	5.173	2.551
Συνδρομή ΚΟΔΑΠ	5.475	5.834
Τέλη Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου	1.847	1.615
Τέλος Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)	4.793	4.968
Τέλος Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας	1.093	1.398
Κόστος εγγυήσεων δανείων προς την Κυβέρνηση	861	974
	<u>19.242</u>	<u>17.340</u>

(iii) Υπόλοιπα στο τέλος του έτους - καθαρά	2023	2022
	€000	€000
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας	11.623	10.891
Εισπρακτέα από συγγενικά μέρη για φωτοβολταϊκά στα σχολεία	7.963	5.685
Εισπρακτέο από συγγενικά μέρη για επιδότηση ηλεκτρικού ρεύματος	11.462	2.470
Εισπρακτέο από ΑΗΚ-ΙΑΚ ΑΧΕΡΑ Ανανεώσιμες Λτδ	626	669
Εισπρακτέο από ΔΣΜΚ	5.670	2.838
	<u>37.344</u>	<u>22.553</u>

Τα συγγενικά μέρη αποτελούνται από κυβερνητικά ελεγχόμενα μέρη (π.χ. Κυβερνητικά Γραφεία, Υπουργεία κ.τ.λ.) και συνδεδεμένες εταιρείες/κοινοπραξίες

(iv) Αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών

Η αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών είναι ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
Μισθοί	365	370
Κοινωνικές ασφαλίσσεις και άλλα κόστη	65	101
Ταμείο κοινωνικής συνοχής	8	8
Συνταξιοδοτικά κόστη	31	57
	<u>469</u>	<u>536</u>

(v) Αμοιβή Συμβούλων

Η συνολική αμοιβή των Συμβούλων ήταν ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
Αμοιβή υπό εκτελεστική ιδιότητα	<u>66</u>	<u>86</u>

31. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή στις σελίδες 40 και 41.

